

СЛУЖБЕН ВЕСНИК

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

„Службен весник на СРМ“ излегува по потреба. Рок за рекламации 15 дена. Огласи според тарифата.

Петок, 27 декември 1985

Скопје

Број 42

Год. XLI

Претплатата за 1985 година изнесува 2.000 динари. Овој број чини 120 дин. Жиро сметка 40100-603-12498

694.

Врз основа на член 376 став 1 алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ДОЛГОРОЧНИОТ ОПШТЕСТВЕН ПЛАН НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА ПЕРИОДОТ ОД 1986 ДО 2000 ГОДИНА

Се прогласува Долгорочниот општествен план на Социјалистичка Република Македонија за периодот од 1986 до 2000 година,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на одделни седници на Соборот на здружениот труд, Соборот на општините и Општествено-политичкиот собор, одржани на 25 декември 1985 година.

Број 08—3787/1

25 декември 1985 година

Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Вавчо Апостолски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
дипл. инж. **Станко Младеновски, с. р.**

Врз основа на член 318 став 1 точка 3 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, во врска со член 11 од Законот за основите на системот на општественото планирање и за општествениот план на Југославија („Службен лист на СФРЈ“ број 46/85), Собранието на СР Македонија, на одделни седници на Соборот на здружениот труд, Соборот на општините и Општествено-политичкиот собор, одржани на 25 декември 1985 година, донесува

ДОЛГОРОЧЕН ОПШТЕСТВЕН ПЛАН НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА ПЕРИОДОТ ОД 1986 ДО 2000 ГОДИНА

Со Долгорочниот општествен план на СР Македонија за периодот од 1986 до 2000 година се утврдува општата ориентација на развојот на стопанството и општеството, долгорочните цели и правци на тој развој, промените во структурата на производните сили и развојот на социјалистичките самоуправни производствени односи, што треба да се оствари во периодот до 2000 година.

Со Долгорочниот општествен план на СР Македонија за периодот од 1986 до 2000 година натаму се разработуваат и конкретизираат основните определби, стратегијата и основите на политиката на развојот утврдени во Долгорочната програма за економска стабилизација.

Долгорочниот општествен план на СР Македонија ќе служи како појдовна основа за општа ориентација и утврдување на среднорочните планови и за однесување на сите носители на општественото планирање.

Прв дел

ЗАЕДНИЧКИ ИНТЕРЕСИ И ЦЕЛИ НА РАЗВОЈОТ

Тргувајќи од достигнатото ниво на развиеност на производните сили и општествените односи; присутните проблеми и неповолни состојби во развојот, од појдовните основи и општата ориентација на развојот утврдена во Долгорочниот општествен план на Југославија за периодот од 1986 до 2000 година, како и од определбите на Долгорочната програма за економска стабилизација, заеднички интереси и цели на развојот до 2000 година се:

1. Наталошна изградба на социјалистичкиот самоуправен систем и полна афирмација на работниот човек во здружениот труд, како основен субјект на здружувањето и поврзувањето на трудот и средствата и управувањето со општествените работи.

Тежиштето на натамошниот развој на самоуправниот социјалистички систем ќе биде дадено за: — создавање услови работникот во здружениот труд да се потврдува и како работник-творец на нова вредност и како управувач со севкупните процеси на општествената репродукција;

— создавање еднакви услови за работење и стекнување на доходот и за намалување по тој основ на неоправданите разлики;

— забрзување на процесот на здружување на трудот и средствата и на други развиени облици на самоуправната интеграција на општествениот труд, со мерките на тековната економска политика и со поддржување на активност на субјективните сили;

— натамошно создавање услови за севкупната нова вредност во вид на доход на основните организации на здружениот труд да одлучуваат работниците во основната организација во која е остварен;

— доследно остварување на Уставот, законите, самоуправниите спогодби и општествените договори во работењето и работата на сите организации на здружениот труд во општеството;

— обезбедување вистинско, целосно и навремено информирање на работните луѓе за сите прашања од значење за поцелосно и поквалификувано самоуправно одлучување и управување со своите и со општествените работи;

— јакнење на самоуправната одговорност на работните луѓе и на сите општествени субјекти за вкупниот развој на меѓучовечките односи во процесот на трудот и во извршувањето на утврдените оврски и задачи и

— развивање на функцијата на самоуправното планирање, регулативната функција на пазарот, уважувањето на економските законитости и одговорност за сопствениот развој и за развојот на југословенската заедница како целина како темел за креирање на стопанско-системските решенија и на мерките на тековната економска политика, што е и суштествен услов за остварување и развој на социјалистичките самоуправни односи како историски интерес на работничката класа и како систем кој обезбедува рамноправен развој на сите народи и народности на Југославија.

2. Урамнотежен, ефикасен и динамичен растеж на производството, со квалитативни структурни промени на вкупното стопанство и со слободно движење на општествените средства и акумулацијата на единствениот југословенски пазар, првенствено со

здружување на трудот и средствата заради негово побрзо приспособување кон барањата на внатрешниот развој и на промените во светското стопанство.

Динамичниот стопански растеж ќе се остварува врз пораст на конкурентно производство и услуги, посебно за извоз, со промени во производствената структура, пред сè, со зголемување на производството на енергија, храна, одделни дефицитарни сировини, побрзо развивање на научно-технолошките и извозно-интензивните гранки и со развој на сообраќајот, малото стопанство и туризмот.

За оваа цел:

— со системот на самоуправната проширена репродукција и со другите стопанско-системски решенија и со мерките на развојната и економската политика ќе се создаваат материјални и други поттикнувачки услови за квалитативни развојни промени во производствената ориентација, јакнење на извозната конкурентност, ефикасноста на инвестициите, зголемување на вработеноста и акумулативната способност и за јакнење на стабилноста на домашниот пазар;

— со рационално користење на постојните и ефективно активирање на работните, природните и развојните потенцијали, а пред сè, со изградба на нови материјални производствени сили, врз единствената стратегија и политика на стабилизација и натамошен самоуправен развој, успешно ќе се задоволуваат растечките потреби, ќе се зголемува животниот стандард и општественото богатство и

— со остварувањето на стабилен, ефикасен и динамичен стопански развој ќе се зголеми нивото на економската развиеност на Републиката и ќе се овозможи да се следи развојот на земјата, која во почетокот на 21-от век ќе влезе во редот на земјите со повисок степен на индустриска, урбанистичка и економска развиеност.

3. Илустрачно и поинтензивно вклучување на стопанството во меѓународните економски односи и во меѓународната поделба на трудот.

Јакнењето на позициите на стопанството во економските односи со странство ќе претставува суштествена компонента на натамошниот континуиран и стабилен стопански растеж, за забрзување на техничко-технолошкиот развој и за поадекватно вклучување на стопанството во меѓународната поделба на трудот. Ова ќе се остварува со валоризација на расположливите потенцијали, со побрз развој на надворешно-трговската размена посебно на извозот и со подобрување на платно-билансните односи.

Тоа ќе се постигне со:

— создавање услови за позначајно зголемување на производството за извоз, со квалитетни структурни промени, со развивање на производствената кооперација и со други повисоки видови на економска соработка со странство;

— јакнење на економската мотивираност на стопанските субјекти за зголемување на извозот, пред сè, со усогласување на паритетот на цените и единствениот девизен курс на динарот, со кредитно-монетарната политика, политиката на даноци и придонеси, со инструментите на заштитната политика, како и со деловната политика на стопанските субјекти;

— зголемување на конкурентната способност на стопанството со остварување повисок доход од извозот;

— обезбедување неопходен увоз за зголемување на производството, повисоко користење на капацитетите, зголемување на вработеноста и задоволување на потребите на домашниот пазар и

— рационална супституција на увозот, усогласена со промените во структурата на производството и правците на технолошкиот напредок.

4. Пораст на вработеноста при пораст на ефикасноста на стопанисувањето со зголемување на еко-

номијата на средствата и со позабрзан раст на индивидуалната и вкупната општествена продуктивност на трудот.

За оваа цел:

— ќе се создаваат услови секој за работа способен граѓанин да може да го остварува правото на работа со општествени средства и правото на самоуправавање, придонесувајќи со тоа за развој на општеството и обезбедувајќи ја својата егзистенција. Истовремено ќе се прошируваат можностите за поголемо вработување во индивидуалниот сектор со личен труд и средства во сопственост на граѓаните. Врз овие основи до 2000 година ќе се обезбеди постигање приближно полна вработеност и разрешување на проблемот на невработеноста;

— ќе се води политика за забавување на деаграризацијата и трансферот на населението село-град и од аграрните во неаграрните дејности и за зголемување на вработеноста, пред сè, во пропульзивните дејности, индустријата, малото стопанство, туризмот, станбено-комуналната област, образованието и научно-истражувачката дејност и други и

— ќе се создаваат услови и за побрз раст на индивидуалната и општествената продуктивност на трудот првенствено со унапредување на општествената организација на работата и работниот процес, поделба на работата со поголема делотворност на средствата за производство, со примена на научните достигнувања во процесот на работата, со образование покрај работата и со користење на природните ресурси.

5. Постојано подобрување на материјалните, културните, општествените и други услови за живот и работа на работните луѓе и граѓаните, континуирано и сè поцелосно задоволување на потребите и јакнење на материјалната и социјалната сигурност на работните луѓе, како основна и трајна определба на југословенското самоуправно социјалистичко општество.

Подобрувањето на условите за живот и работа на работните луѓе и граѓаните и зголемувањето на животниот стандард и социјалната сигурност ќе се остварува во согласност со индивидуалната и општествената продуктивност на трудот, остварениот доход и расположливите материјални можности.

Заради ова:

— ќе се обезбеди доследна примена на начелото на распределба спрема трудот и резултатите од трудот, ќе се развиваат и доследно применуваат начелата на солидарност и заемност во задоволувањето на заедничките потреби и ќе се зголемува здравствената, материјалната и друга социјална заштита на населението и

— ќе се намалуваат материјалните и социјалните разлики настанати надвор од трудот и резултатите на трудот, а врз зголемување на вработеноста и доходот ќе се остварува повисоко ниво на животните услови.

6. Забрзување на техничко-технолошкиот прогрес, пред сè, со побрз развој на сопствената наука и технологија и со порационално користење на светските научни и технолошки достигнувања.

За оваа цел:

— ќе се создаваат услови за самоуправна основа за побрзо јакнење на сопствените потенцијали во функција на развивање на творештвото од сите видови и за поуспешно користење и унапредување на странската технологија;

— со развојот на науката и со нејзина примена ќе се забрза претворањето на потенцијалните производствени сили во активни и активните во повеќе продуктивни, и ќе се забрза темпото на прогресот изразено во прираст на развојните, економските и социјалните резултати и

— ќе се организираат, врз самоуправна основа истражувачко-развојни центри во одделни дејности,

а пред сè, во енергетиката, агрокомплексот, металскиот комплекс, хемиската, информатиката, градежништвото, сообраќајот, биотехниката и друго. На ова ќе се приспособува и унапредува образовниот систем, ќе се развиваат и поттикнуваат талентите и ќе се врши постојано кадровско оспособување на истражувачите од различни профили.

7. Порамномерен регионален развој, со побрз развој на стопански недоволно развиените краишта:

— општествено-економскиот развој на републиката ќе се остварува со создавање услови за натамошен регионално порамномерен развој и со обезбедување поединечни материјални услови за живот и работа на работните луѓе и граѓаните во сите нејзини краишта и

— политиката на побрз развој на стопански недоволно развиените краишта во Републиката ќе се остварува со зголемување на ефикасноста во користењето на средствата, поширока поделба на трудот, валоризирање на работните и природните ресурси преку градот на соодветни капацитети и со преземање други поттикнувачки мерки.

Врз овие основи ќе се намалуваат разликите во степенот на развиеноста меѓу стопански недоволно развиените краишта и просекот на Републиката.

— ќе се преземаат соодветни мерки за побрз развој на определените ридско-планински реони и подрачјата во пограничниот појас.

8. Рационално користење на просторот, организирање и уредување на просторот во согласност со потребите од рационално разместување на производните сили и унапредување и заштита на животната и работната средина.

Во врска со тоа:

— со рационално користење на просторот ќе се обезбеди, организацијата и уредувањето на просторот да се приспособат и да бидат во функција на потребите и можностите на развојот на Републиката и

— ќе се обезбеди зачувување, заштита и унапредување на животната средина, пред сè, со преземање соодветни мерки за отстранување на причините за деградација и загаденост на животната средина и за општо зголемување на еколошката култура.

9. Јакнење на системот на општонародната одбрана и општествената самозаштита,

За оваа цел:

— ќе се создаваат услови за натамошен развој на општонародната одбрана, безбедноста и општествената самозаштита, како составен дел на стратегијата и политиката на развојот, заради успешно зачувување и одбрана на слободата, независноста, суверенитетот и територијалниот интегритет.

Притоа, ќе се создаваат услови за развој на сите компоненти на системот на општонародната одбрана и општествената самозаштита.

10. Унапредување на системот на функционирање и финансирање на материјалните резерви, заради потрајно воспоставување стабилни односи на пазарот, јакнење на одбранбената способност и намирање на потребите во вонредни услови.

За оваа цел, од доходот, односно акумулацијата ќе се воспостават и одржуваат материјални, парични, општи и пазарни резерви во согласност со потребите на стопанството и општеството, во обем од тримесечни потреби. Посебно ќе зајакнат резервите во стратешки сировини, репроматеријали, енергија и друго.

Втор дел

ПОЛИТИКА НА РАЗВОЈОТ

I. ФАКТОРИ И ПОТЕНЦИЈАЛИ НА РАЗВОЈОТ

На реализацијата на заедничките интереси и цели на развојот ќе влијаат повеќе услови, фактори и потенцијали.

Во овие рамки од видно влијание врз развојот ќе бидат основните проблеми на сегашната етапа

на општествено-економскиот развој на Републиката, кои, пред сè, се наоѓаат во областа на материјалниот развој, во економијата на стопанисувањето и во општествено-економските односи. Влијанието на овие проблеми и нивното ограничувачко дејство во прв ред ќе биде присутно и изразено во периодот до 1990 година.

Во материјалниот развој е присутна повеќето-дишна тенденција на заобавена стопанска активност, која започна во почетокот на 1980 година. Поради ова и поради другите неповолни услови заострени се структурните неусогласености во производството, влошена е материјално-финансиската положба на стопанството, дојде до повидно опаѓање на животниот стандард, до зголемување на невработеноста и други сложени проблеми во развојот. Како резултат на општата нестабилност во тековите на репродукцијата интензивира се растот на инфлацијата и зголемување е нејзиното неповолно влијание врз вкупните текови на развојот што ограничуваат ќе влијаат и во наредниот период. Присутни се состојби на незадоволителни извозни резултати и висока надворешна задолженост како заостанување во научно-технолошкиот прогрес. Изостана и активната развојна политика на ниво на земјата.

Присутна е состојба на намалување на продуктивноста на трудот и на вложување на ефикасноста во стопанисувањето. Во периодот од 1981 до 1985 година продолжи тенденцијата кон слаеење на акумулативната и репродуктивната способност на стопанството, при истовремено поинтензивно опаѓање на реалниот обем на инвестициите во основни средства. Интензитетот на инвестиционите вложувања во овој период опадна до ниво кое го загрозува натамошниот стопански растеж и техничко-технолошкиот напредок. Недостигот на трајни извори на обртни средства неповолно се одразува врз работњето на организациите на здружениот труд и ги вложува проблемите сврзани со ликвидноста на стопанството.

Проблем кај развојот на самоуправниите општествено-економски односи претставува незадоволителната материјална основа на здружениот труд, како последица на сè уште не создадените услови здружениот труд постепено да овладее со целината на доходот посебно со вишокот на трудот и со целината на економските процеси во општествената репродукција. Потиснато е дејството на економските законитости и на пазарните критериуми, заостана развојот на здружувањето на трудот и на самоуправната интеграција и планирањето и друго.

Со остварувањето на Долгорочната програма за економска стабилизација, со мерките на економската и развојната политика ќе се создаваат услови за ублажување на тежината на постојните проблеми и ограничувања и за натамошно развивање на производните сили и на општествено-економските односи на социјалистичкото самоупраување.

Во овие рамки од особено значење ќе биде максималното ангажирање и мобилизирање на вкупните субјективни сили на општеството за квалитетен пресврт во однесувањето и стопанисувањето, за внесување поголема креативност во процесите на трудот, подигање на степенот на организираност, решавање на противречностите во развојот и создавање услови за консолидација и напредок на самоуправното социјалистичко општество.

Потпирајќи се претежно врз сопствени сили, врз зголемување на влијанието на творештвото, науката и технологијата и другите активности, ќе се обезбедува максимално и рационално користење на постојните потенцијали и поцелосна реализација на расположивите развојни и природни ресурси, како и ефикасна употреба на расположливите човечки потенцијали.

Со јакнењето на акумулативната и репродуктивната способност на стопанството и зголемување на степенот на самофинансирање ќе се зголемуваат средствата за репродукција и ќе јакне стабилноста и консолидацијата на организациите на здружениот труд. Со оглед на нивото на развиеноста и присут-

ните проблеми, развојот на Републиката подолгорочно ќе се заснова на врз користење на дополнителна акумулација од земјата и странство. Реализацијата на заедничките интереси и цели на развојот неопходно ќе бара соодветни промени во стопанско-системската и развојната политика и создавање услови за реално вреднување на факторите на производството во согласност со нивната расположивост и усвоените развојни цели.

Остварувањето на политиката за потпирање врз сопствени сили ќе се заснова врз ориентацијата за поголемо и рационално користење на сите расположливи фактори на растежот, развојот и прогресот и со отвореност за сите видови меѓународна економска размена и соработка од заеднички интерес.

Врз овие основи ќе се обезбедува натамошен стопански растеж и развој со квалитативни промени во производството, решавање на структурните диспропорции, зголемување на извозот, продуктивно вработување, подобрување на условите за живот и работа на работните луѓе и граѓаните и реализација на другите задачи на развојот.

Социјалистички самоуправни општествено-економски односи и улогата на субјективниот фактор

1. Натамошниот развој на социјалистичките самоуправни општествено-економски односи ќе претставува суштествен фактор на идниот поуспешен општествено-економски развој.

Тежиштето во развојот на самоуправните општествено-економски односи ќе биде ставено врз:

— целосното овладување на работниците во здружениот труд со целината на стекнувањето и распределбата на доходот, а посебно врз јакнењето на одлучувањето на работниците за проширената репродукција во сите форми на самоуправната економска интеграција и делегатското одлучување во политичкиот систем на социјалистичкото самоуправување,

— поттикнувањето на мотивационите фактори и интереси на работниците за поголем доход, односно поголем личен доход и поголема акумулација во услови на еднакво вреднување и на тековниот и минатиот труд, со обезбедување полна морална, општествена и материјална афирмираност на носителите на трудот и творештвото, на порастот на продуктивноста на трудот и унапредувањето на нивото на техноекономијата, ефикасноста и деловната успешност и.

— достигнувањето на развиени форми на самоуправна економска интеграција со воспоставување на репродукциони врски, поделба на трудот и специјализација врз основа на здружување на труд и средства, посебно со заеднички програми и планови за развој на производството и извозот.

2. Со општата мобилизација на сите субјективни сили и со целосно активирање на расположливите потенцијали, со зголемени напори на трудот и творештвото на сите работни луѓе, ќе се остваруваат значително поголеми развојни, економски и социјални резултати.

Ова ќе се остварува првенствено со:

— ефектуирање на предностите на здружувањето на трудот и средствата, а пред сè со преку најширока иницијатива и творештво, се подлабока поделба и интеграција на трудот и со натамошни ефекти на науката во производството во кое ќе се развиваат јаки истражувачко-развојни потенцијали;

— развивање на системот на доходот, како општа мотивациона сила на работниците и на организациите на здружениот труд, врз основа на дејствувањето на законот на вредноста и економската принуда со кои се создаваат услови за ефикасно стопанисување и подигање на економијата на вкупниот општествен труд и задоволувањето на потребите во согласност со системот на вредностите на социјалистичкото општество;

— развивање покрај основната организација на здружениот труд на работните и сложните организацији на здружениот труд како стоквени производители и поттикнување на нивното поврзување и организирање на заедничко производство на определени производи заради поцелосна поделба на трудот и усогласување на заедничкиот развој, примена на современа организација на работата и технологијата на производството и зголемување на ефикасноста и рационалноста на работењето;

— усогласување на развојот на организациите на здружениот труд од општествените дејности во рамките на самоуправните интересни заедници заради осигурување на поефикасно задоволување на заедничките потреби и интереси, односно поголема рационалност и квалитет на услугите. Ќе се обезбеди развојот на општествените дејности во целост и по структура да биде непосредно заснован врз материјалните можности и потребите на организациите на здружениот труд од материјалното производство и другите дејности;

— општо подигање на културата на трудот, првенствено со натамошно унапредување на стручноста и знаењето, работните навик и производствената умешност на работниците во организациите на здружениот труд. Високо оспособените здружени работници ќе овладеат со материјалните производни сили со највисока делотворност и ќе станат најважна производна сила. Во организациите на здружениот труд и во самоуправните интересни заедници, преку самоуправните форми на одлучување, ќе се зголеми ефикасноста на изнаоѓање оптимални решенија за промени и усогласување на развојната, технолошката, економската, социјалната и финансиската политика. Врз основа на наградување на работниците според трудот и резултатите од трудот поцелосно ќе се афирмираат носителите на трудот и творештвото и поцелосно ќе се остваруваат правата, обврските и одговорностите. Врз таква основа и понатаму ќе се унапреди начинот на управување со примена на современите научни методи и резултати на информатиката и ќе се зголеми ефикасноста на работењето и

— доследна и континуирана активност за зголемување на работната дисциплина и одговорност во реализацијата на договорените задачи, што ќе биде во функција на напорите за поголема продуктивно, подобро квалитет и производството, подобра организација на работата, штедењето и рационалното користење на средствата.

3. Во согласност со Долгорочната програма за економска стабилизација ќе се догради стопанскиот систем и потрајно ќе се уредат условите за стопанисување, а пред сè условите за стекнување и распредување на доходот врз основите на реалното (пазарно) вреднување на факторите на производството и развиеното стоквно-парично стопанисување на организациите на здружениот труд како современе стоквени производители. За активирање на потенцијалите на трудот и творештвото и на сите изградени капацитети и расположливите стопански ресурси, а посебно заради ефектуирање на предностите на социјалистичкото самоуправување, ќе се разработи комплексен систем на распределба според трудот и резултатите од трудот и проширената репродукција врз основа на досегашното искуство и соодветните научни резултати, со тежиште врз натамошното општествено и економско ослободување на трудот — јакнење на здружувањето на трудот и средствата, на самоуправната интеграција и квалитетот на животното ниво, со што ќе се остварат најшироки простори за сестран општокултурен, социјален, технолошки и економски напредок и зголемување на општественото богатство;

— неопходно е да се догради стопанскиот систем со потпирање врз економската принуда, планско-пазарното стопанство и економските законитости и врз решително јакнење на организациите на здружениот труд како стоквени производители и носители на проширената репродукција. Овие системски

промени во прв ред се однесуваат на промените во системот на областа на општественото планирање и системот на општествената репродукција, во системот на областа на распределбата на личните доходи, областа на економските односи со странство, областа на цените, општествената контрола на цените и промената на релативните односи во целините заради уедначување на условите за стопанисување, во монетарната и кредитната област, системот на даноци и придонеси и друго;

— основното тежиште на доградбата на стопанскиот систем, од суштинско значење за успешното остварување на засничката долгорочна развојна и економска политика треба да биде врз развивањето и разработувањето на целиот систем на проширената репродукција врз основите на социјалистичкото самоуправање, со што ќе се создаде реална основа работните луѓе непосредно да овладеат со вишокот на својот труд и со средствата за општествена репродукција. Во врска со тоа, измените во системот и во практиката на самоуправното општествено планирање треба да овозможат ефикасно насочување и усогласување на развојот на договорените правци, пред сè со заеднички планови, програми за производство и извоз;

— натамошната доградба на системот на економските односи со странство посебно нормализирањето на надворешно-финансиската соработка на одржувањето и јакнењето на реалниот курс на динарот, воспоставувањето девизен пазар и функционална царинска, заштитна и даночна политика ќе претставуваат клучни елементи за рационално поврзување на стопанството со други економии и со светските пазари. Таквите механизми позитивно ќе влијаат врз развојната, економската и извозната политика. Посебно, успешнотно функционирање на девизниот пазар и јакнењето на вредноста на домашната валута ќе имаат позитивна улога на патот за воспоставување конвертибилност на динарот во меѓународните плаќања како една од суштествените задачи и цврсти критериуми за успешно водење на развојната и економската политика и за оспособување на стопанството за успешен настап на светскиот пазар;

— со донесувањето на општествен договор за основите и мерилата за распоредување на доходот, чистиот доход и за распределба на личните доходи, ќе се воспостави непосредна врска меѓу остварениот доход и ангажираните општествени средства, бруто личните доходи и акумулацијата. Тоа значи дека со распределбата ќе се услови ефикасното користење на општествените средства и порастот на продуктивноста на трудот. Воспоставувањето на такви односи во распределбата ќе придонесе работниците во здружениот труд да станат материјално позаинтересирани за што поголем придонес и поекономична употреба на општествените средства, односно за поголем личен доход и поголема акумулација, што ќе го зголеми и интересот на организациите на здружениот труд за здружување и интеграција на целото југословенско стопанско подрачје и

— заради јакнење на мотивационите фактори за работа, творештвото и ефикасното работење, односно заради порационално користење на природните ресурси и поекономична употреба на општествените средства, ќе се преиспитаат и приспособат сите стопанско-системски решенија и услови за стопанисување (стекнување и распоредување на доходот) со кои се определуваат трошоците и доходите, стоконите и паричните форми на размена, кредитните и не-кредитните односи на финансирање на производството и општествените потреби, како и областа на фискалните и слични видови зафаќање средства од стопанството, целиот финансиски и пресметковен систем, сите општествени фондови, резервите и фондовите за социјална заштита. Врз таква основа ќе дојде и до елиминирање на администрирањето (со сведување на улогата на државните органи на нужно уредување на односите на производството, распределбата, размената и потрошувачката), односно до

јакнење на самоуправната економија во која максимално ќе се пројави слободната самоуправа иницијатива на организациите на здружениот труд како самостојни стоконни производители.

Расположливи капацитети и природни ресурси

1. Поцелосното и порационално користење на изградените потенцијали и на расположливите природни ресурси на Републиката во периодот до 2000 година ќе биде суштествена компонента за динамизирање на производството и остварување на планираните квалитетни структурни промени, а пред сè во индустријата и земјоделството, каде што користењето на капацитетите и ефикасноста во користењето на вкупните можности е доста ниска.

Во овие рамки, врз максимално можно искористување на постојните капацитети во индустријата, што ќе претпоставува редовно снабдување со суровини, репроматеријали, енергија, како и реконструкција и модернизација на капацитетите, може да се очекува зголемување на индустриското производство. Во земјоделството со подобро и поголемо користење на земјишниот фонд и други производствени капацитети, со зголемување на приносите по единица површина и производност по грло, со примена на агротехнички средства и поцелосно користење на системите за наводнување, може да се оствари значајно зголемување на производството. Вакви можности постојат и во другите дејности на стопанството, а посебно во градежништвото, трговијата и туризмот. Врз производствена соработка меѓу општествениот и индивидуалниот сектор и со создавање на соодветни услови треба значително да се интензивира користењето на производствените можности во индивидуалниот сектор, а пред сè во земјоделството и за развивање на малото стопанство. Притоа, заради постигање повисоки резултати во зголемувањето на производството на храна, неопходно е постепено да се надминуваат ограничувањата сврзани со уситнетоста на индивидуалниот имот во земјоделството и да се овозможи порационално организирање на производството.

Во наредниот период со обезбедување реална амортизација на основните средства и со побрз научно-технолошки прогрес, ќе се овозможи замена и натамошно унапредување на сегашната техничка опременост, што заедно со натамошното проширување на материјалната основа на трудот ќе обезбеди остварување на повисоко производство и проширување на можностите за развој.

Во врска со натамошната валоризација на природните ресурси, кои според сегашните сознанија се скромни, приоритет во користењето ќе се даде на енергетските, минералните и земјоделските ресурси. Притоа, ќе се користат оние обновливи и алтернативни извори на енергија и суровини кои имаат економска оправданост, а исклучително и одделни природни ресурси кои не се економски оправдани, но се од значење за развојот.

Истовремено, ќе се унапредуваат и прошируваат геолошките, педолошките, биолошките и еколошките, сеизмолошките, климатските и хидролошките истражувања и другите потенцијали на природната средина.

2. Во наредниот период ќе дојде до повисока валоризација на геопрометната положба на Републиката како специфичен развоен потенцијал и компаративна предност. За оваа цел ќе се изградат нови и ќе се модернизират магистралните железнички и патни сообраќајници, телекомуникациите и ќе се оспособуваат аеродромите.

Население и кадри

1. Основните трендови на демографскиот развој и во наредниот период ќе се карактеризираат со натамошен апсолутен пораст на населението, но со побавно темпо од оствареното во изминатиот период.

Меѓутоа и натаму ќе биде неопходно да се води активна популациона политика која ќе обезбеди рационална биолошка репродукција на населението пред сè темелна врз поумерен наталитет и намалување на смртноста на доенчињата и малите деца. Во овие рамки ќе се води единствена популациона политика со диференциран пристап и мерки по одделни подрачја со цел оптимализација во користењето на просторот и ресурсите, хуманизација на условите за семејност и општествениот живот на населението, намалување на миграциите, како и создавање услови за порамномерен регионален развој на Републиката. Врз овие основи треба да се отстрануваат досегашните големи демографски разлики меѓу поедини општини во Републиката.

Се очекува СР Македонија во 2000 година да има вкупно околу 2.390.000 жители од кои околу 66.000 привремено мигрирани во странство. Просечниот годишен пораст на вкупното население во периодот од 1986 до 2000 година ќе изнесува 1,14%, а во тие рамки природниот прираст кон 2000 година ќе изнесува околу 0,9%. Врз овие основи бројот на населението во наредниот период просечно годишно апсолутно ќе се зголемува со околу 25 илјади лица. Учеството на населението од Републиката во вкупното население во Југославија во 2000 година ќе изнесува 9,5% спрема 8,5% во 1981 година.

Во рамките на општите движења на вкупното население ќе дојде до определени измени и во структурата на населението во насока на зголемување на учеството на постарото население. Учеството на населението до 19 годишна старост ќе се намали на околу 33% во 2000 година спрема 38% во 1981 година, а учеството на населението над 60 години ќе се зголеми од околу 9% на околу 13%.

Во просек, средното траење на животот ќе се продолжи и значително ќе се намали смртноста на доенчињата и малите деца. Меѓутоа, поради очекуваното демографско стареење на населението ќе се зголеми бројот на умрените и стапката на морталитетот.

Ќе продолжат процесите на натамошни позитивни промени во економската и социјалната структура на населението. Ќе се води политика на забавување на процесот на деаграризацијата и ќе се отстрануваат последиците од стареењето и намалувањето на активното земјоделско население.

Учеството на земјоделското во вкупното население во 2000 година, ќе изнесува околу 15% спрема 20,5% во 1981 година, односно 40% во 1971 година. При вакви движења ќе дојде и до определено намалување на учеството на активното земјоделско население во вкупното активно население во Републиката но со побавен интензитет од досега остварениот. Учеството на активното земјоделско население во 2000 година ќе изнесува 18,4% спрема 27,1% во 1981 година.

2. Врз очекуваните движења во вкупното население ќе дојде до намалување на интензитетот на пораст на работноспособното население и определено смирување на стапката на пораст на активното население. Работноспособното население ќе се зголемува просечно годишно по 15,5 илјади лица (во периодот од 1961 до 1981 година 20,4 илјади лица) и во 2000 година ќе достигне ниво од околу 1.518 илјади лица.

И покрај смирувањето на темпото на зголемувањето на работноспособното население, активното население ќе достигне ниво од околу 1.085 илјади лица што претставува просечен годишен пораст од околу 15,7 илјади лица (спрема 12,2 илјади лица во периодот од 1961 до 1981 година).

Ваквиот контингент на активно население ќе претставува еден од основните фактори на идниот развој и значаен потенцијал за создавање нови вредности, квалитетно подобрување на производството, политање на нивото на производните сили и за натамошен развој на социјалистичките самoopравни односи. При ваква положба степенот на активност на населението во 2000 година ќе достигне ниво од

околу 45% спрема 41,7% во 1981 година (СФРЈ 1981 година 43,9%, а 2000 година околу 47%).

Врз очекуваните промени во економската и социјалната структура на населението во периодот од 1986 до 2000 година ќе се формира работен потенцијал кој ќе бара активирање од околу 510 илјади лица. Поголем дел од работноспособниот потенцијал за активирање ќе се формира од прирастот на активното население од регистрираната невработеност и дел од издржуваното работноспособно население.

За активирање на очекуваниот работен потенцијал ќе се води активна политика на вработување со создавање услови за поцелосно користење на потенцијалите, натамошно проширување на материјалната основа на трудот и со преземање други мерки на развојната и економската политика.

3. Развојот во наредниот период во сè поголема мера ќе зависи од степенот на општото и стручното образование на населението. Натамошните квалитативни промени во структурата на производството, сè поголемата поделба на трудот и брзиот техничко технолошки напредок, ќе бараат систематско образовни кадри и нивно поголемо усогласување со потребите на развојот пред нивно вклучување во процесот на трудот.

За оваа цел ќе се води активна политика на образование и оспособување на кадри за успешно овладување со современите технологии и процесите на работата и, на таков начин, значително ќе се зголеми стручно-квалитативната способност на кадрите во стопанските и општествените дејности.

Се цени дека во периодот од 1986 до 2000 година средно насочено образование ќе стекнат околу 340 илјади лица, а више и високо образование близу 90 илјади лица.

Согласно со политиката на вкупниот развој ќе растат потребите од стручни знаења во сите области, а посебно во материјалното производство. Во овие рамки, пред сè, ќе бидат потребни кадри со стручно знаење од металопреработувачката индустрија, електроиндустријата, електрониката, информатиката, автоматиката, телекомуникациите, производството на сообраќајни средства, во рударско-геолошката, биолошко-биотехничката структура, од хемиско-преработувачкиот комплекс, кадри за вршење разни производни и услужни дејности од малото стопанство, од агроиндустрискиот комплекс, сообраќајот, за потребите на образованието, здравството и друго.

За остварување на предвидениот економски и научно-технолошки развој ќе се создаваат услови за интензивен пораст на научно-истражувачките кадри. Истовремено ќе се зголемува и бројот на спсобни високообразовни работоводни кадри, кои побрзо и поефикасно ќе ги применуваат и развиваат научно-технолошките и организационите достигнуања.

Акумулација.

Со очекуваното зголемување на производството врз поголема ефикасност, со прераспределба на општествениот бруто производ во насока на намалување на трошоците на работењето, со натамошните структурни промени во производството, како и со воспоставување на поусогласени односи во распределбата на општествениот производ и доходот ќе се создаваат услови за јакнење на акумулативната и репродуктивната способност на стопанството. Врз овие основи ќе се зголеми обемот и учеството на акумулацијата во доходот и во вкупните средства за репродукција во Републиката и ќе се создадат услови за надминување на постојната изразита скудност на акумулацијата, како непосредно најголем ограничувачки фактор на развојот. Истовремено ќе се унапредуваат методите за ангажирање на вкупната акумулација, а посебно на средствата на населението за вложување во производствени намени, видно ќе се зголеми рационалноста на ангажирањето на

вкупните средства во инвестициони вложувања и ќе се остварува поголемо и рационално ангажирање на странски средства, пред сè, по пат на заеднички вложувања и на други современи видови надворешно-финансиска соработка.

За совладување на состојбата на ниска акумулативна способност на стопанството, од суштинско значење е да се оствари поцелосно активирање на сите извори на акумулацијата, а посебно да се оствари квалитетна трансформација на структурата на производството во насока на зголемување на производството и услугите во кои се остварува повисок доход по вработен и ангажирани средства и да се воспостави поцврста меѓузависност на бруто-личниот доход по работник и акумулацијата во однос на ангажираните средства во распоредувањето на доходот. Паралелно со јакнењето на процесот на акумулативната и репродуктивната способност на стопанството, нужно е преку среднорочните планови да се изврши селективен избор на приоритетните правци на инвестиционите вложувања во кои треба да се насочи најголем дел од расположливата акумулација во согласност со заедничките интереси и цели на развојот и со предвидената производствена ориентација.

Реализацијата на заедничките интереси и цели во наредниот период, покрај зголемувањето на сопствената акумулација и ефикасноста на нејзиното користење, заснована е и врз натамошното користење на дополнителна акумулација од земјата и странство. Притоа користењето на дополнителната акумулација од земјата во наредниот период во поголема мера ќе биде заснована врз здружување на трудот и средствата врз доходовни основи, а користењето на дополнителната акумулација од странство врз заеднички вложувања со странски партнери, врз внесување посовремена технологија и други знаења.

Научно-технички и технолошки прогрес

Остварувањето на подинамичен стопански растеж врз квалитетни промени во структурата на стопанството и развојот на самоуправните општествено-економски односи во наредниот период во голема мера ќе биде условено од развојот на квалитативните фактори на стопанисување, примената на науката и техничко-технолошките достигнувања.

1. Ќе се создаваат услови науката да стане сè позначајна производствена сила и фактор на развојот, а нејзините резултати сè посуштествен услов за натамошен техничко-технолошки, економски и вкупен општествен прогрес. Со системските решенија и со мерките на економската политика ќе се отстрануваат сите ограничувања кои произлегуваат од третманот на науката како потрошувачка.

Во наредниот период ориентацијата ќе биде кон побрз и квалитативен развој на домашната наука, како суштествен фактор на развојната стратегија. Домашната наука, пред сè, ќе се насочува кон оние истражувања во кои постојат определени предности каде што се постигаат позначајни резултати, кон оние гранки кои со стратегијата на развојот се предвидуваат како клучни за натамошниот развој на стопанството и за поуспешно вклучување на меѓународната поделба на трудот.

Ќе се интензивира процесот на самоуправното интегрирање на науката во здружениот труд со цел за нејзино побрзо и поцелосно вклучување во концептирањето на развојната стратегија, во изборот, трансферот и усовршувањето на технологијата, во инвестиционата активност и во другите подрачја од суштествено значење на развојот. На таа основа ќе се обезбедуваат услови донесувањето на значајни одлуки за развојот во полна мера да се заснова врз научни анализи, информации и оптимални варијанти, со цел одлучувањето на работниците да има своја целосна содржина.

Ќе се изработи и спроведува заедничка стратегија и политика на долгорочниот развој на наука-

та како составен дел и суштествен фактор за утврдување и остварување на стратегијата и политиката на развојот на земјата и Републиката со јакнење на соработката, координацијата и со општествено-насочување на науката и истражувачко-развојната работа врз заеднички програми на ниво на земјата.

Со цел да се унапредува науката ќе се создаваат материјални и други услови за позначајно зголемување на издвојувањата за нејзин развој, учеството на вкупните средства за наука во општествениот производ во 2000 година треба да достигне околу 2,5%, а средствата за научната и истражувачко-развојната работа да раснат со поголема стапка од растежот на општествениот производ.

За побрзо надминување на заостанувањето на материјалната положба на науката ќе се остварува програмско и доходовно поврзување на научните и истражувачко-развојните организации со стопанството и другите корисници.

2. Побрз научен и технолошки прогрес ќе се остварува пред сè, со максимално ангажирање на сопствените научно истражувачки потенцијали во развојот на сопствената технологија и со натамошно рационално користење на технолошките достигнувања во светот.

Ориентацијата на стопанството ќе биде насочена кон постојано усовршување на средствата, предметите на трудот и изворите на енергија, кон создавање нови производи, воведување нови производни методи, начин на организација и управување со производството и зголемување на продуктивноста на трудот. Ова ќе се остварува со замена на основните средства со современи, со воведување нова техника и технологија по пат на нови инвестиции во постојните дејности и со развивање на целосно нови гранки.

Основна движечка сила за промени во структурата на производството ќе претставува напредокот на техниката со поширока општествена поделба на трудот и со поцелосна диверзификација на производствените дејности. За оваа цел ќе се создаваат потребни услови за определување на творечките идеи на науката во техниката и технолошките процеси и за коренит пресврт во образовната, научната и технолошката политика. Врз овие основи во последната деценија на овој век ќе се постигне значително поголемо влијание на технолошкиот прогрес врз стопанскиот и општествениот развој.

Ќе се зголемува економскиот интерес на организациите на здружениот труд и нивната финансиска способност за поголемо користење на домашните истражувачки и развојни ресурси и за развој на сопствена технологија.

Странската технологија ќе се користи врз селективна основа и во функција на заедничката стратегија на технолошкиот развој, која дава можност за поширока примена и натамошно развивање и усовршување и во поголема мера врз заеднички вложувања. За нејзино поуспешно користење, неопходно е таа да се освојува, осмислено разработува и да се обезбедува трансфер меѓу организациите на здружениот труд. Ова ќе бара создавање јака кадровска основа усвојување на современ концепт на маркетинг и управување, како и унапредување на научниот и техничко-технолошкиот информативен систем.

Во рамките на заедничката стратегија на ниво на земјата посебно тежиште ќе се даде на технолошкиот развој на дејностите кои во поголема мера ќе имаат трајна извозна ориентација и кои ќе бидат конкуренти на светскиот пазар, како и за дејностите кои имаат битно значење за поусогласен стопански развој за намалување на зависноста од странство и за кои во поголема мера постојат потребните услови за развој во Републиката, а пред сè за развој на машиноградбата, електрониката, информатиката, електроиндустријата, производството и преработката на обоените метали, хемиската индустрија и агроиндустријскиот комплекс.

За поуспешен сопствен научно-технолошки развој, творештвото и иноваторската дејност, пронаоѓаштвото, техничките унапредувања, рационализаторст-

вото и друго, треба да станат непосредна и масовна појава во здружениот труд од материјалното производство и основа за унапредување на општествената продуктивност на трудот, ефикасноста на стопанисувањето и развојот воопшто.

Заради ова ќе се создадат услови за поголемо општествено вреднување на творештвото и иноваторската дејност, за активна и осмислена политика во областа на науката и за користење на талентите и енергијата на младите кадри.

II. ЕКОНОМСКИ И ДРУГИ ВИДОВИ СОРАБОТКА СО СТРАНСТВО

1. Ќе се создаваат услови за поуспешно и интензивно вклучување на стопанството во меѓународната поделба на трудот како суштествена претпоставка за стабилен и динамичен стопански растеж и за унапредување и проширување на економските односи со странство.

Одлучното јакнење на извозната ориентација ќе се заснова врз подлабоки квалитативни и развојни промени и преориентација во структурата на стопанството, врз јакнење на конкурентската способност на стопанството и на квалитативните фактори на стопанисувањето, врз континуирано проширување и модернизација на материјалната основа, поширока интеграција и поделба на трудот, како и врз јакнење на економските законитости во развојот. Извозот на стоки и услуги ќе стане трајна определба на производствената ориентација на развојната политика. Зголемувањето на извозот ќе биде едно од основните решенија за динамизирање на стопанскиот растеж и за поусогласени платно-билансни односи, а пред сè, за обезбедување на неопходниот увоз и за релативно намалување на степенот на задолженоста спрема странство.

Политиката на надворешно-економската размена и соработката со странство се заснова на процената дека меѓународната економска соработка во наредниот период ќе се одвива во услови на пораст на меѓузависноста на светското стопанство и за зголемување на учеството на југословенското стопанство во меѓународната поделба на трудот. Притоа, се претпоставува дека ќе се остварува нов меѓународен економски поредок и дека ќе се воспоставуваат економски порамноправни, поразновидни и потрајни форми на меѓународна соработка и размена.

Ваквата ориентација, со поефикасно стопанисување и соодветна развојна и економска политика, ќе овозможи да се зацврсти економскиот интерес на организациите на здружениот труд за стабилно и долгорочно зголемување на производството и извозот.

Успешното остварување на долгорочните задачи во доменот на економските односи со странство, посебно за побрз развој на извозно-ориентираното стопанство, ќе бара целосно користење на расположливи ресурси, зголемување на производството со поврзување и здружување на трудот и средствата во рамки на заедничките програми за производство и извоз. За оваа цел ќе биде неопходно да се остварува порационална и поадекватна структура на производството, врз основа на поголема специјализација и поширока поделба на трудот на единственото југословенско подрачје која ќе овозможи поголемо и целосно заедничко вложување во меѓународните стопански текови и размена.

2. Врз ваквите определби и општите можности извозот на стоки и услуги во периодот од 1986 до 2000 година реално ќе се зголемува со просечна годишна стапка на пораст од околу 6,2%, при што извозот на стоки за 6,4%. Врз овие основи обемот на извозот на стоки во 2000 година ќе биде на повисоко ниво за 2,5 пати во однос на 1985 година. Врз натамошното зголемување на учеството на стопанството во меѓународната поделба на трудот ќе влијае и проширувањето на можностите за континуиран растеж на нестоковниот девизен прилив по основ на туризмот, сообраќајните и градежните услуги и дру-

го. Овој девизен прилив до 2000 година се очекува просечно годишно да се зголемува со стапка на пораст од околу 5%.

Побрзиот растеж на извозот на стоки и услуги од растот на општествениот производ, ќе овозможи поуспешно вклучување во меѓународната поделба на трудот и зголемување на насоченоста на стопанството кон странските пазари. Врз овие основи ќе се зголеми учеството на извозот на стоки и услуги во општествениот производ и значаен дел од индустриското производство ќе се оспособи за економски успешен извоз.

За остварување на предвидената динамика на извозот, со мерките на економската и развојната политика ќе се создаваат услови за соодветно проширување на производството со нови извозни производи, со производи од повисок степен на обработка и поорганизирано настапување на странските пазари. Истовремено, ова ќе бара да се зголеми рационалноста и ефикасноста во стопанисувањето, да се води рационална и селективна политика во увозот и инвестициите да се насочуваат, пред сè, во секторите и капацитетите кои имаат подобри услови за трајно и поуспешно вклучување во меѓународната поделба на трудот и кои донесуваат повисок доход и акумулација.

Тежиштето на извозот на стоки и услуги ќе биде на производите и услугите што остваруваат поголем девизен ефект, а посебно на с обката од повисоки фази на преработка, технолоја и знаење и која содржи претежно домашни сировини. Притоа, позначајно и врз трајна основа може извозно да биде ориентирано она производство што ќе обезбедува извоз на стоки и услуги по обем, квалитет, цени, услови и динамика според барањата на светскиот пазар.

Врз обемот и динамиката на извозот најзначајно влијание ќе има извозот на индустриските производи, а особено извозот од металопреработувачката индустрија, електроиндустријата, текстилната индустрија, индустријата на кожа и чевли, хемиската индустрија, металургијата, тутунската индустрија и индустријата на неметали.

Во извозот на стоки ќе се зголеми учеството на производите од аграрниот сектор, а пред сè, на вино, месо, преработки од овошје и зеленчук и друго.

3. Идниот развој на економските односи со странство, а пред сè, трајната ориентација за зголемување на извозот, треба да овозможи зголемување на увозот како основа за стабилен и континуиран растеж на производството, уредно намиравање на обврските спрема странство и натамошно користење на странски средства.

Тргувајќи од потребите за остварување на предвиденото производство и извозот, како и од платно-билансните можности во периодот од 1986 до 2000 година, се предвидува, вкупниот увоз на стоки и услуги просечно годишно да се зголемува со стапка на пораст од околу 4,5%.

Врз овие основи степенот на покриеност на увозот со извозот на стоки би се зголемил на околу 82% спрема 62% во 1985 година, додека во вкупните приходи од надворешно-трговската размена во 2000 година би се остварило позитивно салдо.

Во рамки на увозот на стоки ќе се обезбедува увоз на потребни сировини и репроматеријали, како и на други неопходни производи. Увозот на енергетските сировини ќе се остварува во зависност од билансно утврдените потреби и политиката на штедење, рационализација и суституција.

Ќе се овозможува неопходен увоз на опрема и технологија како нужна претпоставка за проширување на материјалната основа на трудот и за следење на техничко-технолошкиот развој во светот. Увозот на опрема првенствено ќе се остварува за модернизација, реконструкција и за освојување на ново производство во извозно ориентираното стопанство. Притоа, ќе се обезбедува и увоз на потребна опрема што не се произведува во земјата.

Во наредниот период ќе се зголемува и увозот на стока за широка потрошувачка заради подобрување на снабденоста на домашниот пазар и надминување на неговата затвореност.

4. Надворешно-трговската размена и соработка на стопанството на Републиката ќе се остварува и унапредува со сите земји и региони во светот, при што поинтензивна соработка ќе се остварува со неврзаните земји и земјите во развој. Истовремено, со оглед на степенот на задолженоста, односно со оглед на постојните односи во регионалната насоченост на извозот и увозот, подолго време ќе се остварува поинтензивен раст на извозот на конвертибилното подрачје, а пред сè, во поразвиените земји на Запад.

5. Напоредно со напорите за проширување на надворешно-трговската размена ќе се интензивираат активностите за побрзо развивање на научно-техничката, културната и другите видови соработка. Во овие рамки, врз основа на засмна заинтересираност, ќе се шират и развиваат современи облици на производство и техничко-технолошка соработка, индустриска кооперација, реализација на заеднички проекти, размена и трансфер на знаење и технологии и финансиска соработка.

6. Задолжувањето во странство во наредниот период ќе се усогласува со платно-билансните можности и ќе биде во функција на развојот, односно за остварување на повисок девизен прилив. Степенот на задолженоста во странство постепено ќе се намалува и при крајот на овој век ќе се сведе во реално прифатливи рамки. Меѓутоа, со оглед на ниското ниво на развиеност на Републиката, а особено поради неповолната структура на стопанството, користењето на странската акумулација и во иднина ќе претставува значаен извор на економскиот растеж и развој. Притоа, поради повисоко користење на кредити од странство од обемот на отплатата на главницата која ќе пристигнува во наредниот период нема да дојде до апсолутно намалување на нето долгот спрема странство.

Во периодот од 1986 до 2000 година се цени дека ќе се користат кредити од странство во износ од околу 3.2 милијарди долари (сметано со кредитите за рефинансирање и за репроматеријали), односно просечно годишно по околу 210 милиона долари. Во овие рамки, користењето на кредити од странство за инвестициони вложувања ќе изнесува околу 2,7 милијарди долари, односно просечно годишно по околу 180 милиони долари.

Врз постојното и новото задолжување во странство и можностите за отплата на обврските, се цени дека степенот на задолженост спрема странство во 2000 година ќе изнесува околу една петтина од тековниот девизен приход, спрема 41% во 1985 година (на конвертибилното подрачје околу 20% спрема околу 56% во 1985 година). Состојбата на нето долгот спрема странство во 2000 година ќе изнесува околу 1,5 милијарди долари спрема 1,2 милијарди долари во 1983 година.

Врз движењата на извозот и увозот на стоки и услуги, како и врз другите тековни трансакции со странство, кон крајот на овој век би се остварило негативно салдо во тековните трансакции од околу 90 милиони долари, што претставува 4,5% од вкупниот девизен приход, спрема 24% во 1985 година.

7. Со системот и политиката на економските односи со странство ќе се обезбедуваат услови и решенија кои ќе водат кон посиgurна, непрекината и долгорочна извозна мотивираност. Воспоставувањето и функционирањето на единствениот девизен пазар, соодветната царинска и заштитна политика, како и спроведувањето на политиката на реалниот курс на динарот и постепено остварување на конвертибилноста на динарот, ќе претставуваат клучни елементи за рационално поврзување на стопанството со другите економии и со светскиот пазар. Врз сите овие основи ќе се обезбедува траен економски интерес на организациите на здружениот труд за постојано зголемување на извозот на стоки и услуги и за рационална супституција на увозот.

Ќе се создаваат потребни погодности за поврзување и здружување на организациите на здружениот труд за зголемување на извозот на стоки и услуги. Истовремено, со мерките на економската политика ќе се поттикнуваат трајните форми на организирање рентабилни производно-извозни работи кои ги валоризираат домашните ресурси и за најмалку еднаква доходна мотивираност на извозот како на домашниот пазар.

Ќе се обезбедува организиран и координиран настап на здружениот труд на надворешниот пазар, со оптимално користење на компаративните предности и со поттикнувачки мерки за поуспешно вклучување во тековите на меѓународната економска соработка. Истовремено, ќе се доградува надворешно-трговската мрежа во насока на нејзина поголема извозна ориентација, рационалност, ефикасност, со цел да се оспособи во поголема мера да придонесува за развојот на вкупните економски односи со странство.

Трет дел

ГЛОБАЛНИ ПРОПОРЦИИ И ПРАВЦИ НА РАЗВОЈОТ

I. ДИНАМИКА НА СТОПАНСКИОТ РАСТЕЖ И РАЗВОЈ И ГЛОБАЛНИТЕ ПРОПОРЦИИ

1. За реализација на трајните цели на развојот на нашето самоуправно социјалистичко општество и за решавање на постојните проблеми во општествено-економскиот развој, нужно е во наредниот период да се остварува динамичен, сестран и стабилен развој на Социјалистичка Република Македонија и на земјата во целина, заснован врз квалитетни промени и достигнуањата на научно-технолошкиот и општоопштествениот прогрес.

(1) Динамичкото зголемување на производството и услугите врз квалитетни основи претставува трајна стратешка определба на развојот на Републиката.

Остварувањето на динамичен и стабилен стопански растеж и развој треба да овозможи натамошен развој на социјалистичкото самоуправување; намалување на релативните разлики во степенот на развиеноста во однос на просекот на земјата; повисоко ангажирање на работноспособното население; квалитативни промени во структурата на производството; зголемување на извозот и поголемо вклучување на стопанството во меѓународната поделба на трудот; постојан и стабилен пораст на животниот стандард, јакнење на материјалната основа на здружениот труд; порамномерен регионален развој во Републиката и реализација на другите задачи на развојот.

Претпоставки за остварување на подинамично темпо на стопански растеж се водењето соодветна развојна и инвестициона политика, преземањето ефикасни мерки и инструменти на тековната економска политика и приспособувањето на стопанскиот систем кон барањата на економската стабилизација. Во овие рамки, пред сè, ќе се создаваат услови за трајно подобрување на условите на стопанисување, за ублажување на проблемите сврзани со недостаток на енергија, суровини и репродукциони материјали, зголемување на извозната ориентација на стопанството, подобрување на состојбите во ликвидноста на стопанството и банките, зголемување на акумулативната и репродуктивната способност на стопанството и друго.

(2) Тргувајќи од согледаните услови и фактори, од заедничките интереси и цели на развојот, како и од неопходните претпоставки за етапно спроведување на економската стабилизација, посебно за посуштествени измени во користење на вкупните расположливи потенцијали и во однесувањето на сите субјекти, во наредниот период ќе се создаваат услови и можности за остварување пораст на општествениот производ во вкупното стопанство по станка од околу 5% средно годишно.

Ваквото темпо на стопанскиот растеж е засновано и врз подолгорочното користење на дополнителна акумулација од земјата и странство, без што, објективно, не би можело да се оствари ваков стопански растеж. Истовремено, ваквата динамика се заснова и врз зголемување на извозот на стоки и услуги, структурни промени во производството, јакнење на ефикасноста во стопанисувањето, зголемување на продуктивноста на трудот и на другите квалитативни фактори на развојот, како и врз поголемо користење на знаења и технологии.

Врз ваквата динамика на стопанскиот растеж обемот на општествениот производ во вкупното стопанство во 2000 година би бил повисок за околу 2,1 пати во однос на 1985 година. Врз овие основи општествениот производ по жител во овој период би се зголемил за околу 76%, односно просечно годишно со стапка на пораст од 3,8%.

Очекуваната динамика на стопанскиот растеж по стапка од 5% средно годишно во периодот од 1986 до 2000 година во основа би обезбедила само да се следи развојот на земјата.

Со оглед на ова, за намалување на релативните разлики во степенот на развиеност на Републиката по однос на нивото на земјата, ќе треба да се создаваат услови за остварување и повисока динамика на стопанскиот растеж и развој од предвидената.

(3) Во рамките на вкупната динамика на стопанскиот растеж се очекува општествениот производ во општественото стопанство да оствари побрза динамика од просечната, со што натаму ќе се зголеми неговото учество во формирањето на општествениот производ во вкупното стопанство и во 2000 година ќе достигне околу 92% спрема 90% во 1985 година.

Истовремено, ќе се создаваат услови и за интензивирање на темпото на растот на општествениот производ во индивидуалниот сектор врз натамошно развивање на индивидуалното земјоделство, малото стопанство и другите терцијарни дејности.

Пораст на општествениот производ се очекува да се оствари во сите стопански области, при што најбрз пораст ќе се остварува во индустријата и занаетчиството. Порастот на општествениот производ во индустријата во периодот од 1986 до 2000 година се предвидува дека ќе изнесува 5,3% средно годишно, а во земјоделството околу 4%.

2. За остварување на повисоко ниво на самоуправни општествено-економска и материјална развиеност, неопходно е да се остварат следниве промени во обемот, нивото и односите на општествената репродукција:

(1) Да се динамизира растот на општествениот бруто производ и просечно годишно да се зголеми со стапка од околу 4%. Ова ќе се заснова на пооптимална комбинација и поефикасно користење на факторите на развојот со зголемена улога на факторите кои ќе придонесуваат за интензификацијата на скономскиот и општествениот развој.

(2) Во вредносната структура на општествениот бруто производ ќе се намали учеството на вкупните материјални трошоци. Тоа ќе се постигне со подобро користење на капацитетите и на погонското работно време, со пошироко репродуктивно поврзување врз заедничко остварување на доходот, со промени во структурата на производството преку воведување нови доходовни производи, со постабилно снабдување со енергија, сировини и други потреби, со намалување на трошоците на одделни материјали и енергија по единица производ, со намалување на транспортните и други трошоци.

(3) Врз овие основи ќе се оствари динамизирање на растот на општествениот производ и побрз стопански растеж, а особено во периодот по 1990 година, како и остварување на позитивни промени во стопанската структура и во одделни дејности.

Во овие рамки, учеството на продуктивноста на трудот во општествениот производ на општественото стопанство во формирањето на општествениот производ ќе изнесува околу 45%, односно просечно го-

дишно продуктивноста на трудот во општествениот сектор ќе се зголемува со околу 2,3%.

(4) Средствата за амортизација ќе имаат побрз пораст од растот на општествениот производ и ќе се зголеми нивното учество во општествениот производ.

Побрзиот пораст на средствата за амортизација ќе се засновува врз целосните ефекти на ревалоризацијата на основните средства и значително повисокото издвојување средства по основ на амортизација поради побрзото морално застарување на основните средства под влијание на брзиот техничко-технолошки прогрес, како и со скратување на векот на траење на основните средства.

(5) Националниот доход ќе се зголеми за преку 2 пати во однос на 1985 година, односно просечно годишно со стапка од 4,8%.

Во наредниот период посуштествено ќе се изменат пропорциите во распоредувањето на вишокот на производот, при што делот од доходот кој останува на стопанството (заедно со амортизацијата) во 2000 година ќе го зголеми учеството во општествениот производ на вкупното стопанство на околу 70%, спрема 59% во 1985 година.

Средствата за акумулација во здружениот труд (сметајќи ја и акумулацијата која се формира во индивидуалниот сектор) ќе се зголемат за 4,4 пати, а нивното учество во општествениот производ ќе се зголеми и во 2000 година ќе изнесува околу 18% спрема 8,7% во 1985 година. Средствата за чисти лични доходи и другите лични примања на вработените во стопанството ќе зависат од остварените резултати во зголемувањето на доходот и продуктивноста на трудот, а нивното учество во општествениот производ ќе изнесува над 35%, колку што изнесува и во 1985 година.

Заради доследна распределба на личните доходи според вложениот труд и резултатите од трудот, со основите и мерилата за стекнување и распоредување на доходот врз самоуправни спогодби и општествен договор, ќе се воспостави меѓузависност меѓу движењето на личните доходи по работник (бруто) и акумулацијата во однос на ангажираните средства со што во основа ќе се објективизира распределбата на доходот на акумулација и потрошувачка.

Издвојувањата од стопанството за задоволување на општите општествени и за заедничките потреби ќе се движат со побавна динамика од растот на општествениот производ. Развојот на општествените дејности ќе се усогласува со реалните материјални можности и потреби, ќе се остварува повисок степен на самоуправни и доходовно поврзување со здружениот труд и општеството во целина, ќе се воспоставуваат и унапредуваат принципите на слободната размена на трудот и ќе се усогласува положбата на вработените во општествените дејности со таа на вработените во здружениот труд. При тоа, во периодот до 1990 година, поради очекуваниот висок пораст на корисниците на пензии и преминот на валоризација на пензиските примања спрема нивото на личните доходи на осигуреникот во последната година работа, издвојувањата за заедничките потреби ќе растат најмногу до растот на општествениот производ.

Со осетно побавна динамика од порастот на општествениот производ ќе растат издвојувањата од стопанството за намирување на договорните обврски при што позначајно намалување на учеството на овие издвојувања ќе се оствари по 1990 година и тоа првенствено по основ на намалување на учеството на каматите по користени кредити и на придонесите на самоуправниот интересни заедници од материјалното производство.

Врз овие основи ќе се намалува учеството на издвојувањата за задоволување на општите општествени и заедничките потреби и на договорните обврски во општествениот производ и тоа во 2000 година ќе изнесува околу 30% спрема 40% во 1985 година.

(6) Извозот на стоки и услуги ќе се остварува со просечна стапка на пораст од 6,2%, што е побрз пораст од растот на општествениот производ (5%) и од увозот на стоки и услуги (4,4%), што ќе доведе до зголемување на учеството на општествениот производ и повисок степен на покриеност на увозот со извоз.

Со ваквите односи ќе се обезбеди постапно подобрување на односите во размената со странство.

(7) Со предвидениот пораст на вкупната вработеност од околу 3,0% средно годишно, во 2000 година би се остварила приближно полна вработеност на работно способното население.

Вкупниот број на вработените во 2000 година ќе изнесува над 810.000 лица, од што во општествениот сектор околу 736.000.

(8) Средствата за домашна потрошувачка ќе се движат со побавна динамика од порастот на општествениот производ и во периодот од 1986 до 2000 година кумулативниот износ ќе биде на нешто повисоко ниво од вредноста на општествениот производ.

Во овие рамки, побрз пораст од просечната стапка на потрошувачка ќе имаат бруто инвестициите во основни средства, чија динамика просечно годишно ќе изнесува 6,9%, а нивното учество во општествениот производ во периодот од 1986 до 2000 година ќе изнесува околу 26%.

Вложувањата во обртни средства (прираст на резервите) ќе растат со значително побавен пораст од растот на општествениот производ, при што во 2000 година позначајно ќе го намалат учеството во општествениот производ во однос на 1985 година.

Средствата за животен стандард ќе се движат со стапка на пораст од 4,7%, при што средствата за лична потрошувачка со 4,5%, а средствата за општествен стандард со 5,7% средно годишно.

Во наредниот период средствата за финансирање на општа-општествена режија во сите средини ќе растат побавно од општествениот производ и ќе го намалуваат своето учество во него и во вкупните средства за домашна потрошувачка.

Средствата за финансирање на општата потрошувачка ќе растат со стапка од околу 4% а вкупните средства за задоволување на заедничките потреби со 4,8% средно годишно.

Во рамки на средствата за задоволување на заедничките потреби, средствата за задоволување на потребите во општествените дејности ќе растат со стапка од 4,5%, при што приходите од вршење на услуги на населението и друго по стапка од над 5%, а приходите од издвојувањата на здружениот труд по стапка од 4,0%.

II. ПРОМЕНИ ВО СТРУКТУРАТА НА СТОПАНСТВОТО И РАЗВОЈ НА ДЕЈНОСТИТЕ

Глобални промени во структурата на производствените сили

1. Предвидениот развој ќе се остварува врз квалитативни структурни промени во производствените сили и производството и со зголемување на ефикасноста во стопанисувањето. Стопанскиот растеж и структурните промени ќе се остваруваат под влијание на домашниот и странскиот пазар и поголемо дејство на економските законитости. Врз повисоко користење на постојните производни капацитети, со натамошна валоризација на природните и другите ресурси и со подобрување на квалитативните фактори и ефикасноста на стопанисувањето ќе се зголеми доходот и акумулацијата како неопходен услов за подинамичен и поусогласен развој на Републиката. На оваа основа ќе се зголемува самофинансирањето, мобилноста и концентрацијата на средствата врз самоуправни основи на единствениот југословенски пазар.

На структурните промени ќе влијае и неопходноста од побрзо вклучување на стопанството во меѓународната поделба на трудот, првенствено со зголемување на извозната ориентација и намалување на увозната зависност.

Остварувањето на структурните промени ќе се врши преку реализација на заеднички програми за развој на производството и извозот, со примена на развојната и економската политика, со кои особено се обезбедува економски прифатлива комбинација на расположливите фактори на производството, јакнењето на извозната способност, побрз техничко-технолошки прогрес и намалување на технолошката зависност; квалитетни промени во начинот на стопанисувањето; пораст на вработените; зголемување на доходот и на акумулативната и репродуктивната способност; порационално користење енергија и сировини по единица производ, побрз развој на стопански недоволно развиените краишта и заштита и унапредување на работната и животната средина.

Врз очекуваната динамика на општествениот производ во одделни стопански дејности во наредниот период ќе се остварат натамошни промени во основната структура на стопанството, ќе се зголеми учеството на секундарните и терцијарните дејности во формирањето на општествениот производ до вкупното стопанство за сметка на намалувањето на учеството на примарните дејности. Во секундарните дејности учеството на индустријата ќе се зголеми и во 2000 година ќе изнесува околу 49% спрема 47,7% во 1985 година. Во терцијарните дејности ќе се зголеми учеството на занаетчиството и на угостителството и туризмот. И покрај релативно брзиот пораст на земјоделството, учеството на примарните дејности во формирањето на општествениот производ во вкупното стопанство ќе се намали на околу 12% спрема 14,1%.

Квалитетни промени во структурата на производството ќе се остварат и во рамките на одделните дејности, а особено во индустријата и земјоделството.

2. Во рамките на вкупната стратегија на развојот и во производствената ориентација ќе се создаваат услови за побрз развој на дејностите значајни за воспоставување економска стабилност, техничко-технолошки прогрес, подобрување на положбата во економските односи со странство и зголемување на вработеноста. Приоритет во развојот ќе имаат извозно и научно-технолошки интензивните дејности, енергетиката, земјоделството, производството на одделни дефицитарни сировини, сообраќајот, малото стопанство и туризмот.

Развојот на енергетиката, основните сировини, одделни земјоделски производи, железничкиот и ПТТ сообраќајот и друго ќе се остварува и преку заеднички програми и планови за развој договорени со заедничката развојна политика на југословенското стопанско подрачје.

Производствената ориентација во наредниот период ќе биде во функција на остварување пораст на производството врз натамошни квалитативни промени во структурата на стопанството и во производството на одделните дејности. Притоа, тежиштето на производствената ориентација до 2000 година ќе биде дадена на

— максимално користење на изградените капацитети, нивна модернизација, реконструкција и преориентација на рационално користење и активирање на другите развојни природни и останати ресурси и на подобрување на вкупната организација на работата со истовремено воведување нови методи и видови на производство и стопанисување;

— побрз развој на производството на енергија, храна, одделни дефицитарни сировини заради намирување на домашните потреби, намалување на увозната зависност и создавање услови за зголемување на производството и извозот со повисок степен на преработка, како и развој на другите дејности;

— освојување на ново производство со повисок степен на доработка, особено во машиноградбата, електроиндустријата, електрониката, информатиката и другите пропулзивни дејности, пошироко вклучување во поделбата на трудот во земјата со развој на производството на делови и склопови, производство на разновидни стоки за широка потрошувачка и друго;

— развивање на преработувачки капацитети кои во висок степен користат домашни сировини, научни и технички достигања, а се извозно ориентирани, овозможуваат повисоко вработување и го подигаат степенот на финализација и

— развој на железничкиот сообраќај, телекомуникациите, малото стопанство и странскиот туризам,

Врз овие основи од посебно значење ќе биде да се обезбеди растеж на производството за извоз и за покривање на домашните потреби, на производството што ќе придонесува за зголемување на доходот, вработеноста, научно-техничкиот прогрес и на производството со кое се врши супституција на увозот.

За остварување на натамошни квалитативни промени во производствената ориентација посебно внимание ќе се посвети на побрзиот развој на домашната техника и технологија, а натамошната примена на странски знаења и технологии ќе се користи рационално и селективно.

Дејности од битно значење за поусогласен развој на стопанството

Со развојната економска политика ќе се создаваат услови за побрз развој на дејностите од битно значење за поусогласен развој на стопанството кои поблиску ќе бидат определени со среднорочните планови за развој.

1. Тежиштето во развојот на извозно и научно-технолошките интензивни дејности, а пред сè на комплексот на опрема и трајни потрошни добра, ќе биде дадено врз побрзо развивање на ново производство во машиноградбата, производството на електрични машини и апарати, а посебно на електрониката (мерна техника, автоматика, телекомуникација, роботика) производство на сообраќајни средства, наменско производство и друго.

Истовремено ќе се создаваат услови за натамошен развој на производството на делови и склопови за енергетски машини и уреди, машини и обработка на метали и дрво, опрема и делови за градежни и рударски машини, хидраулика, машини и опрема за земјоделството, делови и опрема за железничкиот сообраќај и моторните возила.

Ќе се овозможи усвојување и пласман и на комплетни технологии за производство во хемиската, прехранбената индустрија за обработка на метали, за агроинженеринг и друго.

Во развојот на ова производство, покрај усвојување на постојното производство и негово асортиманско проширување, ќе се усвојува производство на делови, склопови и комплетни постројки со воведување најсовремени техничко-технолошки достигања, како и склучување во заеднички програми на ниво на земјата за производство на комплексни објекти и производни линии.

Ќе се создаваат услови за развој и на другото извозно стопанство со цел остварување на повисок девизен прилив и подинамичен стопански развој.

Во овие рамки, тежиштето на развојот на ова производство ќе се даде на натамошна модернизација, модификација и осовременување на производството и услугите, подигање на степенот на финализацијата, проширување на асортиманот спрема барањата на пазарот и најновите научни сознанија, подобрување на дизајнот и квалитетот на производите и услугите, поголема примена и користење на домашни сировини и воопшто кон подигање на конкурентноста на производството и услугите на домашниот и странскиот пазар.

2. Развојот на енергетиката ќе се засновува врз заедничката енергетска политика и заедничките програми и планови за развој на целото југословенско стопанско подрачје, притоа, тежиштето на развојот на енергетиката ќе биде дадено на натамошни истражувања на енергетските потенцијали, поголемо искористување на домашните енергетски ресурси, воведување нови видови енергетски горива, искористување на неконвенционалните видови енергија, подобрување на структурата во производството и потрошувачката на енергија со намалување на учеството на енергија од увоз, штедење и рационализација во производството и потрошувачката на енергија, како и намалување на загаденоста на човековата околина.

Просечната годишна стапка на пораст на производството во енергетиката во периодот од 1986 до 2000 година, ќе изнесува околу 5,7%, а на бруто потрошувачката на енергија по стапка од 4,2%.

Процесот на побавниот пораст на потрошувачката на енергија во однос на општествениот производ ќе се остварува со реструктурирање на производството, подигање на степенот на финализација и намалување на потрошувачката по единица производ преку рационално користење и штедење на енергија. Во тие рамки поизразит пораст ќе оствари производството на јаглен, со просечна стапка од околу 6,9%, производството на електрична енергија ќе се остварува со стапка од 5,9%, додека производството на нафтени деривати ќе се остварува со умерен пораст по стапка од 2,9%.

Развојот на производството на електрична енергија ќе се насочува кон поголемо искористување на хидропотенцијалите, оптимална валоризација на резервите на јаглен, како и кон изградба и модернизација на потребната преносна дистрибутивна мрежа.

Врз овие основи ќе се прошират капацитетите за производство на електрична енергија со нови капацитети со моќност од околу 1.000 MW. Истовремено за задоволување на потребите од електрична енергија ќе се преземаат мерки за продолжување на постојните долгорочни договори за набавка на електрична енергија, како и за изградба на објекти преку реализација на заеднички програми за развој со другите подрачја од земјата каде што постојат компаративни предности и заедничка изградба на нуклеарна електрана.

Врз поцелосно користење на постојните и со изградба на нови капацитети, производството во Републиката ќе достигне ниво од 9,0 милијарди KW часови електрична енергија од што најмалку 30% од хидроелектрани. Врз овие основи ќе се обезбеди задоволување на потребите со околу 75% од сопствено производство.

Тежиштето на развојот на производството на јаглен ќе се даде на обезбедување лигнит за термоелектраните и зголемување на валоризацијата на топлотната моќ на лигнитот преку преработка (сушење, брикетирање и слично). Се оценува производството во Републиката во 2000 година да достигне ниво од околу 9,5 милиони тони, од кои околу 2,0 милиони тони јаглен би се преработувал во повисоковредни производи. Другиот дел од потребите, од околу 1,5 милиони тони, ќе се обезбедува од другите подрачја во земјата врз основа на заеднички програми.

Производството на нафтени деривати ќе се остварува врз поголемо искористување на капацитетот на рафинеријата за сопствени потреби и со вршење услуги на други и со зголемување на учеството на повисоковредни деривати. За оваа цел ќе се изврши доградба на секундарните постројки.

За воведување и користење природен гас ќе се изгради магистрална и дистрибутивна мрежа.

Ќе се согледуваат можностите и ќе се создаваат услови за изградба на нафтоводот Скопје — Солун.

3. Ќе се создаваат услови за поуспешно користење на производствените и работни потенцијали во земјоделството, со цел покачување на обемот на

вкупното производство и подобрување на структурата на производството заради поголемо задоволување на потребите на населението, преработувачката индустрија, зголемување на извозот и резервите.

За оваа цел, со примена на современи научни и технолошки достигнувања и со други мерки ќе се обезбеди повисоко и поефикасно користење на сите расположливи можности и компаративни предности, ќе се оствари повисоко и рационално користење на хидромелиоративните системи, подобрување на организацијата на работата, поопштествување на индивидуалното земјоделско производство, зголемување на приносите по единица површина и грло добиток, зголемување на продуктивноста на трудот и доходот, остварување натамошен развој на самоуправните општествено-економски односи, проширување на материјалната основа на трудот, како и материјална и социјална сигурност на индивидуалните земјоделци.

Истовремено, на земјоделството да се обезбеди ист третман во стопанскиот систем и економската политика како и на другите стопански дејности, како во поглед на формирањето на општествениот производ и доходот, така и во поглед на односот спрема домашниот и странскиот пазар, со уважување на специфичностите на земјоделското производство и големото значење на оваа област за остварување на политиката за економска стабилизација. Врз овие основи и со преземање други мерки и активности, ќе се создаваат постабилни услови за стопанисување, со кои ќе се зголеми економскиот интерес на производителите за повисоко производство, односно за остварување современо високопродуктивно земјоделско производство.

Ќе се продолжи со активирање на необработените површини и нивно приведување во култура.

Ќе се воспостават трајни економски услови вложувањата во земјоделството да станат поатрактивни и да дојде до насочување на дополнителна акумулација во оваа стопанска област, што е битен услов за побрз развој на производството и за потребна ревитализација на аграрното население.

Натамошното интензивирање и поопштествување на земјоделското производство и јакнење на производствените сили ќе се обезбедува со здружување на трудот и средствата, со економско поврзување со прехранбената индустрија и другите производители за потребите на земјоделството, со прометните, туристичките и други организации во земјата.

Основното тежиште во производствената политика ќе биде ставено врз обезбедување поинтензивен развој на интензивните полјоделски култури, фуражните култури и сточарските производи, со оглед на дефицитарноста и значењето на анималните производи во исхраната.

(1) Развојот на растителното производство ќе се остварува со позначајно ширење на интензивните полјоделски култури, а особено на тие за кои во Републиката постојат компаративни предности. Во сеидбената површина ќе дојде до квалитетни промени и до зголемување на учеството на индустриските, градинарските и фуражните култури. Врз овие основи ќе се обезбеди зголемено производство на тутун, ориз, памук, разни видови градинарски култури и друго. Заради ублажување на недостигот на производите од значење за исхраната на населението ќе се остварува зголемено производство и на лебни жита, маслодајни семиња и шеќерна репка.

Кај житните култури ќе се создаваат услови за зголемување на производството на лебни жита, пред сè, преку зголемување на приносите по единица површина и врз повисока примена на современи агротехнички мерки. Производството на пченица по 2000 година се цени дека ќе се стабилизира на ниво од околу 350 илјади тони што напоредно со преземање на дополнителни мерки за стимулирање на откупот на пченица од индивидуалниот сектор, ќе овозможи приближно задоволување на потребите во Републиката со пченица. Производството на пченика се предвидува да се зголеми на околу 220 илјади

тони со што ќе се обезбеди задоволување на потребите со близу 50%. Ќе се прошируваат површините под јачмен со што ќе се врши супституција на пченката во производството на сточна храна. Производството на јачмен се цени да се зголеми на околу 200 илјади тони, што заедно со предвиденото производство на пченка може да ги задоволи потребите за сточна храна со околу четири пени.

Производството на индустриски култури, ќе се усогласува со ориентацијата за зголемување на извозот и поголемо задоволување на потребите во Републиката, пред сè со маслодајни култури, шеќерна репка и памукот. Натаму, ќе се зголеми производството на тутунот како извозен производ и како производ кој придонесува за рационално искористување на земјишниот фонд и зголемување на доходот. Производството на маслодајните растенија се цени дека до 2000 година ќе се зголеми на околу 80 илјади тони, на шеќерната репка на околу 335 илјади тони, а тутунот на околу 52 илјади тони.

Обезбедувањето на дел од потребите на Републиката од пченица, пченка и масло за јадење ќе се врши со реализацијата на заедничките програми на ниво на земјата.

Џочвено-климатските услови и можностите за наводнување ќе овозможуваат натамошно ширење на површината под зеленчук и осетно зголемување на производството. Со рационално искористување на овие услови, Републиката ќе стане уште позначаен снабдувач на југословенскиот пазар со зеленчук и ќе обезбедува поголем извоз.

(2) Производството на овошје и грозје и на нивните преработки ќе се развива во согласност со растот на потрошувачката во земјата и со можностите за извоз. Растот на производството треба да биде следен со подобрување на квалитетот и асортиманот на производството. Основната ориентација треба да биде кон интензивно користење на постојните насади преку нивна модернизација и реконструкција, натамошно проширување првенствено во реоните каде што за тоа постојат компаративни предности, примена на висока агротехника, како и максимално валоризирање на постојните услови, посебно за ситно, јаткасто и костениливо овошје.

(3) Развојот на сточарството ќе се насочува на зголемувањето на сточниот фонд и истовремено на покачување на производноста на добитокот. Притоа, тежиштето ќе биде на зголемување на сточниот фонд на говедарството и овчарството, односно на производството на месо, млеко и волна.

Интензивирање на развојот на сточарството ќе се остварува врз расно подобрување на сточниот фонд во говедарството и овчарството и поголемо користење сопствена сточна храна. Ќе се зголемува производството на концентрирана и кабаста сточна храна, преку зголемување на приносите и површините под фуражни култури, со подигање вештачки ливади, мелиорирање на природните ливади и пасишта, како и со зголемување на површините под втори култури особено во системите за наводнување каде што е можна висока продукција на билна маса.

Врз овие основи производството на месо во 2000 година се очекува да се зголеми за околу 2,1 пати и на млеко за близу 2,3 пати во однос на 1985 година.

Во напорите за зголемување на производството на месо ќе се настојува ова да се оствари и преку вклучување на програмата на ниво на земјата за стабилизација и зголемување на производството на месо. Истовремено, треба да се остварува и производството на високо квалитетни производи од млеко.

(4) Реализацијата на задачите во областа на земјоделството ќе се заснова врз натамошно поттикнување на здружувањето на трудот и средствата, проширување на обработливите површини, групирање на помалите во покрупни парцели по пат на

арондација и комасација и други методи прифатливи за практиката и поголема примена на достигнувањата во науката.

Општествените стопанства ќе се оспособуваат да овладеат со организацијата на вкупното стопанско производство и пазарот со земјоделски и прехранбени производи, при што ќе го зголемат своето влијание на унапредувањето на производството и самоуправниот организирање на индивидуалните земјоделци за нивно вклучување во заедничките програми за развојот.

Со здружување и самоуправни организирање на индивидуалните земјоделци, поврзување со здружениот труд и побрзо развивање на задругарството ќе се подобри користењето на производните потенцијали во земјоделството и ќе се зголеми продуктивноста на трудот, економичноста и рентабилноста на производството. Центрите за унапредување на индивидуалното земјоделство кадровски и материјално-технички ќе јакнат, со што ќе придонесат за подигање на стручното ниво на индивидуалните земјоделски производители за поширока и поцелосна примена на современите технички-технолошки решенија на индивидуалниот имот, кој и натаму ќе биде основен носител во производството на некои поважни земјоделски производи.

Врз основа на стратегијата на вкупниот општествено-економски развој ќе се утврдуваат и спроведуваат конкретни мерки за доследно остварување на аграрната политика. Со реализација на земјоделското производство врз основа на единствена агрокарта за целата земја (утврдена егзактна научна основа), ќе се изврши насочување и оптимализација на сеидбената структура во согласност со компаративните предности на регионите. Ќе се забрза користењето на производните потенцијали за зголемување на земјоделското производство во ридско-планинските подрачја, а посебно компаративните предности што постојат во однос на развојот на сточарството, за што ќе се разработи комплексна програма за ревитализација на ридско-планинските подрачја и во согласност со диференцираните услови за развој ќе се изврши реонизација и ќе се зголеми дополнителното вработување на населението.

4. Заради отстранување на диспропорциите во развојот, зголемување на производството наменето за извоз, како и за супституција на увозот ќе се остварува натамошен развој на производството на одделни дефицитарни сировини и репродукциони материјали.

Во овие рамки ќе се интензивираат истражувањата на лежиштата на минерални сировини и ќе се создаваат услови за побрз развој на производството на основни метали на неметали и украсни камења, хемиски сировини, природни влакна и кожа, како и на производството на шеќерна репка и маслодајни семиња.

Со зголемување на производството на железо и челик постапно ќе се надминува неусогласеноста меѓу примарниот и секундарниот дел во производството, со што ќе се овозможи зголемено користење на преработувачките капацитети за лимови и цевки. Ќе се обезбеди и повисока валоризација на феролегурите во легирани квалитетни челици.

Со оглед на компаративните предности со заеднички програми на ниво на земјата ќе се зголеми производството на олово-цинкова руда, олово и цинк, како и на дефицитарните метали — антимон, благородни и ретки метали и метали за легирање.

Неметалните сировини и украсните камења по својот обем, структура и истраженост, претставуваат потенцијал врз кој на потрајна основа ќе се обезбеди динамичен и комплексен развој на преработувачката индустрија на неметали и на индустријата на прадежни материјали. Во овие рамки развојот ќе биде насочен кон искористување на сировините, нивно облгородување, како и натамошна преработка преку проширување на постојните асортимани на производството и воведување на нови производи со примена на современа техника и технологија.

Тежиштето во развојот на хемиските сировини ќе биде ставено врз обезбедување основни сировини за производство на синтетички влакна, вештачки материји, за готови лекови и за агрохемикалии. Ова ќе се остварува преку реализација на заеднички програми за производство и извоз на заинтересираните организации на здружениот труд на поширокото подрачје на ниво на земјата.

Врз обезбедувањето на производство на хемиски сировини ќе се создадат услови за натамошно зголемување на производството на вештачки материји, синтетички влакна, фармацевтски производи, вештачки ѓубрива, средства за заштита на растенијата и друго, со што ќе се оствари повисоко задоволување на потребите на преработувачката индустрија и на земјоделството.

За делумна супституција на увозните сировини за текстилната и кожарската индустрија и зголеменото користење на капацитетите за шеќер и масло за јадење, ќе се преземаат мерки и активности за поголемо производство на памук, волна, сурова кожа, шеќерна репка и маслодајни семиња.

Производството на никел во облик на фероникел на објектот „ФЕНИ“, поради непостоење на природни, економски и други услови за рентабилно работење нема да биде содржина и елемент на развојната политика до 2000 година и за него нема да се создаваат материјални и други услови.

5. Тежиштето во развојот на сообраќајот и врските ќе биде дадено на отстранување на структурните неусогласености, развој на сообраќајната инфраструктура и на интегралниот транспорт, техничко-технолошка модернизација на сообраќајот во целина и поврзување на современа организација на работата. Врз овие основи ќе се обезбеди поголема ефикасност на сообраќајот, подобрување на квалитетот и безбедноста на превозот, приспособување на потребите на општонародната одбрана и воведување интегрален транспорт.

Развојот на интегралниот транспорт ќе се остварува врз здружување на трудот и средствата на организациите на здружениот труд на целото стопанство.

Во овие општи рамки ќе се создаваат услови за зголемување на учеството на железничкиот сообраќај во вкупниот транспорт и за позначајно зголемување на поштенско-телеграфско-телефонските услуги.

Во железничкиот сообраќај, тежиштето ќе биде дадено на опремување со современи возни и влечни средства, капитален ремонт на одделни линии со цел да се оспособат за поголем осовиски притисок, електрификација, вградување на сигнално-сигурносни и телекомуникациони уреди, изградба на контејнерски терминали и механизација за претовар. Истовремено, ќе се остварува проширување на дел од железничките сообраќајници и изградба на нови линии, заради обезбедување поголема пропусна моќ и поголеми брзини и поврзување со соседните земји.

Ќе се продолжи со натамошна модернизација и проширување на капацитетите во поштенско-телеграфско-телефонскиот сообраќај, при што понагласено место ќе се даде на развојот на телеграфско-телефонскиот сообраќај. Развојот на телеграфско-телефонскиот сообраќај ќе се остварува со натамошна изградба на меѓународни, магистрални, меѓумесни и месни телеграфско-телефонски системи и со нивна пратечка инфраструктура. Истовремено ќе се обезбеди порамномерен развој на ПТТ услугите во Републиката со тежиште во изградбата на ПТТ мрежа во ридско-планинските и пограничните подрачја. Ќе се создаваат услови за воведување на нови, современи услуги во ПТТ сообраќајот, изградба на мрежа за пренос на податоци, а преку ПТТ системот да се обезбеди интеграција во другите системи за врски од другите иматели на овие системи. Врз овие основи во 2000 година се очекува телефонските приклучоци да достигнат ниво од 21 приклучок на 100 жители, спрема 12,4 во 1985 година.

Тежиштето на јавниот патен сообраќај ќе биде дадено, пред сè, кон развој на меѓународниот стоковен сообраќај и на подрачјата на кои паралелно не постојат железнички и патни линии.

Развојот на патната мрежа ќе се остварува со нејзино подобро и поефикасно одржување и сонатамошна изградба, реконструкција и модернизација, при што приоритет ќе имаат магистралните патни правци. Во овие рамки ќе се остварува модернизација и проширување и на локалната патна мрежа со цел за подобро поврзување на населените места.

Развојот на воздушниот сообраќај ќе биде насочен кон натамошна модернизација и проширување на постојните аеродроми, како и кон развој на сопствена стопанска флота за потребите на агроиндустрискиот комплекс.

6. Тежиштето на развојот на малото стопанство ќе биде ставено врз развој на производството на стока со определен асортиман, полупроизводи, елементи и делови кои се произведуваат во помали количества со домашни сировини и на развој на мрежа за давање различни услуги. Ова ќе придонесе за динамизирање на производството, создавање на поразноврсна и покомплементарна стопанска структура, развој на повеќе видови специјализирано производство кое ќе се врши во помали капацитети, како и за зголемување на вработеноста.

Во овие рамки приоритет треба да има производството на нови видови производи и полупроизводи кои ќе се вклучуваат во посложени производни процеси, производство во кооперација и производството со кое се врши суштинуција на увозот.

Ќе се развива мрежата на сервисни организации за одржување и поправка на трајни потрошни добра и услуги за потребите на домаќинствата и стопанството.

Поголемите индустриски и трговски организации, задругите, деловните заедници, општините и други, треба да бидат главни носители на развојот на капацитети во малото стопанство за производство на соодветни делови и стока за широка потрошувачка, преску засновување на кооперативни односи и деловна соработка и со здружување на труд и средства.

Ориентацијата за развој на малото стопанство ќе се засновува и врз брз и сестран развој на дејностите кои се вршат со личен труд и средства во сопственост на граѓаните, отворање на нови самостојни занаетчиски и трговски дуќани, договорни организации на здружениот труд, здружување на самостојните занаетчии и работните луѓе, занаетчиски задруги и нивна соработка со организациите на здружениот труд низ различни форми на кооперација и други видови на деловна соработка.

7. Ќе се создаваат услови за натамошен развој на туризмот заради зголемување на девизниот прилив, подобрување на условите за одмор и рекреација на населението и за зголемување на економската активност на одделни подрачја.

Тежиштето во развојот на туризмот ќе биде дадено врз обезбедување побрз развој на странскиот туризам, збогатување на понудата, подобрување на квалитетот на услугите и постигање на повисок степен на организираност и поврзаност со другото стопанство.

Ќе се создаваат услови за натамошен развој на стационарниот туризам во езерските, планинските и бањските места, како и за развој на транзитниот, здравствениот и спортско-рекреативниот туризам.

Развој на другите стопански дејности

Во наредниот период ќе се создаваат услови за развој и на другите дејности на стопанството, со цел за остварување на покомплексен стопански развој.

1. Со оглед на значењето на водостопанството за развојот на стопанството и животот на населението, и натаму ќе се создаваат услови за негов развој.

Развојот на водостопанството ќе биде насочен кон покомплексно и порационално користење на водите, поцелосно користење и натамошно проширување на хидромелиоративните системи, на системите за водоснабдување на стопанството и населението, изградба на мали акумулации, како и кон заштита од загадување и подобрување на водниот режим.

2. Развојот на шумарството ќе се остварува со зголемување, подобрување и поголема заштита на шумскиот фонд со поинтензивна и порационална обнова и користење на шумите, со натамошно пошумување на голините и мелиорација и реконструкција на слабопродуктивните, нискостеблести деградирани шуми и честаци и со унапредување на технологијата на работењето.

3. Врз очекуваната динамика на производството и промените во структурата, како и врз предвидениот повисок обем на инвестиционите вложувања, ќе се создадат услови за постабилен развој на градежништвото. Ова ќе се остварува врз натамошно ангажирање на градежната оператива во изведување објекти од стопанството и станбената изградба, како и врз поголема примена на современа технологија и индустриски методи на градење, зголемување на квалитетот на градењето и скратување на роковите на градење и намалување на трошоците на градбата.

Истовремено, врз заеднички настап и истражување на пазарот со градежните организации од земјата се очекува натамошно зголемување на градежните работи во странство, со изведување комплетни инвестициони објекти и со поголем извоз на опрема, делови и градежен материјал.

4. Тежиштето во развојот на трговијата ќе биде врз продолжување на процесот на самоуправни трансформирање на трговијата преку создавање покрупни и економски посилни прометни организации и нивно поврзување со производните организации врз доходовни основи со цел за заедничко решавање на виталните прашања во снабдувањето на населението и стопанството на подолгорочна и постабилна основа.

Во овие општи рамки посебно ќе се создаваат услови за унапредување и модернизација на прометот со земјоделско-прехранбени производи на поширокото подрачје на земјата.

III. РАЗВОЈ НА ОПШТЕСТВЕНИТЕ ДЕЈНОСТИ

На повисоко ниво на општа развиеност ќе се создаваат услови за континуиран и усогласен развој на општествените дејности и за нивна квалитативна трансформација. Тоа ќе значи можност за значајно подигање на вкупните творечки потенцијали на општеството, за унапредување на работната и социјалната сигурност, за проширување на можностите за сестран развој на личноста на работниот човек како производител и самоуправавач вклучувајќи го и остварувањето на општите културни, етички и хумани цели на општеството.

На таа основа ќе се создаваат услови организациите на здружениот труд од општествените дејности да обезбедуваат повисок квалитет на услугите и повисоки општествени ефекти во задоволувањето на заедничките потреби на работните луѓе и граѓаните.

И во наредниот период ќе се утврдат заедничките и одделните потреби кои ќе се задоволуваат на солидарна основа до општествено оправдана мера, како и оние потреби што ќе се задоволуваат во однос на непосредна размена на трудот.

Ќе се обезбедува натамошно унапредување и развивање на меѓурепубличко-покраинската соработка.

1. Образованието и воспитанието и натаму ќе заземаат значајно место во општиот развој на Републиката.

Во развојот на образованието ќе се тргнува од потребата за подигање на образовното и културно-

то ниво на населението, како и од кадровските потреби на здружениот труд и општеството во целина што ги наметнува брзиот техничко-технолошки развој.

Определено влијание врз развојот на образованието ќе имаат и очекуваните демографски движења, особено кај младото население. Се оценува дека младата генерација до 23 годишна возраст во 2000 година ќе изнесува околу 878 илјади лица, што претставува апсолутен прираст од околу 77 илјади лица во однос на 1985 година, од кои над една третина се однесува на генерациите од 7 до 14 годишна возраст.

Тргнувајќи од очекуваниот контингент генерации за образование, како и од досега постигнатиот степен на опфатеност на децата и младината со редовно образование, во наредниот период ќе се обезбеди зголемена опфатеност кај сите степени на образованието освен кај високото образование.

Во предучилишното воспитание ќе дојде до натамошно забрзување на развојот и до зголемување на опфатеноста на децата до 6 годишна возраст.

Во основното образование напорите ќе бидат насочени кон обезбедување максимална опфатеност на децата со воспитно-образовна работа, поцелосно и поквалитетно остварување на дејноста и описменување и оформување на основното образование на работноспособното население.

Ќе се изградува и развива флексибилен систем на насоченото образование и ќе се остваруваат радикални промени во содржината и образовната технологија, при што ќе се води сметка за потребите на младите и возрасните и ќе се обезбедуваат потребни кадри во согласност со современите достигнувања во науката и технологијата.

За таа цел, со поинтензивен развој на насоченото средно образование и со остварување на соодветни структурни промени по степени на стручност и видови занимања, ќе се создаваат услови за поцелосно остварување на правото на младите и возрасните за стекнување стручна подготовка за вработување и за продолжување на образованието од работа и низ работа. Се очекува околу 75% од генерација од 15 до 18 годишна возраст да бидат опфатени со образовните програми во организациите на насоченото средно образование.

Во високото образование, во согласност со основните цели и принципи на современата трансформација на целокупниот образовен систем ќе се одржува сегашниот број на студенти кои се запишуваат на првата година и ќе се оствари нивно натамошно насочување кон потребите на материјалното производство и општеството во целина.

За остварување на заедничките задачи во образованието, неопходно е видно да се подобри ефикасноста на сите образовни степени, која е недоволна и претставува проблем со повеќекратни последици и врз таа основа да се постигнат повисоки резултати за редовно обезбедување на потребните стручни кадри.

2. Ќе се остварува побрз и поквалитетен развој на научно-истражувачката дејност. Развојот на научните истражувања ќе биде насочуван кон остварување на основните цели и задачи на развојот на Републиката. Во тие рамки, развојот ќе се насочува кон оние научни области во кои досега се постигнати повисоки резултати, во кои е можно да се остварат позначајни технолошки продори, поголема примена на науката и технологијата и во областите во кои постојат определени компаративни предности.

Стопанскиот развој во наредниот период во значителна мера ќе се потпира врз сопствени истражувачко-развојни потенцијали и врз сопствени технолошки решенија.

Идниот развој на научните истражувања особено ќе биде насочен кон развој на производството врз домашни ресурси, а пред сè, кон развој на енергетиката (сончева енергија, биоенергија и други неконвенционални видови енергија), производството на храна, развојот на металургијата, металопреработу-

вачката дејност, електроиндустријата, електрониката, информатиката, хемиската индустрија, неметалите и другите стопански дејности каде може да се постигнат повисоки ефекти во развојот, како и во областа на здравствената заштита, економската наука, историјата и јазикот.

Ќе се надминува сегашната иситнетост и недоволната кадровска екипираност и ќе се оствари соодветно програмско поврзување на научните организации со организациите на здружениот труд од стопанството и од другите сфери на општествениот труд. Истовремено, треба да се остварува поголема насоченост на факултетите кон научно-истражувачка работа, да се врши специјализација и поделба на трудот на научно-истражувачките организации во Републиката и пошироко во земјата како и да се оформуваат нови научно-истражувачки организации зависно од потребите што ќе ги налага техничко-технолошкиот развој. Врз овие основи науката како креативна компонента на управувачката работа, побрзо и поцелосно ќе се вклучува во конципирањето на развојната стратегија, во изборот, трансферот и оплеменувањето на технологијата, во инвестициите, во поврзувањето на деловната политика и развојно-истражувачката дејност и друго.

Научно-истражувачките кадри се очекува двојно да се зголемат и кон крајот на овој век да има околу 3500 научници, со што би се остварил стандард од 15,0 научници на 10.000 жители спрема 8,4 во 1985 година.

3. Во развојот на културата ќе се создаваат услови за стимулирање, презентирање и афирмирање на културно-уметничкото творештво, збогатување на културните дејности, поголема заинтересираност на работните луѓе и граѓаните за посестрано користење на културните добра и уметничкото творештво и за подигање на културното ниво на населението.

Во рамките на материјалните можности, со среднорочните планови ќе се утврдуваат развојните приоритети. Со селектирање на програмите ќе се остварува повисок квалитет на културните услуги, поголема ефикасност и рационалност во работењето.

4. Ќе се создаваат услови за натамошен развој и унапредување на системот за јавно информирање согласно со значењето на информирањето за најшироката самоуправни општествена јавност. Во овие рамки, со натамошно материјално и кадровско зајакнување на јавните гласила ќе се обезбедува ефикасна реализација на информативно-пропагандната функција.

Ќе се оспособува радио и телевизискиот систем во Републиката за вклучување во југословенскиот систем на сателитска радио и телевизиска програма и ќе се остварува постапно воведување на кабловска телевизија.

Со натамошното ширење на радио-дифузната мрежа ќе се обезбеди целосно покривање на населените места во Републиката со квалитетен радио и телевизиски сигнал.

5. Општествениот систем на информирање ќе се развива согласно со единствениот систем на ниво на земјата, во насока на негова самоуправни трансформација заради воспоставување на информациона текови кои ќе обезбедуваат секој субјект да располага со информации и податоци потребни за остварување на неговите права и обврски и неговата улога во вкупниот општествено-политички и економски живот.

Развиените форми на самоуправање на работните луѓе и граѓаните, новата и помодерна технологија и поефикасниот систем на информирање, ќе придонесат да се обезбеди зголемена и непречена циркулација на техничко-технолошките, економските, планските и други информации, како и значително да се унапреди самоуправното одлучување и оживотворување на одлуките во самоуправните организации и заедници и во општествено-политичките заедници.

6. Врз создадената материјална основа во областа на физичката култура, се очекува да се остварува побрз развој на физичката култура преку

нејзино омасовување, особено меѓу децата и младината, поголема примена на спортот кај вработените, а ќе се создаваат услови и за развој и унапредување на врвниот спорт.

7. Со остварената изградба на објектите за техничка култура и спомен-домовите на културата и со програмско организирање и дејствување на организациите за техничка култура, ќе се создаваат услови за натамошен развој на техничката култура и научно-техничкото творештво со што ќе се подигнува степенот на техничката култура и ќе се оствари нејзино омасовување, а особено меѓу младината и вработените во здружениот труд. Истовремено, ќе се создаваат и услови за развој на пронаоѓаштвото, инвентивната дејност, новаторството и рационализаторството.

8. Во наредниот период, ќе се создаваат услови за очување на здравствената состојба на населението и унапредување на здравствената заштита, со остварување квалитетна, сеопфатна и ефикасна здравствена заштита и со обезбедување поголема достапност и уедначеност во користењето на здравствената заштита.

Приоритет во развојот на здравствената заштита, ќе има превентивната и примарната здравствена заштита, развивањето и јакнењето на службата за нега и лекување во домашни услови и дневни болници, подигањето на здравствената култура на населението и подобрувањето на здравствената заштита во процесот на трудот.

Мрежата на здравствените организации треба да биде приспособена кон патологијата на болестите кои најчесто ќе се јавуваат.

Истовремено, ориентацијата во развојот ќе биде насочена кон постигање подобри општи хигиенски и здравствени услови во урбанизираните средини, елиминирање на одделни заразни болести, намалување на хроничните заболувања со подобрување на животните и работните услови, остварување на системска контрола на здравствената состојба на населението заради навремено откривање на заболелите и брзо и ефикасно лечење и рехабилитација, подобрување на здравствената заштита на жената, децата и старите лица и планирање на семејството.

За остварување на задачите во оваа област натаму ќе се зголеми бројот на здравствените работници и ќе се проширува материјалната основа на трудот. Во 2000 година се очекува да се оствари стандард од 450 жители на еден лекар спрема 590 во 1985 година и 5,2 болнички постели на илјада жители колку што изнесува во 1985 година.

Во рамките на напорите за намалување на општата стапка на морталитетот ќе се преземаат мерки смртноста на доенчињата и малите деца постојано да се намалува и истата во 2000 година да се сведе на околу 25 промили спрема 44,3 промили во 1984 година.

Ќе се создадат услови за задоволување на просторните и други потреби на здравствените организации што укажуваат врвна здравствена заштита на населението за одделни видови заболувања, со цел подобрување на квалитетот на услугите.

За оваа цел со среднорочните општествени планови и поблиску ќе се обезбедуваат соодветни материјални и други услови.

9. Развојот на социјалната заштита ќе биде насочен кон решавање на социјалните проблеми кои ќе се јавуваат како резултат на порастот на населението, очекуваните структурни промени и зголемување на нивото на развиеност и урбанизација.

И натаму ќе се развива и унапредува дејноста на центрите за социјална работа заради навремено отстранување на причините за појава на социјалните проблеми и нивно навремено решавање, ќе се прошируваат и осовременуваат капацитетите за институционално опфаќање на лицата, особено на старите, кои ќе бидат со потреба од ваков облик на заштита и ќе се развиваат вон институционалните форми на заштита.

10. Во областа на општествената заштита на децата ќе се создадат услови за поголема опфатеност та

на децата од предучилишна возраст со општествено организациони облици на згрижување и воспитување и на таа основа ќе се опфатат над 44% од генерацијата спрема 20% во 1985 година.

За оваа цел е неопходно порационално користење на постојните капацитети, натамошно проширување на мрежата на организациите од оваа дејност и воведување и развивање на други порационални облици на општествена заштита на децата.

IV. ПРОШИРУВАЊЕ НА МАТЕРИЈАЛНАТА ОСНОВА НА ТРУДОТ

Во наредниот период ќе се направат суштествени промени во доменот на проширената репродукција и во инвестиционата активност врз квалитативно нови основи, со цел за остварување на повисоки ефекти во развојот, постигнување подинамичен и поусогласен општествено-економски развој.

1. Заради обезбедување на динамичен, стабилен и поусогласен материјален и општествен развој на Републиката и следење на современиот техничко-технолошки напредок во земјата и светот, ќе се остварува модернизација, реконструкција и натамошно проширување на материјалната основа на трудот врз значително зголемување на ефикасноста на вложувањата.

Реализацијата на предвидената динамика на стопанскиот растеж претпоставува интензитетот на инвестиционите вложувања да изнесува најмалку 26%, а на стопанските инвестиции околу 20%. Притоа, со оглед на ограничените материјални можности, интензитетот на вкупните вложувања до 1990 година ќе биде помал од просечно предвидениот.

Остварувањето на предвидениот интензитет на инвестиционите вложувања во основни средства во поголема мера ќе се потпира врз сопствените средства на Републиката од сите извори и врз здружување на труд и средства. По оваа основа треба да се обезбедува претежен дел од потребните средства за вкупните инвестиции, при што околу три петини од стопанските инвестиции врз сопствени и здружени средства.

За реализација на заедничките интереси и цели на развојот со оглед на нивото на развиеноста, користењето на дополнителна акумулација од земјата и странство останува натамошна ориентација и неопходност во развојната и инвестиционата политика.

Во овие рамки значајно место ќе има натамошното обезбедување на средства од фондот на федерацијата за кредитирање на побрзот развој на стопански недоволно развиените републики и автономни покраини, како и политиката за ангажирање на други дополнителни средства од земјата.

Во реализацијата на инвестиционата политика користењето на странската дополнителна акумулација ќе претставува значаен дополнителен извор, иако се смета со релативно намалување на нејзиното учество во вкупните инвестиции и во општествениот производ на Републиката. Во овие рамки ќе се создаваат услови за позначајно зголемување на средствата по основ на заеднички вложувања, со што ќе се обезбедува помало ангажирање на средства по основ на кредити од странство.

2. Инвестиционата политика ќе биде насочена кон поддржување на квалитативните промени во структурата на вкупното стопанство кои ќе овозможат динамизирање на стопанскиот растеж врз трајни основи, постепено отстранување на сегашните диспропорции во развојот и зголемување на вработеноста, доходот и извозот.

За реализација на задачите во развојот ќе се води селективна и рационална политика во ангажирањето и користењето на расположливите средства за инвестиции. Заради ова, ангажирањето на расположливите средства ќе биде насочено кон вложување во реконструкција и модернизација на средства во функција во стопанството, особено за замена

на опремата со технички посовршена и попродуктивна и кон градба на нови објекти за проширување на материјалната основа на трудот првенствено во дејностите што се од пошироко значење за остварување квалитативни промени на производна структура, за зголемување на степенот на доходноста и акумулативноста на стопанството, побрзо вклучување во меѓународната поделба на трудот и повисока вработеност.

Во овие рамки, во стопанските инвестиции приоритет ќе се даде на објектите во извозно и научно-технолошките интензивни дејности, особено на производството од комплексот на опрема и трајни потрошни добра, енергетиката, земјоделството, производство на одделни дефицитарни сировини, сообраќајот, малото стопанство и туризмот.

3. Вложувањата во нестопанските инвестиции ќе бидат насочени кон натамошно зголемување на стабилниот фонд и проширување на материјалната основа на општествените дејности.

Инвестиционите вложувања во општествените дејности ќе бидат насочени за развој на основното и средното насочено образование, научно-истражувачката дејност, културата, уметноста и информациските, здравствената заштита, општествената заштита на деца и младинци и социјалната заштита.

4. При насочувањето на расположливите средства за инвестиции и при изборот на објектите за градба, ќе се поаѓа од оцената на развојните, економските и социјалните ефекти, а пред сè, од можностите за: (1) пласман на домашниот и странскиот пазар; (2) сигурност за снабдување со енергија, сировини и репродукциони материјали; (3) извоз и увоз и остварување на нето девизен ефект; (4) продуктивно вработување; (5) зголемување на доходот и обезбедување повисок степен на самофинансирање; (6) рентабилност на инвестициите; (7) обезбедување побрз развој на стопански недоволно развиените краишта и (8) посебни барања во случај на вложувања во специфични намени.

5. За реализацијата на инвестиционата политика ќе се остварат значајни промени во системот на проширената репродукција, особено во начинот на формирањето и употребата на средствата.

Врз овие промени и со создавањето други услови ќе јакне улогата на организациите на здружениот труд во проширена репродукција, ќе се оствари зголемување на акумулативната и репродуктивната способност на стопанството и на таа основа ќе се обезбеди повисоко самофинансирање на инвестиционите програми, слободно движење на општествените средства и акумулацијата на единствениот југословенски пазар и нивна ефикасна самоуправна концентрација, првенствено за здружување на средствата и зголемување на ефикасноста и рентабилноста на инвестициите.

Истовремено, за реализацијата на заедничките интереси и цели на развојот ќе се усовршува функционирањето на механизмот на циркулацијата и самоуправната концентрација на средствата за инвестиции, првенствено со интензивирање на процесот на здружување на трудот и средствата и ќе се зголемува улогата на банките во мобилизацијата и обединувањето на средствата врз основа на здружување, првенствено за финансирање на заеднички планови и програми за развој.

Со доградбата на стопанско-системските решенија и со мерките на економската политика натаму ќе се прошируваат можностите и ќе се создаваат поповолни услови за заеднички вложувања на организациите на здружениот труд со странски партнери. Овие вложувања првенствено ќе се ангажираат за реализација на заеднички програми за производство и за извоз.

Истовремено, со разработката на системот на проширената репродукција и на нејзините механизми, како и со поттикнувачки мерки на економската политика, во поголема мера отколку досега, ќе

се насочуваат средствата на населението во продуктивните дејности со развивање на соодветни форми на здружување, кооперативна работа и преку побрз развој на дејностите кои се вршат со личен труд и средства во сопственост на граѓаните.

V. ВРАБОТНОСТ И ВРАБОТУВАЊЕ

Со развојната и економската политика ќе се создаваат услови за постојан пораст на вработеноста, со цел, кон крајот на овој век да се обезбеди постигање приближно полна вработеност на работноспособното население, што претставува суштествена цел на вкупниот развој.

Вработувањето и работното ангажирање на населението ќе биде во функција на остварување на подинамичен општествено-економски развој и економска стабилизација, структурни промени во стопанството и општеството, зголемување на степенот на ефикасноста и јакнење на квалитативните фактори на развојот, ќе се зголемува продуктивното вработување и ќе се остварат значајни промени во структурата на вработеноста во полза на младите стручни кадри со нови знаења посебно во приоритетните дејности на развојот.

За остварување на определбата за постигање приближно полна вработеност ќе се создаваат услови, работно да се ангажираат околу 468.000 лица, од кои околу 293.000 лица со проширување на работните места во двата сектора, околу 153.000 лица со замена на работните места и околу 22.000 лица во другите републики и автономни покраини.

Во овие рамки, со поцелосно користење на постојните потенцијали и со нивна модернизација и проширување, со натамошните квалитативни промени во структурата на производството и вкупните мерки на развојната и економската политика, во општествениот сектор ќе се создадат услови за ново вработување на околу 243.000 лица (отворање на нови работни места, воведување повеќе смени и скратување на работното време), што претставува зголемување во просечен годишен пораст од околу 2,7%. Истовремено, позначајно ќе се зголеми вработеноста и во индивидуалниот сектор, без земјоделството за околу 51.000 лица.

Врз овие основи кон 2000 години во СР Македонија би се постигнала приближно полна вработеност, а бројот на невработени лица ќе се сведе во толерантни рамки (на околу 5,5% од вкупно вработените во Републиката).

Политиката на приближно полна вработеност ќе се реализира во услови на подинамичен стопански растеж, по стапка од околу 5,0% просечно годишно, при што учеството на продуктивноста на трудот во формирањето на општествениот производ во општествениот сектор е претпоставено да изнесува над две петини.

2. За решавање на проблемите во областа на вработувањето ќе се води активна политика на продуктивно вработување, за што ќе се создаваат услови за натамошна конкретизација на развојната и економската политика во среднорочните планови и во годишните плански документи на самоуправните организации и заедници на општествено-политичките заедници.

Вработувањето ќе се остварува со оптимално користење на капацитетите врз зголемено погонско користење на опремата и другите средства; зголемување на продуктивноста на животот труд и скратување на работното време; натамошно проширување на материјалната основа на трудот во стопанството, првенствено во прокулзивните дејности кои ќе обезбедат поинтензивно вработување, извоз и доход; натамошна диверзификација на производството и зголемување на асортиманот и квалитетот на производите и услугите; побрз развој на малото стопанство, особено на помали индустриски погони со високо квалитетно специјализирано производство со средства во општествена и лична сопственост; ната-

мошна индустријализација на Републиката и општествениот сектор, при истовремен развој на производите, услугите и други дејности, воведување индустриски системи на организација и работење во сите стопански дејности; квалитативно свртување на развојот на вработеноста во општествените дејности што придонесуваат за зголемување на силите на трудот и на општествениот доход; интензивирање и изнаоѓање нови и поголеми можности за ангажирање на работниците за работа со сопствени средства во малото стопанство и во индивидуалниот сектор на земјоделството.

Ќе се преземат мерки и ќе се создаваат услови за вработување на квалификувани и стручни работници, особено млади кадри, при што посебно ќе се води сметка за вработување на жените, како и за покомплексно решавање на економската, социјалната, културната и општествената положба на вработените.

Во рамките на општите настојувања за поголема вработување се создаваат услови и за поголема економска активност на земјоделското население, за зголемување на економската мотивираност на земјоделските производители за поголемо, рационално и ефикасно искористување на земјишниот фонд, за преориентација и зголемување на производството на интензивни полјоделски култури, а особено за интензивирање на сточарството.

VI. ЖИВОТЕН СТАНДАРД

1. Со очекуваниот поефикасен и динамичен развој на материјалното производство, натамошниот развој на социјалистичките самоуправни општествено-економски односи, квалитативните структурни промени во стопанството и производството, зголемување на активноста на работноспособното население и порастот на продуктивноста на трудот во периодот до 2000 година ќе се создаваат материјални претпоставки и услови за пораст на животниот стандард на населението и за посестрано и поквалитетно намиравање на потребите на работните луѓе и граѓаните.

Политиката на животниот стандард на населението ќе се усогласува со растежот на материјалното производство и на доходот и врз таа основа ќе се остварува постојан пораст на нивото на животниот стандард и подобрување на неговата структура. За оваа цел, ќе се создаваат услови работните луѓе во здружениот труд да одлучуваат за условите и резултатите на својот труд; за јакнење на економската мотивираност на работните луѓе за продуктивна и креативна работа; за зголемување на вработеноста; за стабилност на пазарот и на цените; отстранување на социјалните разлики кои не се засноваат на трудот, со доследна примена на начелото на распределба според трудот и резултатите од трудот и натамошно јакнење на социјалистичката солидарност и социјалната сигурност заради задоволување на заедничките потреби во образованието, здравствената и социјалната заштита и за посестран културен и интелектуален развој.

Според глобалните проценки за движењето на основните економски категории во периодот до 2000 година, се оценува дека животниот стандард ќе се движи со просечна стапка од 4,7% просечно годишно, што е во рамките на предвидената динамика на растеж на националниот доход. Врз овие основи ќе се надминат присутните проблеми во животниот стандард и ќе се создаваат поповолни услови за негов натамошен развој.

Во развојот на животниот стандард се предвидува етапно остварување на задачите. Тежиштето на ориентацијата во првата стапа ќе биде ставено врз сопирање на постојните неповолни тенденции во движењето на животниот стандард и создавање материјални услови за подобрување на личниот и општествениот стандард на работните луѓе и граѓаните. Во втората стапа (до околу 1990 година), ќе се создаваат можности и за подобро намиравање на по-

требите на подрачјето на животниот стандард и целокупниот социјален развој. Во третата стапа, односно во последната деценија на овој век, ќе дојде до подинамично и поцелосно задоволување на животните потреби, до квалитативни промени на реалните животни услови и сведување на социјалните разлики во граница на резултатите на трудот.

2. Во овие општи рамки, со политиката на развојот на личниот стандард ќе се создаваат услови за остварување повисоко ниво на лична потрошувачка, што ќе обезбеди премин кон поразвиена структура на потрошувачката, со пошироки можности за квалитетна исхрана и значително повисок квалитет на индустриска прехранбена стока, подобри услови на станување и значително поголемо користење на културни и други нематеријални елементи на животниот стандард.

Се предвидува реален растеж на средствата за лична потрошувачка по просечна годишна стапка на пораст од 4,8%. Во овие општи рамки, просечните чисти лични доходи по вработен се предвидува просечно годишно да се зголемуваат со пораст од 2,3%, што е во рамките на продуктивноста на трудот. Примањата по корисник по основ на пензии, инвалидини и социјални примања ќе се движат во рамките на порастот на просечните чисти лични доходи. Натуралната потрошувачка ќе го намалува своето учество во личната потрошувачка, што ќе влијае на зголемувањето на стоконите фондови и на примањата по овој основ. Позначајни средства во рамките на куповните фондови на населението ќе се формираат и од средствата на одложена потрошувачка, односно од штедењето на населението, кое и натаму ќе се поттикнува.

Врз реалниот растеж на средствата за лична потрошувачка во наредниот период се очекуваат позитивни поместувања во структурата на потрошувачката, а пред сè во насока на намалување на издатоците за храна и зголемување на издатоците за други материјални и нематеријални потреби на населението.

Во рамките на структурата на исхраната на населението треба да дојде до квалитативни промени во насока на збогатување на исхраната со производи од анимално потекло, зеленчук, овошје и друго што ќе доведе до подобрување на нејзиниот биохемиски состав. Се очекува натамошно подобрување на снабденоста на домаќинствата со трајни потрошни добра и подобрување на нивниот квалитет. Истовремено, се цени дека ќе се зголемаат издатоците на културен и општествен живот, рекреација и слично, со што сферата на културните активности и нивната консумација ќе се приближи до работниот човек. Позначајно место ќе заземат и елементите на станувањето на комуналните услуги.

3. Политиката на развојот на општествениот стандард ќе биде насочена кон подобрување и унапредување на општите услови за живот и работа на работните луѓе и граѓаните, особено на условите за станување и за задоволување на заедничките потреби во областа на општествените дејности.

Имајќи ги предвид присутните проблеми во досегашниот развој, реалните можности и услови и потребите и нивната функција во рамките на целокупниот социо-економски развој, во идниот период се предвидува средствата за општествен стандард реално да се зголемуваат со просечна годишна стапка на пораст од 4,4%. Во овие рамки побрз пораст ќе имаат средствата за станбена изградба. Средства за проширување на материјалната основа и за материјалните трошоци на општествените дејности ќе се движат со просечна стапка на пораст од околу 4%.

Врз овие основи ќе дојде до проширување на материјалната основа на општествените дејности, што заедно со модернизацијата, порационалното и економично користење на постојните капацитети и подобрување на организацијата на работата ќе придонесе за зголемување на обемот и подигање на квалитетот на услугите во овие дејности и со тоа и по-

добривање и унапредување на општите услови за живот и работа.

4. Во наредниот период ќе продолжат напорите за обезбедување реални можности за решавање на станбено-комуналните прашања. Глобална организација ќе биде да се постигне таков интензитет на градба на станови, кој ќе овозможи подобрување на условите за живеење и зголемување на стандардот на станувањето, како и перманентно одржување и модернизација на постојниот станбен фонд. Натамошниот развој на станбената изградба, покрај обезбедувањето на социјалната сигурност на работните луѓе и граѓаните, ќе претставува значаен фактор и за динамизирање на вкупната стопанска активност.

Врз оценетите можности за обезбедување на средства и потребите на населението во периодот од 1986 до 2000 година, се цени дека ќе се изградат вкупно околу 160 илјади станови, со вкупна површина од околу 11.400 илјади м². Врз оваа основа ќе продолжи да се остварува приближно ист интензитет на градба како и во последните десетина години, односно ќе се оствари интензитет на градба од околу 5 станови на илјада жители. Врз постојниот и очекуваниот број на станови, во 2000 година би се обезбедило приближно секое домаќинство да има стан односно би се постигнал стандард на станување од околу 19,0 м² по жител спрема 16,6 м² во 1985 година (СФРЈ во 2000 година околу 21 м² по жител, спрема 18 м² во 1985 година).

Реализацијата на предвидениот обем на станбената изградба ќе претпоставува да се извршат соодветни промени во насока на постигање повисока економичност и рационалност во изградбата и врз таа основа остварување на поевтина изградба на станови.

Ќе се остварува политиката на повисоко ангажирање на средствата на населението во финансирањето на станбената изградба. Општествените средства ќе се користат за солидарна станбена изградба и за поттикнување на ангажирањето на средствата на граѓаните.

Станарините ќе се зголемуваат до ниво што ќе обезбедува средства за одржување и амортизација на станбениот фонд, како и дел за проширена репродукција. Заедно со воведувањето економски станирини ќе се обезбедува диференцирано субвенционирање на трошоците на домување на семејствата со пониски примања по член на домаќинство заради заштита на нивниот животен стандард.

Станбената политика и изградбата на станови ќе се заснова врз програми за комплексна станбена изградба и реконструкција на станбените населби и комуналните објекти.

Во наредниот период ќе се создаваат услови за натамошна изградба на комуналната инфраструктура и за нејзино порационално користење. Цените на комуналните услуги ќе се доведат на ниво што ќе обезбеди средства за проста репродукција и унапредување на комуналните фондови.

5. Со остварување на предвидениот стопански пораст, зголемување на степенот на вработеноста и на животниот стандард, како и со создавање други услови, во наредниот период ќе се обезбеди поголема материјална и социјална сигурност на работните луѓе и граѓаните.

Ќе се оствари целосна и поквалитетна здравствена заштита на вкупното население, ќе се намали смртноста на доенчињата и малите деца, ќе се подобри санитарно-хигиенската и епидемиолошката состојба во Републиката и ќе се создаваат услови за елиминирање на одделни заразни заболувања.

Ќе се унапредува социјалната заштита и ќе се создаваат материјални и другите услови за целосен опфат и покомплексна заштита на лицата неспособни за работа, стари и изнемоштени лица, деца лишени од родителска грижа и друго.

Во периодот до 2000-та година ќе продолжи тенденцијата на постојан пораст на корисниците на право по основ на пензиско и инвалидско осигурување. Бројот на корисниците на пензии (без пензии-

ите на земјоделците) ќе се зголемува со просечна годишна стапка од 4,4% и во 2000-та година ќе изнесува околу 230 илјади лица.

Ќе се создаваат услови за подобрување на материјалната положба на корисниците на пензии преку редовно усогласување на пензиските примања со гласно со важечките прописи и со преземање други мерки.

Ќе се води политика и ќе се создаваат услови за подобрување на материјалната положба на корисниците на земјоделски пензии и за постапно уедначување на нивната положба со корисниците на пензии по основ на работничко осигурување.

Ќе се остваруваат активности за натамошно подобрување на материјалната положба и здравствената заштита на учесниците во НОВ и воените инвалиди и членови на нивните семејства и на цивилните инвалиди од војната.

Во наредниот период ќе се доградува системот на додатокот на деца и ќе се приспособува кон демографските движења, планирањето на семејството, социјалната и економската политика.

VII. РЕГИОНАЛЕН РАЗВОЈ И ПОЛИТИКАТА НА ПОБРЗ РАЗВОЈ НА СТОПАНСКИ НЕДОВОЛНО РАЗВИЕНИТЕ КРАИШТА

1. Во остварувањето на долгорочната стратегија и политиката на развојот ќе се води политика на порамномерен регионален развој и ќе се обезбедуваат услови за поцелосно и рационално користење на работните, изградените и природните потенцијали и за подобрување на квалитативните фактори на развојот на сите краишта во Републиката. Врз тие основи и во рамки на реалните материјални можности ќе се создаваат услови за порамномерен развој на производните сили, а со тоа и за воедначување на материјалните услови за општествен живот на работните луѓе и граѓаните на поширокото подрачје на Републиката.

(1) Во водењето на активна регионална политика ќе се поаѓа од објективните можности како и од поцелосното користење на материјалните и другите ресурси. Исто така, ќе биде неопходно да се води сметка за специфичностите и развојните можности на секое одделно подрачје, тргнувајќи од определбата за интегрална концепција на развојот на Републиката, со што долгорочно ќе се обезбедат најоптимални резултати во развојот на Републиката и на сите нејзини делови.

Користењето на производните и другите ресурси и зголемување на квалитативните фактори на развојот, треба да овозможат повидно зголемување на производството, отстранување на структурните несогласности на одделните подрачја на општествената репродукција и создавање таква производствена структура што ќе обезбеди зголемена ефикасност на сите фактори на производствениот процес, а особено зголемување на доходот, извозот и вработеноста.

Истовремено, врз принципот на заедничките интереси, во наредниот период треба да дојде до поголемо комплементарно поврзување на одделни општини и на организациите на здружениот труд за заедничко решавање на потребите во одделни области и дејности на стопанството и нестопанството.

Политиката на регионалниот развој ќе се реализира преку порамномерен и стабилен развој на сите делови на Републиката; побрз развој на стопански недоволно развиените краишта во Републиката и со побрз развој на подрачјето на пограничниот појас и определените ридско-планински реони.

(2) Основа на остварувањето на политиката на регионалниот развој ќе претставува здружување на трудот и средствата врз доходовни односи. Заради тоа, со соодветни мерки и активности на развојната и економската политика ќе се поттикнуваат процесите на самоуправниот поврзување, пред сè, на тие кои ќе придонесуваат за побрз развој на стопански недоволно развиените краишта.

2. Политиката на побрзиот развој на стопански недоволно развиените краишта и во наредниот период останува еден од трајните и заедничките интереси и цели на општествено-економскиот развој на Републиката со оглед на долгорочноста на проблемот и намалувањето на релативните разлики во нивото на развиеноста. Заради ова, ќе се води политика и ќе се создаваат услови за намалување на релативните разлики во развиеноста во однос на просекот на Републиката, со цел за уедначување на материјалните услови за живот и работа на работните луѓе и од овие подрачја.

Остварувањето на политиката на побрзиот развој на стопански недоволно развиените краишта во основа ќе се потпира и ќе зависи од максималното напрегање на работните луѓе од овие краишта за поцелосно и ефикасно користење на сите потенцијали. Истовремено, имајќи предвид дека одделни краишта сè уште значително заостануваат зад просекот на Републиката, помагањето на нивниот развој и натаму ќе биде грижа на пошироката општествена заедница и за нивен развој ќе се преземаат и дополнителни мерки. Конкретизацијата на мерките и активностите за остварување на политиката на побрзиот развој на краиштата што ќе имаат третман на стопански недоволно развиени ќе се врши и утврдува со среднорочните општествени планови. Имајќи ги предвид ефектите и искуствата од применуваните мерки во досегашниот период, ќе се врши и збогатување на инструментариумот за поттикнување на побрзиот развој на стопански недоволно развиените краишта.

3. Тргувајќи од сегашната состојба и присутните проблеми во подрачјето во пограничниот појас и определените ридско-планински реони, од значењето на овие подрачја за јакнење на одбранбената способност на земјата и за забавување на миграционите движења село-град и во наредниот период ќе се создаваат услови за побрз општествено-економски развој на овие подрачја.

Тоа ќе се остварува со натамошно уредување на просторот на овие подрачја со соодветна инфраструктура и со позабрзано развивање на стопанството и општествените дејности со цел за подобрување на условите за живот и работа.

Побрзиот развој на овие подрачја ќе биде поддржан како со мерките на пошироката општествена заедница така и со посебните мерки на општините во кои се наоѓаат овие подрачја.

VIII. ПРОСТОРЕН РАЗВОЈ, УРБАНИЗАЦИЈА И ЗАШТИТА И УНАПРЕДУВАЊЕ НА ЧОВЕКОВАТА ОКОЛИНА

1. Тргувајќи од достигнатиот степен на развој и присутните проблеми во планирањето, организацијата, уредувањето и користењето на просторот и заштитата и унапредувањето на човековата околина од вкупните можности и услови на развојот, како и од заедничкиот интерес за подобрување на условите за живот и работа, на работните луѓе и граѓаните, во периодот до 2000-та година ќе се обезбеди порационална и подобра просторна организираност и уреденост на Републиката и повисок квалитет на животната и работната околина.

Со просторното уредување, со политиката на урбанизацијата и со постојното унапредување на работната и животната средина ќе се создаваат услови за поусогласен, динамичен и постабилен материјален и општествен развој на Републиката во целина. Согласно со определбите на Просторниот план на СР Македонија и реалните материјални можности ќе се обезбеди соодветна организација на просторот во согласност со неговите природни можности, изградени вредности, општествени определби и долгорочни интереси заради усогласување на односите меѓу потребите на општеството и природните извори и услови.

2. Во овие општи рамки ќе се води политика и ќе се создаваат услови за обезбедување на рационално користење на земјиштето, активирање на природните ресурси, функционално поврзување на развојните целини и задоволување на барањата на одделни сегашни и идни корисници.

Со соодветно користење на просторот треба да бидат обезбедени потребите на сите системи на просторната организираност при што продуктивното земјиште треба да биде рационално користено за активностите на примарниот сектор, а непродуктивното земјиште да ги задоволи потребите на инфраструктурните системи, мрежата на населбите и другите производни комплекси. Во овие рамки ќе се сопре порастот на намалување на продуктивното земјиште, и ќе се создадат услови за интензивен развој на земјоделството и за активирање на необработените површини. Истовремено, со оглед на многустраното значење на шумите, ќе се создаваат услови за зголемување на површините под шумски насади.

Со остварување на повисоко ниво на искористување на земјиштето ќе се зголемат површините на примарниот сектор и на таа цел ќе се подреди просторната организација, уредувањето и опремувањето на подрачјата со соодветни стопански инфраструктурни објекти и уреди.

Во рамките на непродуктивното земјиште ориентацијата ќе биде кон зголемување на површините под вода, населби, инфраструктурен развој на стопански и нестопански дејности.

Во согласност со заедничките интереси и цели на развојот и производствената ориентација ќе се создаваат услови за просторна разместеност на стопанските активности и капацитети, која ќе овозможи најповолни ефекти во производството и квалитетни подобрувања на неговата структура, порамномерен развој на Републиката со развој на сите нејзини краишта и постигање на други повисоки резултати во развојот.

Ќе се продолжи со создавање услови за натамошен развој на инфраструктурните системи, а особено за побрз развој на енергетиката и за решавање на прашањето за снабдување со вода на населението и стопанството како еден од примарните фактори на вкупниот општествено-економски развој. Ориентацијата во просторната разместеност на инфраструктурните системи треба да биде во функција на постигање повисоки резултати во вкупниот развој, на рационално и економично користење на ресурсите, порамномерно разместување на мрежата и постигање на други резултати.

Досегашниот интензивен процес на урбанизација во Републиката ќе наложува, во наредниот период, по пат на општествена интервенција, истиот да се корегира во смисла на смирување на досегашните пренагласени текови и да се воспостави рамнотежа во урбаниот систем и системот на населбите. Притоа, насочувањето на урбанизацијата треба да се врши така што просторните поместувања на населението да се сведат на најмала мера, а социјално-економската трансформација на истата да добие соодветна просторна рамка во рационалната мрежа на функционално поврзани населби. Заради забавување на процесот на деаграризација и заради реализација на концептот на општонародната одбрана и општествената самозаштита, ќе се преземаат мерки за побрз развој на ридско-планинските реони и пограничниот појас.

Заради решавање на проблемите и слабостите во досегашната практика во планирањето на изградбата и функционирањето на населбите е неопходно: (1) да се забави механичкиот растеж и просторното ширење на поголемите градови, преку рационално користење на постојниот простор, инфраструктурните и другите капацитети и реконструкцијата и санација на старите делови, почитувајќи ги притоа, традиционалните амбиенти и урбани вредности и (2) поттикнување на развојот на средните и помали на-

селби, како и на селските населби по пат на создавање на поповолни услови за живот и работа, преску изградба на стопански и други капацитети.

Во овие рамки, ќе се создаваат услови за забавување на процесот на деаграризацијата, односно истиот значително побавно да се врши со миграција село-град, а повеќе со развој на неаграрни дејности на село. Ова ќе претпоставува формирање на рурални центри, или центри на заедници на села.

Ваквиот концепт на урбанизацијата ќе подразбира пообемни дневни миграции, поцелосно користење на вкупните потенцијали како и создавање можности за побрз развој на одделни терцијарни дејности.

3. И во наредниот период ќе се создаваат услови за заштита и унапредување на животната околина, со цел за зачувување и унапредување на природните реткости и со труд создадените вредности.

Ова ќе наложува политиката на заштитата и унапредувањето на човековата околина да биде насочена кон елиминирање на најголемите загадувачи на еколошките фактори во оделни подрачја, намалување на бучавата, ерозивните процеси, отпадоците, јаловиштата, претераната употреба на хемиски средства и друго.

Користењето и заштитата на површинските и подземните води ќе се решаваат со создавање услови за намиравање на потребите на стопанството и населението со вода и за соодветна заштита од загадување. Во овие рамки, ќе се преземаат мерки за заштита на Охридското, Преспанското и Дојранското Езеро, за зачувување на квалитетот на водотеките и подземните води и за градба и одржување на системите за водоснабдување.

Заштитата на воздухот и влијанието на загадениот воздух ќе бидат регулирани со прописи, со утврдување на критериуми, планирање на развојот, избор на технологија и со постојано контролирање на емисиите со санирање на индустриските, комуналните и други извори на загадување.

Заштитата и унапредувањето на земјиштето ќе се остварува првенствено со негово соодветно користење и со воспоставување најрационален однос меѓу земјоделското и шумското земјиште. Значајна активност во овој домен ќе претставува пошумувањето, мелиорацијата и реконструкцијата на слабо-продуктивните нискостеблести и деградирани шуми и честаци.

Со осовременувањето на индустриските и други погони и со подобра организација во нив, како и со поквалитетна изградба на објекти во населбите, ќе се ограничи негативното дејство на бучавата и вибрациите врз условите на работната и животната средина и истите ќе се сведат во прифатливи граници за здравјето на луѓето.

Во рамките на општите активности за заштита ќе се поведе чиста рециклажа и заштита на технологијата, насочена урбанизација и единствен систем на контрола и одржување на дозволените нивоа на деградираност на природните ресурси и загаденост на просторот.

За спречување на деградационите процеси во животната и работната средина и нарушената природна рамнотежа, работните организации и општествено-политичките заедници во своите среднорочни и годишни планови ќе предвидат соодветни мерки и активности за отстранување на факторите и изворите на загадување.

Природните и создадените вредности и реткости целосно ќе бидат евидентирани и заштитени по пат на нивно натамошно истражување и валоризирање. За таа цел, ќе се изготви систем на мерки за остварување на заштитата и ревитализација на спомениците.

Со цел за унапредување на животното ниво ќе се зголемат вложувањата во заштитата и унапредувањето на работната и животната средина на околу 2% од општествениот производ и ќе се преземат мерки овие вложувања успешно да се остваруваат.

IX. РАЗВОЈ НА ОПШТЕСТВЕНАТА ОДБРАНА И ОПШТЕСТВЕНАТА САМОЗАШТИТА

Организациите на здружениот труд и другите самоуправни организации и заедници и општествено-политичките заедници, во рамки на своите права и должности ќе преземаат потребни мерки и активности за натамошен развој на општонародната одбрана и општествената самозаштита како интегриран дел на општествениот развој на нашето самоуправно општество за успешно зачувување и одбрана на слободата, независноста, суверенитетот и територијалната целокупност.

1. Со вкупниот општествено-економски развој, покрај другото, ќе се обезбедува повисока одбранбена способност на земјата врз примена на одбранбено-заштитни критериуми, пред сè, во развојот на инфраструктурата, базната индустрија, машиноградбата, производството на храна, сообраќајот и преработувачката индустрија, чие производство е од посебно значење за општонародната одбрана и општествената самозаштита. Притоа, ќе се води сметка за просторното разместување на производните капацитети од посебно значење за одбраната и заштитата и за остварување на побрз развој на подрачјето во пограничниот појас и определените ридско-планински реони.

Покрај ова ќе се настојува да се обезбеди поголема вклученост на постојните и изградба на нови капацитети за развој на производството на вооружување и воена опрема, со воведување нова техника, технологија и организација во процесот на трудот.

Јакнењето на општонародната одбрана и општествената самозаштита ќе стане значаен фактор во остварувањето на стратегијата на општествено-економскиот развој, посебно преку своето влијание на развојот, на науката, техниката, технологијата и производството.

2. Тежиштето на развојот на територијалната одбрана ќе биде дадено на натамошна доградба, усовршување и подигање на степенот на нејзината вкупна борбена готовност, со остварување натамошна техничка модернизација на вооружувањето, средствата и опремата, доизградување на организационата поставеност, интензивирање на обуката на единиците, командите и штабовите, развивање и оспособување на системот на раководење и командување и уредување на територијата спрема потребите на територијалната одбрана.

3. Натамошниот развој на цивилната заштита ќе биде насочен кон побрзо организационо и кадровско јакнење, материјално-техничко опремување на единиците и штабовите, опремување и оспособување на работните луѓе и граѓаните, месните заедници и организациите на здружениот труд за пружање лична и колективна заштита. Во рамките на тоа, ќе се развива и првата медицинска помош, радиолошка, биолошко-хемиската заштита, спасувањето од урнатини, а првенствено изградба на нови и оспособување на постојните засолништа.

Истовремено ќе се создаваат услови за поинтензивен развој на службата за заштита од пожари и други непогоди со цел за поефикасна заштита на материјалните добра и човечките животи.

4. За поефикасно и навремено следење и откривање на сите видови опасности, ќе се создаваат услови за побрз развој на службата за набљудување и известување, пред сè, преку доградба на центрите за известување, кадровско екипирање и нивно оспособување и опремување во потребната опрема и средства.

5. Ќе се создаваат услови за оспособување на стопанството и општествените дејности за задоволување на потребите на одбраната и за нивно функционирање во услови на војна и во други вонредни околности.

За оваа цел ќе се обезбедува производство и ќе се создаваат услови за непречено остварување на сите други активности за потребите на одбраната и вооружените сили и за создавање повисок обем на стоковни резерви, пред сè, врз поголемо користење на домашни сировини, репроматеријали и енергија.

Во областа на општествените дејности ќе се создаваат услови за оспособување на здравството за остварување зголемен обем на здравствената заштита, за вршење на дејноста на образованието во услови на војна, за заштита на културно-историското наследство и опремување и оспособување на информативно-пропагандната дејност за дејствување во најсложени услови.

6. Оспособувањето на органите и организациите и на општествено-политичките заедници ќе се остварува преку создавање услови за успешно работење и раководење во услови на војна и во други вонредни околности со развивање и доградба на системот на врските на раководење и уредување на нови локации за работа во услови на војна.

7. Ќе се создаваат услови за натамошно унапредување и развој на системот на општествената самозаштита, со цел за зголемување на непосредното учество на работните луѓе и граѓаните во организациите на здружениот труд, во месните заедници и во сите други самоуправни организации и заедници во спроведувањето и остварувањето на одбранбено-заштитниот механизам, заради заштита на поредокот утврден со уставот, безбедноста на земјата, општествената сопственост, самоуправните и други права на работните луѓе, личната сигурност на луѓето и имотот, како и заради зацврстување на општествената одговорност и дисциплина во заштитата на овие вредности и добра.

Ќе се продлжи со создавање услови за побрз развој и јакнење на службата за безбедност, преку поголемо материјално-техничко опремување, кадровско и организационо оспособување и обучување за вршење на својата дејност во мирновременски и воени услови.

8. Ќе се издвојува соодветен процент од националниот доход за извршување на програмите за развој на општонародната одбрана и општествената самозаштита, што ќе се утврдува со среднорочните планови за развој.

Истовремено, ќе се обезбедуваат средства за финансирање на стоковните резерви и за изградба на складишта од посебни извори со нагласок за поголема стабилност на изворите за финансирање.

Четврти дел

ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

1. Долгорочниот општествен план на СР Македонија за периодот од 1986 до 2000 година ќе се остварува по пат на среднорочните планови за развој и заедничките програми за развој на определени дејности.

2. Долгорочниот општествен план на СР Македонија за периодот од 1986 до 2000 година влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

695.

Врз основа на член 376 став 1 алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КОРИСТЕЊЕ НА СРЕДСТВАТА НА ОПШТЕСТВЕНО-ПОЛИТИЧКИТЕ ЗАЕДНИЦИ И НА САМОУПРАВНИТЕ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ ОД ОПШТЕСТВЕНИТЕ ДЕЈНОСТИ ИЗДВОЕНИ НА ПОСЕБНА СМЕТКА

Се прогласува Законот за користење на средствата на општествено-политичките заедници и на самоуправните интересни заедници од општествените дејности издвоени на посебна сметка,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 25 декември 1985 година.

Број 08-3840/1
25 декември 1985 година
Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Ванчо Апостолски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
дипл. инж. Станко Младеновски, с. р.

ЗАКОН

ЗА КОРИСТЕЊЕ НА СРЕДСТВАТА НА ОПШТЕСТВЕНО-ПОЛИТИЧКИТЕ ЗАЕДНИЦИ И НА САМОУПРАВНИТЕ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ ОД ОПШТЕСТВЕНИТЕ ДЕЈНОСТИ ИЗДВОЕНИ НА ПОСЕБНА СМЕТКА

Член 1

Средствата на општествено-политичките заедници и на самоуправните интересни заедници од општествените дејности издвоени на посебна сметка според член 3 од Законот за привремена забрана на располагањето со дел од општествените средства на општествено-политичките заедници и на самоуправните интересни заедници од општествените дејности за потрошувачката во 1983 година („Службен лист на СФРЈ“ број 31/83, 41/83, 44/83 и 59/83) и Законот за привремена забрана на располагањето со дел од општествените средства на општествено-политичките заедници и на самоуправните интересни заедници од општествените дејности за потрошувачката во 1984 година („Службен лист на СФРЈ“ број 70/83), се користат за:

- учество на СР Македонија во финансирањето на изградбата на комунални објекти за заштита на Охридското Езеро како природна реткост, во износ од 150 милиони динари
- исплата на старосни пензии, преку Републичката заедница за старосно осигурување на земјоделците, во износ од 150 милиони динари
- изградба на патот Макдонски Брод — Самоков, преку Републичката самоуправни интересна заедница за патишта, во износ од 100 милиони динари

- обртни средства на НИП „Нова Македонија“ — Скопје, во износ од 20 милиони динари
- учество на СР Македонија во финансирање на изградбата на комунални објекти во врска со водоснабдувањето во Крушево, во износ од 80 милиони динари
- учество на СР Македонија во изградбата и опремувањето на објектите при УЦМН — Скопје, во износ од 92 милиони динари
- реализација на Законот за купување на станови за службени потреби на републичките органи и организации и општествено-политичките организации на Републиката, во износ од 28 милиони динари
- набавка на опрема за Клиниката за заразни болести, преку Републичката самоуправна интересна заедница за здравствена заштита, во износ од 16 милиони динари
- учество во финансирањето на трошоците за реконструкција и санација на старата зграда на Македонскиот народен театар преку Републичката заедница на културата, во износ од 13,5 милиони динари

Член 2

Републичкиот секретаријат за финансии ќе го изврши овој закон.

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“, а ќе се применува од 1 јануари 1986 година.

696.

Врз основа на член 376 став 1 алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДАНОКОТ ОД ДОХОД НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА ЗДРУЖЕНИОТ ТРУД

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за данокот од доход на организациите на здружениот труд,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 25 декември 1985 година.

Број 08-3842/1

25 декември 1985 година

Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Ванчо Апостолски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
дипл. инж. Станко Младеновски, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДАНОКОТ ОД ДОХОД НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА ЗДРУЖЕНИОТ ТРУД

Член 1

Во Законот за данокот од доход на организациите на здружениот труд („Службен весник на СРМ“ (број 42/80, 38/81, 38/83 и 22/85), во член 8 алинеја 4 точката и запирката се заменуваат со запирка и се додаваат зборовите: „освен обзрските што се пресметуваат и што се плаќаат во согласност со одредбите на овој закон“.

По алинеја 14 се додава нова алинеја 15, која гласи:

„— дел од доходот издвоен за камати на кредити за основни средства“.

По алинеја 18 се додаваат три нови алинеи, кои гласат:

„— делот од доходот што е остварен со зголемување на бројот на вработените преку воведување на нови смени (втора, трета и четврта) за една година од воведувањето на новата смсна;

— делот од доходот во организациите на здружениот труд од областа на земјоделството што е остварен од втората и третата жетва;

— делот од доходот во висина на средствата вложени за активирање на необработени полјоделски површини и нивно приведување во култура“.

Член 2

Во член 10 став 1 стапката „0,30%“ се замснува со стапката „2%“.

Алинеја 1 се брише.

Во алинеја 2 стапката „1,5%“ се заменува со стапката „6%“, во седмиот ред по зборот „производи“ се додаваат зборовите: „07024 — Трговија на големо со нафта и нафтени деривати и гранката 0703 — Надворешна трговија“ и во деветтиот ред по зборот „лица“ зборовите до крајот на алинејата се бришат.

Во алинеја 3 стапката „1%“ се заменува со стапката „3%“.

Алинеја 4 се брише.

Член 3

Овој закон влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“, а ќе се применува од 1 јануари 1986 година.

697.

Врз основа на член 376 став 1 алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАБОТНИТЕ ОДНОСИ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за работните односи,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 25 декември 1985 година.

Број 08-3844/1

25 декември 1985 година

Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Ванчо Апостолски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
дипл. инж. Станко Младеновски, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАБОТНИТЕ ОДНОСИ

Член 1

Во Законот за работните односи („Службен весник на СРМ“ број 45/77, 3/83 и 3/85), во член 8 став 5 по зборовите: „средствата за“ се додава зборот „јавно“.

Член 2

Во член 9 став 2 се брише.

Член 3

Член 17 се брише.

Член 4

Член 21 се менува и гласи:

„Лицата кои завршиле III-VII-1 степен на стручна подготовка, за да стекнат искуство за самостојно вршење на работи, односно работни задачи во рамките на своето стручно образование, односно насока, засноваат работен однос како приправници.

Приправниците имаат исти права, обврски и одговорности како и другите работници во основната организација“.

Член 5

Во член 26 став 1 по зборот „градежната“ се додава зборот „дрвната“.

Член 6

По член 40 се додава нов член кој гласи:

„Член 40-а

Заради зголемување на продуктивноста на трудот и зголемување на вработеноста во основните организации од материјалното производство во кои работата е организирана во смени, со самоуправниот општ акт во согласност со самоуправната спогодба за здружување на трудот на работниците во основната организација, за работниците кои работат во непосредното производство може да се воведат скратено работно време.

Скратувањето на работното време од став 1 на овој член се воведува во согласност со собранието на општината на чие подрачје се наоѓа седиштето на основната организација.

Работното време од ставите 1 и 2 на овој член не може да биде пократко од 36 часа неделно и истото се изедначува со полното работно време“.

Член 7

Во член 41 став 1 по зборот „неопходно“ се става точка, а зборовите во заградата се бришат.

Член 8

Во член 42 став 1 зборовите: „две работнички“ се заменуваат со зборовите: „двајца работници“ а зборовите во заградата се бришат.

Во став 2 зборовите: „две работнички“ односно „работничките“ се заменуваат со зборовите: „двајца работници“, односно „работниците“.

Во став 3 зборовите: „работник-жена“ се заменуваат со зборот „работник“.

Член 9

Во член 65 став 3 се менува и гласи:

„Со барањето за добивање на согласност од став 2 на овој член основната организација е должна да поднесе мислење од Советот на Сојузот на синдикатите на општината, Стопанската комора на Македонија и општинскиот орган на инспекцијата на трудот“.

По став 3 се додава нов став 4 кој гласи:

„Согласноста од став 2 на овој член важи додека не се променат околностите поради кои е водена ноќна работа“

Член 10

Во член 68 на крајот од став 1 точката се брише и се додаваат зборовите: „а доколку роди повеќе деца (близнаци, тројки и слично) 365 дена“.

Член 11

По член 68 се додава нов член кој гласи:

„Член 68-а

Правата од член 68 на овој закон може да ги користи таткото, посвоителот на детето или лицето кое го негува детето и кога мајката не е во работен однос, во случај на нејзина смрт, го остави детето или поради подолготрајна болест не е во состојба да го чува детето“.

Член 12

Член 73 се брише.

Член 13

Член 74 се брише.

Член 14

Во член 85-а став 1 бројот „10“ се заменува со бројот „15“, а во став 2 бројот „15“ се заменува со бројот „30“.

По став 2 се додава нов став кој гласи:

„По пропуштањето на роковите од ставите 1 и 2 на овој член не може да се поднесува барање и да се поведува постапка за утврдување на одговорноста за повреда на работните обврски“.

Член 15

Во член 88 став 1 се додава нова точка 9 која гласи:

„9. Неподнесување на барање за поведување на постапка пред дисциплинската комисија во рокот од член 14 став 1 на овој закон“.

Член 16

Во член 91 зборот „правосилноста“ се заменува со зборот „конечноста“.

Член 17

Во член 94 став 4 петтиот ред зборот „неа“ се заменува со зборот „него“.

Член 18

Во член 98 во став 2 зборовите: „стаж на осигурување“ се заменуваат со зборовите: „пензиски стаж“.

По став 2 се додаваат нови ставови 3 и 4 кои гласат:

„Под пензиски стаж, во смисла на став 2 на овој член, се подразбира целиот стаж признат според прописите за пензиското и инвалидското осигурување, освен стажот признат како учество во Народноослободителната војна, Народноослободителното движење на Грција и Народноослободителното движење во Егејскиот дел на Македонија.

Основната организација е должна одлуката за престанок на работниот однос на работникот да му ја достави најдоцна 60 дена пред денот кога работникот ги исполнува условите за остварување на право на лична пензија“.

Член 19

Во член 122 се додава нов став 2 кој гласи:
„Работодавачот е должен документите за работниот однос на работникот да ги чува во работните простории“.

Член 20

Во член 130 зборовите во заградата се бришат.

Член 21

Во член 140 став 1 бројот „60.000“ се заменува со бројот „100.000“.

Во став 1 по алинеја 14 се додаваат нови алинеи кои гласат:

— ако работникот работи подолго од утврденото пократко работно време во смисла на член 39 и член 40-а од овој закон;

— ако работник-жена или работник кој наполнил 17 години ги распореди на ноќна работа без согласност од Републичкиот комитет за труд (член 65);

— ако одлуката со која се решава за правата и обврските на работникот не содржи поука во смисла на член 102 став 1 од овој закон“.

Алинеја 22 се менува и гласи:

„ако не донесе одлука за престанок на работниот однос на работникот во случаите и рокот од член 98 од овој закон“.

Во став 2 бројот „10.000“ се заменува со бројот „30.000“.

Член 22

Во член 141 став 1 бројот „40.000“ се заменува со бројот „50.000“, а во став 2 бројот „6.000“ се заменува со бројот „15.000“.

Член 23

Во член 142 во став 1 по алинеја 4 се додава нова алинеја која гласи:

„ако документите за работниот однос на работникот не ги чува во работните простории (член 122 став 2).“

Член 24

Се овластува Законодавно-правната комисија да изготви пречистен текст на овој закон.

Член 25

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

698.

Врз основа на член 376 став 1 алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРИПРАВНИЦИТЕ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за приправниците,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 25 декември 1985 година.

Број 08-3843/1

25 декември 1985 година

Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Ванчо Апостолски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
дипл. инж. Станко Младеновски, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРИПРАВНИЦИТЕ

Член 1

Во Законот за приправниците („Службен весник на СРМ“ број 13/78) во член 2 став 1 зборовите: „Средно, више и високо образование“, се заменуваат со зборовите: „III-VII-1 степен на стручна подготовка“.

Член 2

По член 7 се додаваат нови членови 7-а, 7-б и 7-в кои гласат:

„Член 7-а

Организациите и заедниците кои не засновале работен однос со утврдениот број на приправници, а не се ослободени од обврската, должни се за секој приправник со кој не засновале работен однос да издвојуваат средства во висина на просечниот годишен чист личен доход остварен во стопанството на Републиката, во годината во која требало да се изврши вработувањето.

Средствата од став 1 на овој член се користат за засновање на работен однос со приправници во други организации и заедници и за создавање услови за нови вработувања.

Средствата од став 1 на овој член се издвојуваат со завршната сметка на организациите и заедниците и се здружуваат на посебна сметка на самоуправната интересна заедница за вработување на општината и не можат да бидат предмет на прилично извршување.

Член 7-б

Средствата од член 7-а на овој закон се доделуваат неповратно првенствено на организациите од материјалното производство кои ќе засноваат работен однос со поголем број на приправници на неопределено време од бројот утврден според овој закон.

Условите, критериумите и начинот за доделување на средствата од став 1 на овој член ги утврдува Собранието на општинската самоуправна интересна заедница за вработување.

Член 7-в

Организациите и заедници, можат во самоуправните општи акти да предвидат за извршување на исти работи и работни задачи, да засноваат работен однос со два приправника, со половина од полното работно време“.

Член 3

Во член 10 став 1 зборовите: „Најдоцна до 30 ноември во тековната година“ се бришат и се заменуваат со зборовите: „секоја година“.

Во истиот член по став 1 се додава нов став 2 кој гласи:

„Организациите и заедниците се должни до 31 декември во тековната година, утврдениот број на приправниците од став 1 на овој член, да го достават до самоуправната интересна заедница за вработување на општината и до општинскиот орган на инспекцијата на трудот“.

Став 2 станува став 3 и на крајот зборовите: „за кои се заснова работен однос“ се бришат и се заменуваат со зборовите: „и да засноваат работен однос до крајот на годината за која е утврдена потребата“.

Член 4

Во член 13 став 1 точката се брише и се додаваат зборовите: „и истата му се доставува на приправникот при засновање на работниот однос“.

Во истиот член во став 2, зборовите: „општата и“, се бришат.

Член 5

Член 15 се менува и гласи:

„Организациите и заедниците се должни најдоцна 30 дена пред истекот на приправничкиот стаж да му овозможат на приправникот да го полага стручниот испит.“

Ако приправникот од став 1 на овој член не го положи стручниот испит, има право уште еднаш да го полага до истекот на предвидениот приправнички стаж.

Доколку приправникот по втор пат не го положи стручниот испит или не се јави на полагање од неоправдани причини, му престанува работниот однос и може повторно да заснова работен однос како приправник.

Ако организациите и заедниците не му овозможат на приправникот полагање на стручниот испит, приправникот се распоредува на соодветни работи, односно работни задачи на неопределено време“.

Член 6

Член 16 се менува и гласи:

„Приправникот кој засновал работен однос на неопределено време со полно или со половина од полното работно време, по положениот стручен испит се распоредува на соодветни работи, односно работни задачи“.

Член 7

Во член 17 ставовите 2 и 3 се бришат.

Член 8

Во член 18 зборовите: „или повеќе години“ се бришат и се заменуваат со зборот „година“.

Член 9

Во член 20 став 1 бројот „20.000“ се заменува со броевите: „од 100.000 до 300.000“.

Во истиот член став 1 алинејата 5 се брише и се додаваат нови алинеи кои гласат:

„— ако не издвои средства по завршна сметка и не ги здружи на посебна сметка (член 7-а);

— ако средствата не се користат за засновање на работен однос со приправници или за создавање услови за нови вработувања (член 7-а став 2),

— ако во определениот рок не го утврди бројот на приправниците по степен и вид на образование и ако не го достави до Заедницата за вработување и до општинскиот орган на инспекцијата на трудот (член 10 ставови 1 и 2);

— ако не ги објават во оглас, односно конкурс условите што треба приправникот да ги исполнува и ако не засноваат работен однос (член 10 став 3)“.

Во член 20 став 1 по алинеја 7 се додава нова алинеја која гласи:

„— ако не заснова работен однос со приправникот на неопределено време (член 15 став 4)“.

Во истиот член став 2 бројот „до 3.000“ се заменува со броевите: од „30.000 до 60.000“.

Во став 3 од истиот член бројот „до 3.000“ се заменува со броевите: „од 30.000 до 60.000“.

Член 10

Во член 21 став 1 бројот „10.000“ се заменува со броевите: „од 50.000 до 150.000“.

Во истиот член став 1 алинеја 1 се дополнува со зборовите: „и истата не му ја достави на приправникот при засновање на работниот однос“.

Во истиот член став 2 бројот „од 1.500“ се заменува со броевите: „од 15.000 до 30.000“.

Во истиот член став 3 бројот „до 1.500“ се заменува со броевите: „од 15.000 до 30.000“.

Член 11

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

699.

Врз основа на член 376 став 1 алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА ПРЕСМЕТАНАТА АМОРТИЗАЦИЈА НА ОСНОВНИТЕ СРЕДСТВА НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА ЗДРУЖЕНИОТ ТРУД И НА ДРУГИТЕ КОРИСНИЦИ НА ОПШТЕСТВЕНИТЕ СРЕДСТВА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за намалување на пресметаната амортизација на основните средства на организациите на здружениот труд и на другите корисници на општествените средства,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 25 декември 1985 година.

Број 08-3841/1

25 декември 1985 година

Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Ванчо Апостолски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
дипл. инж. **Станко Младеновски**, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА НАМАЛУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА ПРЕСМЕТАНАТА АМОРТИЗАЦИЈА НА ОСНОВНИТЕ СРЕДСТВА НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА ЗДРУЖЕНИОТ ТРУД И НА ДРУГИТЕ КОРИСНИЦИ НА ОПШТЕСТВЕНИТЕ СРЕДСТВА

Член 1

Во Законот за намалување на пресметаната амортизација на основните средства на организациите на здружениот труд и на другите корисници на општествените средства („Службен весник на СРМ“ број 7/83), во називот зборовите: „пресметаната амортизација на основните средства на организациите на здружениот труд и на другите корисници“ се заменуваат со зборовите: „стапката на амортизацијата“.

Член 2

Во член 1 став 1 се менува и гласи:

„Организациите на здружениот труд и другите корисници на општествени средства, до крајот на 1987 година, можат за пресметување на амортизацијата да определат стапка пониска до 50% од стапката пропишана во Номенклатурата на средствата за амортизација, и тоа:“

Во став 1 од член 1 во точката 1 по зборот „мостовите“ се додава зборот „вијадуктите“, а во точката 2, во првиот ред, зборовите: „и за предметите на опремата“ се заменуваат со зборовите: „што каменски служат“.

Во член 1 по став 1 се додава нов став кој гласи:

„По исклучок од став 1 на овој член, организациите на здружениот труд и другите корисници на општествени средства можат до крајот на 1986 година за пресметување на амортизацијата да определат стапка пониска до 50% од стапката пропишана во Номенклатурата на средствата за амортизација на опремата која служи за вршење на дејностите наведени во точка 2 од став 1 на овој член“.

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“, а ќе се применува од 1 јануари 1986 година.

700.

Врз основа на член 376 став 1 алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОГОВОРНИ ОРГАНИЗАЦИИ НА ЗДРУЖЕНИОТ ТРУД

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за договорни организации на здружениот труд,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 25 декември 1985 година.

Број 08-3839/1
25 декември 1985 година
Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Ванчо Апостолски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
дипл. инж. **Станко Младеновски, с. р.**

З А К О Н

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОГОВОРНИ ОРГАНИЗАЦИИ НА ЗДРУЖЕНИОТ ТРУД

Член 1

Во Законот за договорни организации на здружениот труд („Службен весник на СРМ број 25/79), во член 5 по зборот „граѓани“ се става точка, а зборовите: „и тоа во занаетството, во угостителството и во промет на зеленчук и овозе на мало“ се бришат.

Член 2

Во член 10 зборовите: „и програма за работа и развој“ се бришат.

Член 3

Во член 12 став 3 се брише.

Член 4

Член 13 се менува и гласи:

„Предлогот за основање на договорната организација содржи податоци врз основа на кои ќе се оцени општествено-економската оправданост на основањето на договорната организација, а особено за: дејност на договорната организација, односно видот на производите што ќе се произведуваат, односно условите што ќе се даваат; видот и висината на обез-

бедените средства за основање на договорната организација; потребниот број на работници и обезбеденоста со деловен простор“.

Член 5

Во член 14 став 1 зборовите: „и програмата за работа и развој“ се бришат, а бројот „30“ се заменува со бројот „15“.

Став 2 на член 14 се брише.

Член 6

Во член 15 бројот „30“ се заменува со бројот „15“.

Член 7

Во член 42 став 1 зборовите: „двоен износ на камата за орочени штедни влогови“ се заменуваат со зборовите: „каматата на динарските средства на штедните влогови на граѓаните орочени преку 24 месеци“.

Член 8

Во член 46 став 1 бројот „100.000“ се заменува со бројот „200.000“, а во став 2 бројот „10.000“ се заменува со бројот „20.000“.

Член 9

Во член 47 став 1 бројот „50.000“ се заменува со бројот „100.000“, а во став 2 бројот „5.000“ се заменува со бројот „10.000“.

Член 10

Во почетниот дел на член 48 бројот „10.000“ се заменува со бројот „20.000“.

Член 11

Одредбите од член 7 на овој закон ќе се применуваат на новооснованите договорни организации, како и за случаите на повторно здружување на средства во постојните договорни организации по влегувањето во сила на овој закон.

Член 12

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

701.

Врз основа на член 376 став 1 алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА УЧЕСТВОТО НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО ФИНАНСИРАЊЕТО НА ИЗГРАДБАТА НА КОМУНАЛНИ ОБЈЕКТИ ЗА ЗАШТИТА НА ОХРИДСКОТО ЕЗЕРО КАКО ПРИРОДНА РЕТКОСТ

Се прогласува Законот за изменување на Законот за учеството на Социјалистичка Република Македонија во финансирањето на изградбата на комунални објекти за заштита на Охридското Езеро како природна реткост,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на одделни седници на Соборот на здружениот труд, Соборот на општините и Општествено-политичкиот собор, одржани на 25 декември 1985 година.

Број 08-3786/1
25 декември 1985 година
Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Ванчо Апостолски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
дипл. инж. **Станко Младеновски**, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА УЧЕСТВОТО НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО ФИНАНСИРАЊЕТО НА ИЗГРАДБАТА НА КОМУНАЛНИ ОБЈЕКТИ ЗА ЗАШТИТА НА ОХРИДСКОТО ЕЗЕРО КАКО ПРИРОДНА РЕТКОСТ

Член 1

Во Законот за учество на Социјалистичка Република Македонија во финансирањето на изградбата на комунални објекти за заштита на Охридското Езеро како природна реткост („Службен весник на СРМ“ број 31/84), во член 3 зборовите: „посебниот републички данок на промет што се извојуваат на посебна сметка“ се заменуваат со зборовите: „Републичкиот буџет“.

Член 2

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“, а ќе се применува од 1 јануари 1986 година.

702.

Врз основа на член 376 став 1 алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ СРЕДСТВА ЗА НАМИРУВАЊЕ НА ОБВРСКИТЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА ОТСТРАНУВАЊЕ НА ПОСЛЕДИЦИТЕ ОД ЗЕМЈОТРЕСОТ ВО СР ЦРНА ГОРА

Се прогласува Законот за изменување на Законот за обезбедување средства за намирување на обврските на Социјалистичка Република Македонија за отстранување на последиците од земјотресот во СР Црна Гора,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на одделни седници на Соборот на здружениот труд, Соборот на општините и Општествено-политичкиот собор одржани на 25 декември 1985 година.

Број 08-3784/1
25 декември 1985 година
Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Ванчо Апостолски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
дипл. инж. **Станко Младеновски**, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ СРЕДСТВА ЗА НАМИРУВАЊЕ НА ОБВРСКАТА НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА ОТСТРАНУВАЊЕ НА ПОСЛЕДИЦИТЕ ОД ЗЕМЈОТРЕСОТ ВО СР ЦРНА ГОРА

Член 1

Во Законот за обезбедување средства за намирување на обврската на Социјалистичка Република Македонија за отстранување на последиците од земјотресот во СР Црна Гора („Службен весник на СРМ“ број 23/80, 38/81, 13/84 и 35/85), во член 2 точката 2 и во член 6 ставот 2 се бришат.

Член 2

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“, а ќе се применува од 1 јануари 1986 година.

703.

Врз основа на член 376 став 1 алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СИСТЕМОТ НА ФИНАНСИРАЊЕТО НА ОПШТИНИТЕ И РЕПУБЛИКАТА

Се прогласува Законот за изменување на Законот за системот на финансирањето на општините и Републиката.

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на одделни седници на Соборот на здружениот труд, Соборот на општините и Општествено-политичкиот собор одржани на 25 декември 1985 година.

Број 08-3785/1
25 декември 1985 година
Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Ванчо Апостолски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
дипл. инж. **Станко Младеновски**, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СИСТЕМОТ НА ФИНАНСИРАЊЕТО НА ОПШТИНИТЕ И РЕПУБЛИКАТА

Член 1

Во Законот за системот на финансирањето на општините и Републиката („Службен весник на СРМ“ број 44/77 и 37/83), во член 52 став 1 бројот „1“ се заменува со бројот „0,5“.

Член 2

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“, а ќе се применува од 1 јануари 1986 година.

704.

Врз основа на член 376 став 1 алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРЕКРШОЦИТЕ**

Се прогласува Законот за изменување на Законот за прекршоците,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на одделни седници на Соборот на здружениот труд и Општествено-политичкиот собор, одржани на 25 декември 1985 година.

Број 08-3766/1
25 декември 1985 година
Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Ванчо Апостолски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
дипл. инж. **Станко Младеновски**, с. р.

ЗА К О Н**ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРЕКРШОЦИТЕ**

Член 1

Во Законот за прекршоците („Службен весник на СРМ“ број 43/84) член 33 се менува и гласи:

„Износите на наплатените парични казни за прекршоци се приход на Републичкиот буџет, доколку со друг закон не е определено поинаку“.

Член 2

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“, а ќе се применува од 1 јануари 1986 година.

705.

Врз основа на член 376 став 1 алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗВРШУВАЊЕ НА САНКЦИИТЕ ЗА КРИВИЧНИ ДЕЛА И СТОПАНСКИ ПРЕСТАПИ**

Се прогласува Законот за изменување на Законот за извршување на санкциите за кривични дела и стопански престапи,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на одделни седници на Соборот на здружениот труд и Општествено-политичкиот собор, одржани на 25 декември 1985 година.

Број 08-3765/1
25 декември 1985 година
Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Ванчо Апостолски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
дипл. инж. **Станко Младеновски**, с. р.

ЗА К О Н**ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗВРШУВАЊЕ НА САНКЦИИТЕ ЗА КРИВИЧНИ ДЕЛА И СТОПАНСКИ ПРЕСТАПИ**

Член 1

Во Законот за извршување на санкциите за кривични дела и стопански престапи („Службен весник на СРМ“, број 19/79 и 50/82), во член 232 став 4, во член 237 став 1 и во член 244 став 1 зборот „Републиката“ се заменува со зборовите: „Републичкиот буџет“ и зборовите до крајот на ставовите се бришат.

Член 2

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“, а ќе се применува од 1 јануари 1986 година.

706.

Врз основа на член 248 став 3 од Законот за насоченото образование („Службен весник на СРМ“ број 16/85), Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на одделни седници на Соборот на здружениот труд и Општествено-политичкиот собор, одржани на 25 декември 1985 година, донесе

О Д Л У К А**ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ И ИМЕНУВАЊЕ ПРЕТСТАВНИЦИ НА ОПШТЕСТВЕНАТА ЗАЕДНИЦА ВО СОВЕТОТ НА ООЗТ ФАРМАЦЕВТСКИ ИНСТИТУТИ ПРИ МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ**

Се разрешуваат претставниците на општествената заедница во Советот на ООЗТ Фармацевтски институт при Медицинскиот факултет во Скопје поради истек на времето за кое се именувани:

Крсте Дуковски,

д-р Иса Салиу и

Љубомир Поповски.

За претставници на општествената заедница во Советот на ООЗТ Фармацевтски институт при Медицинскиот факултет во Скопје се именуваат:

Никола Василевски, потсекретар во Републичкиот комитет за образование и наука,

м-р Радојка Наумовска, вработена во Градска аптека — Скопје и

м-р Лазо Толев, фармацевт, вработен во РО „Алалоид“ — Скопје.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 08-3760/1
25 декември 1985 година
Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
дипл. инж. **Станко Младеновски**, с. р.

Претседател
на Соборот на здружениот труд,
д-р инж. **Илија Черепналковски**, с. р.

Претседател
на Општествено-политичкиот собор,
м-р **Павле Георгиевски**, с. р.

707.

Врз основа на член 248 став 3 од Законот за насоченото образование („Службен весник на СРМ“ број 16/85), Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на одделни седници на Соборот на здружениот труд и Општествено-политичкиот собор, одржани на 25 декември 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ И ИМЕНУВАЊЕ ПРЕТСТАВНИЦИ НА ОПШТЕСТВЕНАТА ЗАЕДНИЦА ВО СОВЕТОТ НА ООЗТ КЛИНИКА ЗА РЕВМАТОЛОГИЈА „Д-Р ДИМИТАР АРСОВ“ — СКОПЈЕ

Се разрешуваат претставниците на општествената заедница во Советот на ООЗТ Клиника за ревматологија „д-р Димитар Арсов“ — Скопје, поради истек на времето за кое се именуваани:

д-р Евдокија Гркова,

Борис Трајковски и

Атанас Конески.

За претставници на општествената заедница во Советот на ООЗТ Клиника за ревматологија „д-р Димитар Арсов“ — Скопје се именуваат:

потполк. д-р Аврам Ванковски, началник на Одделението за кожни болести при Воената болница — Скопје,

Рокса Георгиевска, секретар на Законодавно-правната комисија на Собранието на СР Македонија и

Аризан Несторовски, член на Советот на Републиката.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 08-3758/1
25 декември 1985 година
Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
дипл. инж. **Станко Младеновски**, с. р.

Претседател
на Соборот на здружениот труд,
д-р инж. **Илија Черепналковски**, с. р.

Претседател
на Општествено-политичкиот собор,
м-р **Павле Георгиевски**, с. р.

708.

Врз основа на член 248 став 3 од Законот за насоченото образование („Службен весник на СРМ“ број 16/85), Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на одделни седници на Соборот на здружениот труд и Општествено-политичкиот собор, одржани на 25 декември 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ИМЕНУВАЊЕ ПРЕТСТАВНИЦИ ВО СОВЕТОТ НА ООЗТ ИНСТИТУТ ЗА ПАТОФИЗИОЛОГИЈА И НУКЛЕАРНА МЕДИЦИНА ПРИ МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

За претставници во Советот на ООЗТ Институт за патофизиологија и нуклеарна медицина при Медицинскиот факултет во Скопје се именуваат:

Олгица Костовска, раководител на Одделение во СИЗ за пензиско и инвалидско осигурување на Македонија,

д-р Душан Мартиновски, вработен во Здравствен дом — Скопје и

м-р Илија Рајчановски, советник на претседателот на Републичкиот комитет за труд.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 08-3761/1
25 декември 1985 година
Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
дипл. инж. **Станко Младеновски**, с. р.

Претседател
на Соборот на здружениот труд,
д-р инж. **Илија Черепналковски**, с. р.

Претседател
на Општествено-политичкиот собор,
м-р **Павле Георгиевски**, с. р.

709.

Врз основа на член 257 став 3 од Законот за насоченото образование („Службен весник на СРМ“ број 16/85), Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на одделни седници на Соборот на здружениот труд и Општествено-политичкиот собор, на седниците одржани на 25 декември 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА КОМИСИЈАТА ЗА ИМЕНУВАЊЕ ИНДИВИДУАЛЕН РАБОТОВОДЕН ОРГАН НА ООЗТ ФАРМАЦЕВТСКИ ИНСТИТУТИ ПРИ МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

За членови на Комисијата за именување индивидуален работоводен орган на ООЗТ Фармацевтски институти при Медицинскиот факултет — Скопје се именуваат:

потполк. Стеван Грданоски, доктор во Заводот за превентивна медицинска заштита при Скопската армска област и

м-р Пандорка Стоилова, секретар на Општествено-политичкиот собор на Собранието на општина „Гази Баба“ — Скопје.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 08-3762/1
25 декември 1985 година
Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
дипл. инж. **Станко Младеновски**, с. р.

Претседател
на Соборот на здружениот труд,
д-р инж. **Илија Черепналковски**, с. р.

Претседател
на Општествено-политичкиот собор,
м-р **Павле Георгиевски**, с. р.

710.

Врз основа на член 248 став 3 од Законот за насоченото образование („Службен весник на СРМ“ број 16/85), Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на одделни седници на Соборот на здружениот труд и Општествено-политичкиот собор, одржани на 25 декември 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ИМЕНУВАЊЕ ПРЕТСТАВНИЦИ НА ОПШТЕСТВЕНАТА ЗАЕДНИЦА ВО СОВЕТОТ НА ООЗТ КЛИНИКА ЗА УВО, НОС И ГРЛО ПРИ МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ — СКОПЈЕ

За претставници на општествената заедница во Советот на ООЗТ Клиника за уво, нос и грло при Медицинскиот факултет — Скопје се именуваат:

Санде Груевски, член на Советот на Републиката,

Асан Керим, член на Делегацијата на Собранието на СРМ во Соборот на републиките и покраините на Собранието на СФРЈ и

д-р Димитар Кикерков, вработен во Здравствен дом „Букурешт“ — Скопје.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 08-3756/1

25 декември 1985 година
Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
дипл. инж. **Станко Младеновски**, с. р.

Претседател
на Соборот на здружениот труд,
д-р инж. **Илија Черепналковски**, с. р.

Претседател
на Општествено-политичкиот собор,
м-р **Павле Георгиевски**, с. р.

711.

Врз основа на член 43 од Законот за социјална заштита („Службен весник на СРМ“ број 9/78 и 35/85), Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на одделни седници на Соборот на здружениот труд и Општествено-политичкиот собор, одржани на 25 декември 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ И ИМЕНУВАЊЕ ПРЕТСТАВНИЦИ НА ОПШТЕСТВЕНАТА ЗАЕДНИЦА ВО ЗАВОДОТ ЗА ЗГРИЖУВАЊЕ, ВОСПИТУВАЊЕ И ОБРАЗОВАНИЕ НА ДЕЦА И МЛАДИНЦИ „РАНКА МИЛАНОВИЌ“ — СКОПЈЕ

Се разрешуваат претставниците на општествената заедница во Заводот за згрижување, воспитување и образование на деца и младинци „Ранка Милановиќ“ — Скопје, поради истек на времето за кое се именуваат:

Блаже Бислимовски,
Зорица Николова и
Елена Михајловска.

За претставници на општествената заедница во Заводот за згрижување, воспитување и образование на деца и младинци „Ранка Милановиќ“ — Скопје се именуваат:

Радица Николовска, педагог во Центарот за социјална работа на град Скопје,
Исмет Рамадани, директор на Центарот за просветно-педагошка струка „Зеф Љуш Марку“ — Скопје и

Светланчо Чамевски, инспектор за малолетна деликвенција при СВР — Скопје.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 08-3757/1
25 декември 1985 година
Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
дипл. инж. **Станко Младеновски**, с. р.

Претседател
на Соборот на здружениот труд,
д-р инж. **Илија Черепналковски**, с. р.

Претседател
на Општествено-политичкиот собор,
м-р **Павле Георгиевски**, с. р.

712.

Врз основа на член 257 став 3 од Законот за насоченото образование („Службен весник на СРМ“ број 16/85), Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на одделни седници на Соборот на здружениот труд и Општествено-политичкиот собор, одржани на 25 декември 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА КОМИСИЈАТА ЗА ИМЕНУВАЊЕ ИНДИВИДУАЛЕН РАБОТОВОДЕН ОРГАН ПРИ ООЗТ КЛИНИКА ЗА РЕВМАТОЛОГИЈА „Д-Р ДИМИТАР АРСОВ“ ПРИ МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

За членови на Комисијата за именување индивидуален работоводен орган при ООЗТ Клиника за ревматологија „д-р Димитар Арсов“ при Медицинскиот факултет во Скопје се именуваат:

Василка Јуруковска, секретар на Комисија во Претседателството на СРМ и

Невенка Крцковска, судија на Општински суд I — Скопје.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 08-3755/1
25 декември 1985 година
Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
дипл. инж. **Станко Младеновски**, с. р.

Претседател
на Соборот на здружениот труд,
д-р инж. **Илија Черепналковски**, с. р.

Претседател
на Општествено-политичкиот собор,
м-р **Павле Георгиевски**, с. р.

713.

Врз основа на член 25 став 3 од Законот за насоченото образование („Службен весник на СРМ“ број 16/85), Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на одделни седници на Соборот на здружениот труд и Општествено-политичкиот собор, одржан на 25 декември 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА КОМИСИЈАТА ЗА ИМЕНУВАЊЕ ДЕКАН НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ФИЗИЧКА КУЛТУРА — СКОПЈЕ

За членови на Комисијата за именување декан на Факултетот за физичка култура — Скопје се именуваат:

Илија Сапунџиоски, советник на секретарот на Секретаријатот за кадровски прашања на Извршниот совет на Собранието на СРМ и

Хамди Ахмети, претседател на ОК на ССРМ „Карпош“ — Скопје.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 08-3749/1

25 декември 1985 година
Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
дипл. инж. **Станко Младеновски, с. р.**

Претседател
на Соборот на здружениот труд,
д-р инж. **Илија Черепналковски, с. р.**

Претседател
на Општествено-политичкиот собор,
м-р **Павле Георгиевски, с. р.**

714.

Врз основа на член 248 став 3 од Законот за насоченото образование („Службен весник на СРМ“ број 16/85), Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на одделни седници на Соборот на здружениот труд и Општествено-политичкиот собор, одржани на 25 декември 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ И ИМЕНУВАЊЕ ПРЕТСТАВНИК НА ОПШТЕСТВЕНАТА ЗАЕДНИЦА ВО СОВЕТОТ НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ФИЗИЧКА КУЛТУРА

За претставник на општествената заедница во Советот на Факултетот за физичка култура, се именува

Сотир Балуковски, член на Претседателството на ракометниот сојуз на Македонија, директор на Сектор во „Македонија-табак“ Скопје.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 08-3759/1

25 декември 1985 година
Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
дипл. инж. **Станко Младеновски, с. р.**

Претседател
на Соборот на здружениот труд,
д-р инж. **Илија Черепналковски, с. р.**

Претседател
на Општествено-политичкиот собор,
м-р **Павле Георгиевски, с. р.**

715.

Врз основа на член 61 став 2 од Законот за научно-истражувачката дејност („Службен весник на СРМ“ број 16/85), Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на одделни седници на Соборот на здружениот труд и Општествено-политичкиот собор, одржани на 25 декември 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА КОНКУРСНАТА КОМИСИЈА ЗА ИМЕНУВАЊЕ ДИРЕКТОР НА ИНСТИТУТОТ ЗА НАЦИОНАЛНА ИСТОРИЈА — СКОПЈЕ

За членови на Конкурсната комисија за именување директор на Институтот за национална историја — Скопје се именуваат:

Јован Јосифовски, советник во Законодавно-правната комисија на Собранието на СРМ и

Драган Николовски, делегат во Општествено-политичкиот собор на Собранието на СРМ.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 08-3751/1

25 декември 1985 година
Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
дипл. инж. **Станко Младеновски, с. р.**

Претседател
на Соборот на здружениот труд,
д-р инж. **Илија Черепналковски, с. р.**

Претседател
на Општествено-политичкиот собор,
м-р **Павле Георгиевски, с. р.**

716.

Врз основа на член 257 став 3 од Законот за насоченото образование („Службен весник на СРМ“ број 16/85), Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на одделни седници на Соборот на здружениот труд и Општествено-политичкиот собор, одржани на 25 декември 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА КОМИСИЈАТА ЗА ИМЕНУВАЊЕ ПРЕТСЕДАТЕЛ НА КОЛЕГИЈАЛНИОТ РАБОТОВОДЕН ОРГАН НА ООЗТ КЛИНИКА ЗА ХЕМАТОЛОГИЈА ПРИ МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ — СКОПЈЕ

За членови на Комисијата за именување претседател на Колегијалниот работоводен орган на ООЗТ Клиника за хематологија при Медицинскиот факултет — Скопје се именуваат:

д-р Милан Јовановски, делегат во Соборот на здружениот труд на Собранието на СРМ и

Илија Беличанец, секретар на Советот на Републиката.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 08-3752/1

25 декември 1985 година
Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
дипл. инж. **Станко Младеновски, с. р.**

Претседател
на Соборот на здружениот труд,
д-р инж. **Илија Черепналковски, с. р.**

Претседател
на Општествено-политичкиот собор,
м-р **Павле Георгиевски, с. р.**

717.

Врз основа на член 25 став 3 од Законот за насоченото образование („Службен весник на СРМ“ број 16/85), Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на одделни седници на Соборот на здружениот труд и Општествено-политичкиот собор, одржани на 25 декември 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА КОМИСИЈАТА ЗА ИМЕНУВАЊЕ ДИРЕКТОР НА ООЗТ КЛИНИКА ЗА УВО, НОС И ГРЛО ПРИ МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

За членови на Комисијата за именување директор на ООЗТ Клиника за уво, нос и грло при Медицинскиот факултет во Скопје се именуваат:

проф. д-р Пенчо Давчев, директор на ООЗТ Клиника за гастрохепатологија при Медицинскиот факултет во Скопје и

Вера Србиновска, секретар на Одбор на Соборот на здружениот труд на Собранието на СРМ

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 08-3750/1

25 декември 1985 година
Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
дипл. инж. **Станко Младеновски**, с. р.

Претседател
на Соборот на здружениот труд,
д-р инж. **Илија Черепналковски**, с. р.

Претседател
на Општествено-политичкиот собор,
м-р **Павле Георгиевски**, с. р.

718.

Врз основа на член 163 став 2 од Законот за водите („Службен весник на СРМ“ број 6/81), Собранието на Социјалистичка Република Македонија на одделни седници на Соборот на здружениот труд и Општествено-политичкиот собор, одржани на 25 декември 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА ОДЛУКАТА ЗА ИМЕНУВАЊЕ НА ИНДИВИДУАЛЕН РАБОТОВОДЕН ОРГАН ВО СОЗТ „ВОДОСТОПАНСТВО“ НА СРМ — СКОПЈЕ

Се дава согласност на Одлуката за именување на индивидуален работоводен орган во СОЗТ „Водостопанство“ на СРМ — Скопје, со која за директор с именуван

инж. Благоја Левковски, досегашен директор на оваа организација.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 08-3753/1

25 декември 1985 година
Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
дипл. инж. **Станко Младеновски**, с. р.

Претседател
на Соборот на здружениот труд,
д-р инж. **Илија Черепналковски**, с. р.

Претседател
на Општествено-политичкиот собор,
м-р **Павле Георгиевски**, с. р.

719.

Врз основа на член 62 од Законот за научно-истражувачката дејност („Службен весник на СРМ“ број 16/85), Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на одделни седници на Соборот на здружениот труд и Општествено-политичкиот собор, одржани на 25 декември 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА ОДЛУКАТА ЗА ИМЕНУВАЊЕ ДИРЕКТОР НА ВЕТЕРИНАРНИОТ ИНСТИТУТ — СКОПЈЕ

Се дава согласност на Одлуката за именување директор на Ветеринарниот институт — Скопје, со која за директор на Институтот е именуван

д-р Атанас Илиев, научен советник во Институтот.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 08-3754/1

25 декември 1985 година
Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
дипл. инж. **Станко Младеновски**, с. р.

Претседател
на Соборот на здружениот труд,
д-р инж. **Илија Черепналковски**, с. р.

Претседател
на Општествено-политичкиот собор,
м-р **Павле Георгиевски**, с. р.

720.

Врз основа на член 390 од Деловникот на Собранието на Социјалистичка Република Македонија, Собранието на Социјалистичка Република Македонија на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 25 декември 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА УСВОЈУВАЊЕ НА САМОУПРАВНАТА СПОГОДБА ЗА ВИСИНАТА НА НАДОМЕСТОКОТ ШТО КЕ ГО ПЛАЌААТ СТУДЕНТИТЕ ЗА УСЛУГИТЕ ВО ОБЈЕКТИТЕ НА СТУДЕНТСКИОТ ЦЕНТАР „СКОПЈЕ“ — СКОПЈЕ

Собранието на Социјалистичка Република Македонија ја усвојува Самоуправната спогодба за висината на надоместокот што ќе го плаќаат студентите за услугите во објектите на Студентскиот центар „Скопје“ — Скопје.

Се овластува Анатоли Дамјановски, член на Извршниот совет на Собранието на СРМ и претседател на Републичкиот комитет за образование и наука, од името на Собранието на Социјалистичка Република Македонија да ја потпише Самоуправната спогодба.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 08-3836/1

25 декември 1985 година
Скопје

Претседател
на Соборот на здружениот труд,
д-р инж. **Илија Черепналковски**, с. р.

721.

Врз основа на член 150 став 2 од Законот за водите („Службен весник на СРМ“ број 6/81), Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 25 декември 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА ОДЛУКАТА ЗА ИЗМЕНА НА СТАПКИТЕ НА ПРИДОНЕСИТЕ ЗА ВОДОСТОПАНСТВО

Се дава согласност на Одлуката за измена на стапките на придонесите за водостопанство, бр. 01-275/1, што ја донесе Собранието на Републиката самоуправна интересна заедница за водостопанство, на седницата одржана на 24 октомври 1985 година.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 08-3863/1
25 декември 1985 година
Скопје

Претседател
на Соборот на здружениот труд,
д-р инж. Илија Черепналковски, с. р.

722.

Врз основа на член 35 од Законот за старосно осигурување на земјоделците („Службен весник на СРМ“ број 15/78), Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 25 декември 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА СОГЛАСНОСТ НА СОБРАНИЕТО НА СРМ СО ФИКСНИОТ ИЗНОС И СТАПКАТА НА ПРИДОНЕСОТ ЗА СТАРОСНО ОСИГУРУВАЊЕ НА ЗЕМЈОДЕЛЦИТЕ ЗА 1986 ГОДИНА

Собранието на Социјалистичка Република Македонија е согласно со фиксниот износ и стапката на придонесот за старосно осигурување на земјоделците за 1986 година, што го утврди Собранието на Републиката самоуправна интересна заедница за старосно осигурување на земјоделците за 1986 година.

ОПШТИ АКТИ НА САМОУПРАВНИТЕ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ

РЕПУБЛИЧКА ЗАЕДНИЦА ЗА СТАРОСНО ОСИГУРУВАЊЕ НА ЗЕМЈОДЕЛЦИТЕ

331.

Врз основа на член 35 од Законот за старосното осигурување на земјоделците („Службен весник на СРМ“ бр. 15/78) и член 26 став 1 точка 8 од Статутот на Републиката самоуправна интересна заедница за старосно осигурување на земјоделците („Службен весник на СРМ“ бр. 21/82), а во согласност со Собранието на Социјалистичка Република Македонија, Собранието на Републиката самоуправна интересна заедница за старосно осигурување на земјоделците, на седницата одржана на 19 декември 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ФИКСНИОТ ИЗНОС И СТАПКАТА НА ПРИДОНЕСОТ ЗА СТАРОСНО ОСИГУРУВАЊЕ НА ЗЕМЈОДЕЛЦИТЕ ЗА 1986 ГОДИНА

Член 1

Земјоделците осигуреници-обврзници за плаќање данок од личен доход од вршење на земјоделска дејност, земјоделците глави на семејствата кои со други семејства живеат во едно земјоделско до-

маќинство, а се обврзници за плаќање данок од личен доход од вршење на земјоделска дејност, земјоделците чии брачни другари се вработени во здружениот труд со општествени средства или вршат самостојна дејност, за 1986 година ќе плаќаат придонес за старосно осигурување и тоа:

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 08-3838/1
25 декември 1985 година
Скопје

Претседател
на Соборот на здружениот труд,
д-р инж. Илија Черепналковски, с. р.

723.

Врз основа на член 31 од Законот за старосно осигурување на земјоделците („Службен весник на СРМ“ број 15/78), Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 25 декември 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА СОГЛАСНОСТ НА СОБРАНИЕТО НА СРМ СО ФИНАНСИСКИОТ ПЛАН НА РЕПУБЛИЧКАТА САМОУПРАВНА ИНТЕРЕСНА ЗАЕДНИЦА ЗА СТАРОСНО ОСИГУРУВАЊЕ НА ЗЕМЈОДЕЛЦИТЕ ЗА 1986 ГОДИНА

Собранието на Социјалистичка Република Македонија е согласно со Финансискиот план на Републиката самоуправна интересна заедница за старосно осигурување на земјоделците за 1986 година, што го донесе Собранието на Републиката самоуправна интересна заедница за старосно осигурување на земјоделците со Одлуката број 86, на седницата одржана на 19 декември 1985 година.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 08-3837/1
25 декември 1985 година
Скопје

Претседател
на Соборот на здружениот труд,
д-р инж. Илија Черепналковски, с. р.

маќинство, а се обврзници за плаќање данок од личен доход од вршење на земјоделска дејност, земјоделците чии брачни другари се вработени во здружениот труд со општествени средства или вршат самостојна дејност, за 1986 година ќе плаќаат придонес за старосно осигурување и тоа:

- 8,5 отсто од катастарскиот приход на осигурен имот, и
- 1.300 динари по семејство.

Член 2

Земјоделците-глави на семејствата кои со други семејства живеат во едно земјоделско домаќинство, а не се обврзници за плаќање данок од личен доход од вршење на земјоделска дејност, придонесот ќе го плаќаат во фиксен износ од 1300 динари.

Член 3

Земјоделците кои вршат земјоделска дејност со земјиште земено под закуп и лицата кои исклучиво се занимаваат со сточарство или риболов, а не се обврзници за плаќање на данок од личен доход од вршење на земјоделска дејност, придонесот за старосно осигурување ќе го плаќаат во фиксен износ кој се утврдува во висина на просечната обврска на

осигурениците кои плаќаат придонес во фиксен износ и во процент од катастарскиот приход од подрачјето на општината со кој се обезбедуваат средства за минималните старосни пензии и семејните пензии до висината на минималната старосна пензија.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на СРМ“, а ќе се применува од 1 јануари 1986 година.

Бр. 01-85/1

19 декември 1985 година
Скопје

Претседател,
Филип Пројчески, с. р.

ЗДРУЖЕНА СИЗ ЗА ОПШТЕСТВЕНА ЗАШТИТА НА ДЕЦАТА НА ГРАД СКОПЈЕ

332.

Врз основа на член 43 и 82 од Статутот на Самоуправната интересна заедница за општествена заштита на децата на општината ЦЕНТАР, Собранието на Самоуправната интересна заедница за општествена заштита на децата на општината ЦЕНТАР, на седницата одржана на 25 декември 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА УТВРДУВАЊЕ ВИСИНАТА НА СТАПКАТА НА ПРИДОНЕСОТ ОД ЛИЧЕН ДОХОД НА РАБОТНИЦИТЕ КАКО ПРИХОД НА САМОУПРАВНАТА ИНТЕРЕСНА ЗАЕДНИЦА ЗА ОПШТЕСТВЕНА ЗАШТИТА НА ДЕЦАТА НА ОПШТИНАТА ЦЕНТАР ВО 1986 ГОДИНА

Член 1

Стапката на придонесот од личен доход на работниците од работен однос и работните луѓе кои самостојно вршат занаетчиска или друга стопанска дејност и од личен доход на работниците од самостојно вршење на нестопанска дејност или услуга, како приход на Самоуправната интересна заедница за општествена заштита на децата на општината Центар во 1986 година изнесува 1,50%.

Член 2

Организациите на здружениот труд од основното и средното насочено образование и од социјалната заштита ќе уплатуваат 50% од утврдената основица во член 1 од оваа одлука или 0,75%.

Организациите на здружениот труд од високото образование, општествената заштита на децата, организациите што вршат дејност и заштита на културните блага и од областа на сценско-музичките дејности ќе уплатуваат 70% од утврдената основица во член 1 од оваа одлука или 1,05%.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се применува од 1. I. 1986 година и ќе се објави во „Службен весник на СРМ“ и во „Службен гласник на град Скопје“.

Број 08-781/14

25 декември 1985 година
Скопје

Претседател,
Марија Узунова, с. р.

333.

Врз основа на член 43 од Статутот на Самоуправната интересна заедница за општествена заштита на децата на општината Центар, Собранието на Самоуправната интересна заедница за општествена заштита на децата на општината Центар, на седницата одржана на 25. XII. 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ВАЛОРИЗАЦИЈА НА ПОСЕБНИОТ ДОДАТОК НА ДЕЦА СО ПОТЕШКИ ПСИХОФИЗИЧКИ НЕДОСТАТОЦИ

Член 1

Висината на посебниот додаток на деца со потешки психофизички недостатоци утврдена со одлука бр. 08-114/10 од 4. IV. 1985 година се валоризира за 8,34% месечно сметано од 1. IV. 1985 година.

Член 2

Разликата во висината на посебниот додаток на деца со потешки психофизички недостатоци од 1. IV. 1985 година до 31. III. 1986 година ќе се исплати во еднократен износ во месец декември 1985 година заедно со редовната исплата на посебниот додаток.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се применува од 1. IV. 1985 година до 31. III. 1986 година и ќе се објави во „Службен весник на СРМ“.

Број 08-781/9

25 декември 1985 година
Скопје

Претседател,
Марија Узунова, с. р.

334.

Врз основа на член 43 и 82 од Статутот на Самоуправната интересна заедница за општествена заштита на децата на општината ГАЗИ БАБА, Собранието на Самоуправната интересна заедница за општествена заштита на децата на општината Гази Баба, на седницата одржана на 25. XII. 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА УТВРДУВАЊЕ ВИСИНАТА НА СТАПКАТА НА ПРИДОНЕСОТ ОД ЛИЧЕН ДОХОД НА РАБОТНИЦИТЕ КАКО ПРИХОД НА САМОУПРАВНАТА ИНТЕРЕСНА ЗАЕДНИЦА ЗА ОПШТЕСТВЕНА ЗАШТИТА НА ДЕЦАТА НА ОПШТИНАТА ГАЗИ БАБА ВО 1986 ГОДИНА

Член 1

Стапката на придонесот од личен доход на работниците од работен однос и работните луѓе кои самостојно вршат занаетчиска или друга стопанска дејност и од личен доход на работниците од самостојно вршење на нестопанска дејност или услуга, како приход на Самоуправната интересна заедница за општествена заштита на децата на општината ГАЗИ БАБА во 1986 година изнесува 1,50%.

Член 2

Организациите на здружениот труд од основното и средното насочено образование и од социјалната заштита ќе уплатуваат 50% од утврдената основица во член 1 од оваа одлука или 0,75%.

Организациите на здружениот труд од високото образование, општествената заштита на децата, организациите што вршат дејност и заштита на културните блага и од областа на сценско-музичките дејности ќе уплатуваат 70% од утврдената основица во член 1 од оваа одлука или 1,05%.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се применува од 1. I. 1986 година и ќе се објави во „Службен весник на СРМ“ и во „Службен гласник на град Скопје“.

Број 08-781/14
25 декември 1985 година
Скопје

Претседател,
Мирко Колевски, с. р

335.

Врз основа на член 43 од Статутот на Самоуправната интересна заедница за општествена заштита на децата на општината ГАЗИ БАБА, Собранието на Самоуправната интересна заедница за општествена заштита на децата на општината Гази Баба, на седницата одржана на 25. XII. 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ВАЛОРИЗАЦИЈА НА ПОСЕБНИОТ ДОДАТОК НА ДЕЦА СО ПОТЕШКИ ПСИХОФИЗИЧКИ НЕДОСТАТОЦИ

Член 1

Висината на посебниот додаток на деца со потешки психофизички недостатоци утврдена со одлука бр. 08-96/10 од 8. IV. 1985 година се валоризира за 8,34% месечно сметано од 1. IV. 1985 година.

Член 2

Разликата во висината на посебниот додаток на деца со потешки психофизички недостатоци од 1. IV. 1985 година до 31. III. 1986 година ќе се исплати во еднократен износ во месец декември 1985 година заедно со редовната исплата на посебниот додаток.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се применува од 1. IV. 1985 година до 31. III. 1986 година и ќе се објави во „Службен весник на СРМ“.

Број 08-781/9
25 декември 1985 година
Скопје

Претседател,
Мирко Колевски, с. р.

336.

Врз основа на член 43 и 82 од Статутот на Самоуправната интересна заедница за општествена заштита на децата на општината КИСЕЛА ВОДА, Собранието на Самоуправната интересна заедница за општествена заштита на децата на општината Кисела Вода, на седницата одржана на 25. XII. 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА УТВРДУВАЊЕ ВИСИНАТА НА СТАПКАТА НА ПРИДОНЕСОТ ОД ЛИЧЕН ДОХОД НА РАБОТНИЦИТЕ КАКО ПРИХОД НА САМОУПРАВНАТА ИНТЕРЕСНА ЗАЕДНИЦА ЗА ОПШТЕСТВЕНА ЗАШТИТА НА ДЕЦАТА НА ОПШТИНАТА КИСЕЛА ВОДА ВО 1986 ГОДИНА

Член 1

Стапката на придонесот од личен доход на работниците од работен однос и работните луѓе кои самостојно вршат занаетчиска или друга стопанска дејност од личен доход на работниците од самостојно вршење на нестопанска дејност или услуга, како приход на Самоуправната интересна заедница за општествена заштита на децата на општината Кисела Вода во 1986 година изнесува 1,50%.

Член 2

Организациите на здружениот труд од основното и средното насочено образование и од социјалната заштита ќе уплатуваат 50% од утврдената основица во член 1 од оваа одлука или 0,75%.

Организациите на здружениот труд од високото образование, општествената заштита на децата, организациите што вршат дејност и заштита на културните блага и од областа на сценско-музичките дејности ќе уплатуваат 70% од утврдената основица во член 1 од оваа одлука или 1,05%.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се применува од 1. I. 1986 година и ќе се објави во „Службен весник на СРМ“ и во „Службен гласник на град Скопје“.

Број 08-781/14
25 декември 1985 година
Скопје

Претседател,
Стојанка Јовчевска, с. р.

337.

Врз основа на член 43 од Статутот на Самоуправната интересна заедница за општествена заштита на децата на општината КИСЕЛА ВОДА, Собранието на Самоуправната интересна заедница за општествена заштита на децата на општината Кисела Вода на седницата одржана на 25. XII. 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ВАЛОРИЗАЦИЈА НА ПОСЕБНИОТ ДОДАТОК НА ДЕЦА СО ПОТЕШКИ ПСИХОФИЗИЧКИ НЕДОСТАТОЦИ

Член 1

Висината на посебниот додаток на деца со потешки психофизички недостатоци утврдена со одлука бр. 08-99/10 од 5. IV. 1985 година се валоризира за 8,34% месечно сметано од 1. IV. 1985 година.

Член 2

Разликата во висината на посебниот додаток на деца со потешки психофизички недостатоци од 1. IV. 1985 година до 31. III. 1986 година ќе се исплати во еднократен износ во месец декември 1985 година заедно со редовната исплата на посебниот додаток.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се применува од 1. IV. 1985 година до 31. III. 1986 година и ќе се објави во „Службен весник на СРМ“.

Број 08-781/9
25 декември 1985 година
Скопје

Претседател,
Стојанка Јовчевска, с. р.

338.

Врз основа на член 43 и 82 од Статутот на Самоуправната интересна заедница за општествена заштита на децата на општината Чаир, Собранието на Самоуправната интересна заедница за општествена заштита на децата на општината Чаир, на седницата одржана на 25. XII. 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА УТВРДУВАЊЕ ВИСИНАТА НА СТАПКАТА НА ПРИДОНЕСОТ ОД ЛИЧЕН ДОХОД НА РАБОТНИЦИТЕ КАКО ПРИХОД НА САМОУПРАВНАТА ИНТЕРЕСНА ЗАЕДНИЦА ЗА ОПШТЕСТВЕНА ЗАШТИТА НА ДЕЦАТА НА ОПШТИНАТА ЧАИР ВО 1986 ГОДИНА

Член 1

Стапката на придонесот од личен доход на работниците од работен однос и работните луѓе кои самостојно вршат занаетчиска или друга стопанска дејност и од личен доход на работниците од самостојно вршење на нестопанска дејност или услуга, како приход на Самоуправната интересна заедница за општествена заштита на децата на општината Чаир во 1986 година изнесува 1,50%.

Член 2

Организациите на здружениот труд од основното и средното насочено образование и од социјалната заштита ќе уплатуваат 50% од утврдената основица во член 1 од оваа одлука или 0,75%.

Организациите на здружениот труд од високото образование, општествената заштита на децата, организациите што вршат дејност и заштита на културните блага и од областа на сценско-музичките дејности ќе уплатуваат 70% од утврдената основица во член 1 од оваа одлука или 1,05%.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се применува од 1. I. 1986 година и ќе се објави во „Службен весник на СРМ“ и во „Службен гласник на град Скопје“.

Број 08-781/14
25 декември 1985 година
Скопје

Претседател,
Вангелица Стипцарова, с. р.

339.

Врз основа на член 43 од Статутот на Самоуправната интересна заедница за општествена заштита на децата на општината Чаир, Собранието на Самоуправната интересна заедница за општествена заштита на децата на општина Чаир, на седницата одржана на 25. XII. 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ВАЛОРИЗАЦИЈА НА ПОСЕБНИОТ ДОДАТОК НА ДЕЦА СО ПОТЕШКИ ПСИХОФИЗИЧКИ НЕДОСТАТОЦИ

Член 1

Висината на посебниот додаток на деца со потешки психофизички недостатоци утврдена со одлука бр. 08-82/10 од 8. IV. 1985 година се валоризира за 8,34% месечно сметано од 1. IV. 1985 година.

Член 2

Разликата во висината на посебниот додаток на деца со потешки психофизички недостатоци од 1. IV. 1985 година до 31. III. 1986 година ќе се исплати во еднократен износ во месец декември 1985 година заедно со редовната исплата на посебниот додаток.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се применува од 1. IV. 1985 година до 31. III. 1986 година и ќе се објави во „Службен весник на СРМ“.

Број 08-781/9
25 декември 1985 година
Скопје

Претседател,
Вангелица Стипцарова, с. р.

340.

Врз основа на член 43 и 82 од Статутот на Самоуправната интересна заедница за општествена заштита на децата на општината КАРПОШ, Собранието на Самоуправната интересна заедница за општествена заштита на децата на општината КАРПОШ, на седницата одржана на 25. XII. 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА УТВРДУВАЊЕ ВИСИНАТА НА СТАПКАТА НА ПРИДОНЕСОТ ОД ЛИЧЕН ДОХОД НА РАБОТНИЦИТЕ КАКО ПРИХОД НА САМОУПРАВНАТА ИНТЕРЕСНА ЗАЕДНИЦА ЗА ОПШТЕСТВЕНА ЗАШТИТА НА ДЕЦАТА НА ОПШТИНАТА КАРПОШ ВО 1986 ГОДИНА

Член 1

Стапката на придонесот од личен доход на работниците од работен однос и работните луѓе кои самостојно вршат занаетчиска или друга стопанска дејност и од личен доход на работниците од самостојно вршење на нестопанска дејност или услуга, како приход на Самоуправната интересна заедница за општествена заштита на децата на Општината КАРПОШ во 1986 година изнесува 1,50%.

Член 2

Организациите на здружениот труд од основното и средното насочено образование и од социјалната заштита ќе уплатуваат 50% од утврдената основица во член 1 од оваа одлука или 0,75%.

Организациите на здружениот труд од високото образование, општествената заштита на децата, организациите што вршат дејност и заштита на културните блага и од областа на сценско-музичките дејности ќе уплатуваат 70% од утврдената основица во член 1 од оваа одлука или 1,05%.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се применува од 1. I. 1986 година и ќе се објави во „Службен весник на СРМ“ и во „Службен гласник на град Скопје“.

Број 08-781/14
25 декември 1985 година
Скопје

Претседател,
Ацанка Јаневска, с. р.

341.

Врз основа на член 43 од Статутот на Самоуправната интересна заедница за општествена заштита на децата на општината КАРПОШ, Собранието на Самоуправната интересна заедница за општествена заштита на децата на општината КАРПОШ, на седницата одржана на 25. XII. 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ВАЛОРИЗАЦИЈА НА ПОСЕБНИОТ ДОДАТОК НА ДЕЦА СО ПОТЕШКИ ПСИХОФИЗИЧКИ НЕ ОСТАТОЦИ

Член 1

Висината на посебниот додатоци на деца со потешки психофизички недостатоци утврдена со одлука бр. 08-103/10 од 5. IV. 1985 година се валоризира за 8,34% месечно сметано од 1. IV. 1985 година.

Член 2

Разликата во висината на посебниот додатоци на деца со потешки психофизички недостатоци од 1. IV. 1985 година до 31. III. 1986 година ќе се исплати во еднократен износ во месец декември 1985 година заедно со редовната исплата на посебниот додатоци.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се применува од 1. IV. 1985 година до 31. III. 1986 година и ќе се објави во „Службен весник на СРМ“.

Број 08-781/9
25 декември 1985 година
Скопје

Претседател,
Ацанка Јаневска, с. р.

ТАРИФА

ЗА ОБЈАВУВАЊЕ ОГЛАСИ И АКТИ ВО „СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА СРМ“

1. — СУДСКИ ОГЛАСИ: Бракоразводни парници, оставински расправи, повикување на наследници со непознато место на живеење и сл. — 1.000 динари.

2. — Конкурси и јавни наддавања — 80 динари за еден квадратен сантиметар во весникот;

3. — Запишување во судскиот регистар на организациите на здружен труд — 80 динари за еден квадратен сантиметар во весникот;

4. — Ликвидации и санации на работните организации — 80 динари за еден квадратен сантиметар во весникот;

5. — Огласување за неважни: печати и штембили — 60 динари од збор;

6. — Огласување за неважни: чековни книшки, барирани чекови, полиси, гарантни и кредитни писма — 30 динари од збор;

7. — МАЛИ ОГЛАСИ: објавување за неважни: здравствени легитимации, работни книшки, ученички книшки, свидетелства, воени документи, ловечки исправа, оружен лист и други лични документи — 200 динари;

8. — Објавување акти на самоуправните интересни заедници и на работните организации — 8.000 динари од една страница;

9. — Регистрации на занаетчиски дуќани и работилници и престанок со работа на занаетчиски дуќани — 500 динари.

За да се објави оглас од точка 1, 6, 7 и 9 во „Службен весник на СРМ“ парите треба да се испраќаат однапред на жиро сметка 40100-603-12498 кај Службата на општественото книговодство — Скопје, а за другите видови огласи плаќањето ќе се врши по доставување на сметка во рок од 15 дена.

Оваа тарифа ќе се применува од денот на објавувањето.

СОДРЖИНА

	Страна
694.) Долгорочен општествен план на Социјалистичка Република Македонија за периодот од 1986 до 2000 година — — —	1033
695. Закон за користење на средствата на општествено-политичките заедници и на самоуправните интересни заедници од општествените дејности издвоени на посебна сметка — — —	1055
696. Закон за изменување и дополнување на Законот за данокот од доход на организациите на здружениот труд — — —	1056
697. Закон за изменување и дополнување на Законот за работните односи — — —	1057
698. Закон за изменување и дополнување на Законот за приправниците — — —	1058
699. Закон за изменување и дополнување на Законот за намалување на пресметаната амортизација на основните средства на организациите на здружениот труд и на другите корисници на општествените средства — — —	1059
700. Закон за изменување и дополнување на Законот за договорни организации на здружениот труд — — —	1060
701. Закон за изменување на Законот за учеството на Социјалистичка Република Македонија во финансирањето на изградбата на комунални објекти за заштита на Охридското Езеро како природна реткост —	1061

702.	Закон за изменување на Законот за обезбедување средства за намирнување на обврската на Социјалистичка Република Македонија за отстранување на последиците од земјотресот во СР Црна Гора — — — —	1061	19.	Одлука за давање согласност на Одлуката за именување директор на Ветеринарниот институт — Скопје — — — —	1066
703.	Закон за изменување на Законот за системот на финансирањето на општините и Републиката — — — —	1061	720.	Одлука за усвојување на Самоуправната спогодба за висината на надоместокот што ќе го плаќаат студентите за услугите во објектите на Студентскиот центар „Скопје“ Скопје — — — —	1068
704.	Закон за изменување на Законот за прекршоците — — — —	1062	721.	Одлука за давање согласност на Одлуката за измена на стапките на придонесите за водостопанство — — — —	1067
705.	Закон за изменување на Законот за извршување на санкциите за кривични дела и стопански престапи — — — —	1062	722.	Одлука за согласност на Собранието на СРМ со фиксниот износ и стапката на придонесот за старосно осигурување на земјоделците за 1986 година — — — —	1067
706.	Одлука за разрешување и именување претставници на општествената заедница во Советот на ООЗТ Фармацевтски институти при Медицинскиот факултет во Скопје — — — —	1062	723.	Одлука за согласност на Собранието на СРМ со финансискиот план на Републиката самоуправни интересна заедница за старосно осигурување на земјоделците за 1986 година — — — —	1067
707.	Одлука за разрешување и именување претставници на општествената заедница во Советот на ООЗТ Клиника за ревматологија „Д-р Димитар Арсов“ — Скопје — —	1063	Општи акти на самоуправните интересни заедници		
708.	Одлука за именување претставници во Советот на ООЗТ Институт за патолозиологија и нуклеарна медицина при Медицинскиот факултет во Скопје — — — —	1063	СКОПЈЕ		
709.	Одлука за именување членови на Комисијата за именување индивидуален работоводен орган на ООЗТ Фармацевтски институти при Медицинскиот факултет во Скопје — — — —	1063	331.	Одлука за утврдување на фиксниот износ и стапката на придонесот за старосно осигурување на земјоделците за 1986 година	1067
710.	Одлука за именување претставници на општествената заедница во Советот на ООЗТ Клиника за уво, нос и грло при Медицинскиот факултет — Скопје — — — —	1064	332.	Одлука за утврдување висината на стапката на придонесот од личен доход на работниците како приход на Самоуправната интересна заедница за општествена заштита на децата на општината Центар во 1986 година — — — —	1068
711.	Одлука за разрешување и именување претставници на општествената заедница во Заводот за згрижување, воспитување и образование на деца и младинци „Ранка Милановиќ“ — Скопје — — — —	1064	333.	Одлука за валоризација на посебниот додаток на деца со потешки психофизички недостатоци — — — —	1068
712.	Одлука за именување членови на Комисијата за именување индивидуален работоводен орган при ООЗТ Клиника за ревматологија „Д-р Димитар Арсов“ при Медицинскиот факултет во Скопје — — — —	1064	334.	Одлука за утврдување висината на стапката на придонесот од личен доход на работниците како приход на Самоуправната интересна заедница за општествена заштита на децата на општината Гази Баба во 1986 година — — — —	1068
713.	Одлука за именување членови на Комисијата за именување декан на Факултетот за физичка култура — Скопје — — — —	1065	335.	Одлука за валоризација на посебниот додаток на деца со потешки психофизички недостатоци — — — —	1069
714.	Одлука за дополнување на Одлуката за разрешување и именување претставник на општествената заедница во Советот на Факултетот за физичка култура — — — —	1065	336.	Одлука за утврдување висината на стапката на придонесот од личен доход на работниците како приход на Самоуправната интересна заедница за општествена заштита на децата на општината Кисела Вода во 1986 година — — — —	1069
715.	Одлука за именување членови на Конкурсна комисија за именување директор на Институтот за национална историја — Скопје — — — —	1065	337.	Одлука за валоризација на посебниот додаток на деца со потешки психофизички недостатоци — — — —	1069
716.	Одлука за именување членови на Комисијата за именување претседател на Колегискиот работоводен орган на ООЗТ Клиника за хематологија при Медицинскиот факултет — Скопје — — — —	1065	338.	Одлука за утврдување висината на стапката на придонесот од личен доход на работниците како приход на Самоуправната интересна заедница за општествена заштита на децата на општината Чаир во 1986 година — — — —	1070
717.	Одлука за именување членови на Комисијата за именување директор на ООЗТ Клиника за уво, нос и грло при Медицинскиот факултет во Скопје — — — —	1066	339.	Одлука за валоризација на посебниот додаток на деца со потешки психофизички недостатоци — — — —	1070
718.	Одлука за давање согласност на Одлуката за именување на индивидуален работоводен орган во ООЗТ „Водостопанство“ на СРМ — Скопје — — — —	1066	340.	Одлука за утврдување висината на стапката на придонесот од личен доход на работниците како приход на Самоуправната интересна заедница за општествена заштита на децата на општината Карпош во 1986 година — — — —	1070
			341.	Одлука за валоризација на посебниот додаток на деца со потешки психофизички недостатоци — — — —	1071